

T Årsredovisning 2018

Produktion: Tibro kommun

Layout och textbearbetning: Christina Froh

Fotografer: Jacob Mako, Thomas Harrysson, Yanan Li, Therese Eriksson, Kerstin Larsson, Christina Blomberg, Towe Lindblom, Tobias Ekman, Malte Norrby, Jacob Ingelsson, Peter Legendi, Martin Hansson, Johanna Broo Asplund, Kristian Lagerström, Elin Antonsson, Anna Stenberg och Christina Froh

Tryck och repro: JustNu, Skövde

Innehållsförteckning

Inledning

Kommunalrådet har ordet	4
Bokslut 2018 i korthet	5
Måluppfyllelse 2018	6
Organisation och politiskt styre.....	7
Målstyrningsmodell	8

Förvaltningsberättelse

Analys

Omvärldsanalys	9
Ekonomisk analys och finansiella mål	10
Personalanalys	16

Mål- och kvalitetsuppföljning

Kommunfullmäktiges mål	20
Nämndernas mål	24

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige	32
Kommunstyrelsen	33
Barn- och utbildningsnämnden	36
Socialnämnden	39
Kultur- och fritidsnämnden	42
Kollektivtrafiknämnden	45
Byggnads- och trafiknämnden	46
Samhällsbyggnadsnämnden – Skattefinansierad verksamhet	48
Samhällsbyggnadsnämnden – Affärsverksamhet	50
Kommunala bolag	52
Kommunalförbund	56

Ekonomisk redovisning

Redovisningsprinciper	58
Resultaträkning	60
Balansräkning	61
Kassaflödesanalys	62
Noter	63
Driftredovisning	70
Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag	71
Investeringsredovisning	72
Revisionsberättelse	74

Kommunalrådet har ordet

Några reflektioner kring ärenden som hanterats under året:

- **Ljusvandringen.** Fokus låg på den framtida användningen av stationsområdet. Populärt arrangemang som fortsätter att locka många Tibrobör och besökare.
- **Örnen och Bonargården.** I detta nya bostadskvarter blev ett nytt äldreboende och 38 välbehövliga lägenheter färdigställda.
- **Detaljplaner.** Framtagande av detaljplaner är mycket viktigt för utvecklingen av Tibro. Under året blev flera nya detaljplaner klara vilket är mycket positivt.
- **Studieresa till koncentrationsläger.** Eleverna i årskurs 9 kunde åka till Auswitsch i södra Polen. Förhoppningvis ger resan dem viktiga insikter om demokrati, människovärde och historia.
- **Införande av friskvårdsbidrag till kommunanställda.** En betydelsefull pusselbit i ambitionen att förbättra frisknärvaron och minska sjukfrånvaron.
- **Feriepraktik.** Feriepraktiken uppskattas av ungdomarna. Därför är jag nöjd med att vi kunde höja ersättningen till feriepraktikanterna och att vi erbjuder alla ungdomar en plats.
- **Äldrematen.** Matavgiften är sänkt för dem som bor på våra äldreboenden.

"Branden och dess följder har varit jobbig för alla inblandade, men den fantastiska samarbetsförmågan och sammanhållningen har stärkt oss!"

Tibro kommun gör ett glädjande starkt resultat 2018, 16,6 mnkr. Det är tionde året i rad som Tibro har ett resultat på över 10,0 mnkr! Nu väntar dock tuffare tider för Tibro och hela kommunsektorn då tecken på en konjunkturavmattning började skönjas i slutet av 2018. De ekonomiska förutsättningarna de kommande åren ser ut att bli betydligt sämre och kommer att ställa krav på politiska prioriteringar. Det känns bra att kommunen går in i dessa tuffare tider med en stark ekonomi.

2018 var valår och i Tibro betydde det även folkomröstning om gymnasieskolan. Fågelviksgymnasiet började avvecklas för några år sedan och i samband med valet i september kunde Tibroborna rösta om en ny gymnasieskola. Folkomröstningen är rådgivande och om det blir en ny gymnasieskola avgörs av kommunfullmäktige under 2019.

Resultatet av valet blev att en ny majoritet kunde formeras med Socialdemokraterna, Centern och Liberalerna. Vi tre partier har 18 mandat och det räcker till majoritet eftersom övriga partier samlar 17 mandat.

Kommunens lokalanvändning är en fråga som engagerat. Lokalförsörjningen utreds av en särskild arbetsgrupp och bakgrunden är dels bygget av vår nya F-6-skola Baggeboskolan, dels avvecklingen av Fågelviksgymnasiet. Dessa båda projekt bidrar tillsammans med en stor volymyta, som måste hanteras. Kommunen har inte råd att utöka sin lokalyta, utan det är tvärtom så att vi borde diskutera en mer effektivare användning av våra lokaler. Lokalförsörjningsgruppen är ett viktigt instrument för oss politiker i kommunstyrelsen eftersom vi måste ha en långsiktig lokalplanering.

Allégårdsbranden. En oerhört dramatisk händelse var branden i Allégården i januari. Branden och dess följder var jobbig för alla inblandade. Jag är oerhört lättad över att ingen blev allvarligt skadad. Jag kan inget annat än att ösa beröm över de anställda, som räddade alla boende den ödesdigra natten i slutet av januari. Att nattpersonalen utsågs till Årets Tibrobo var välförtjänt. Det jag bär med mig från branden och det som stärkt oss är den fantastiska samarbetsförmågan och sammanhållningen som blev tydlig.

Jag vill även passa på att framföra ett stort tack till alla förtroendevalda i kommunen som lägger ner ett omfattande politiskt arbete i nämnder, styrelser och våra bolag. Tack också till alla anställda i kommunen och bolagen. Det är tack vare det starka engagemanget från er politiker och anställda som vi kan utveckla kommunen i önskad riktning.

Rolf Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Bokslut 2018 i korthet

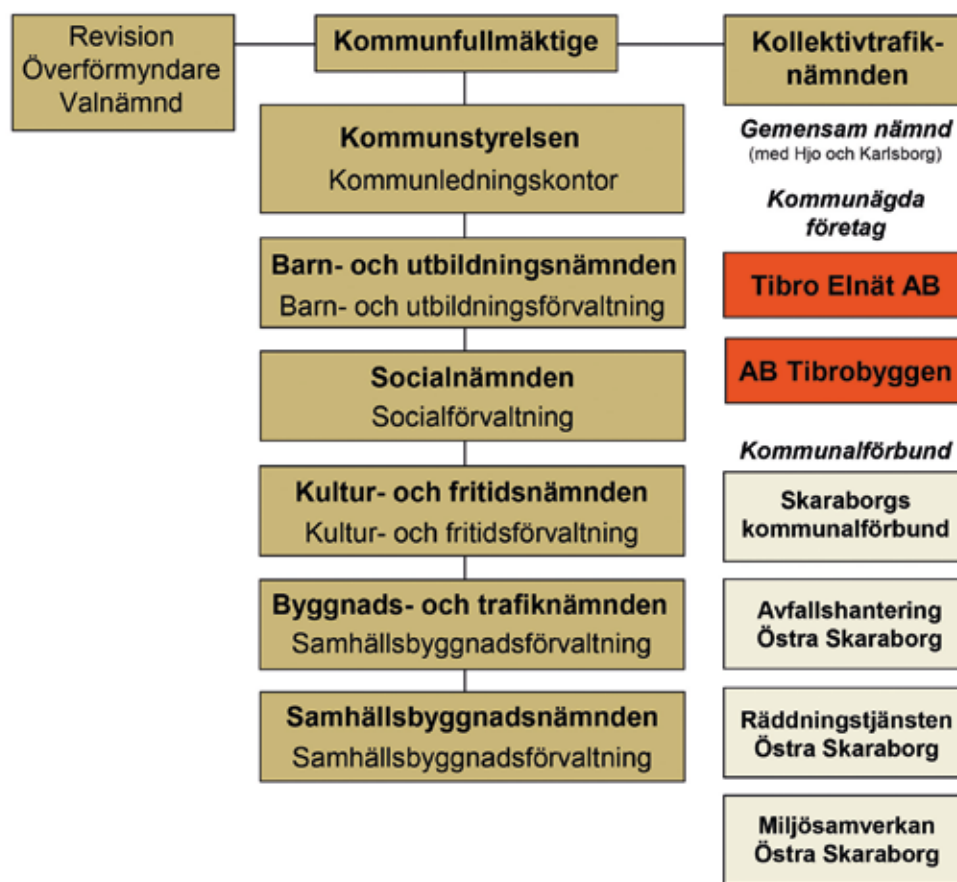
- Tibro kommuns resultat för 2018 är 16,6 mnkr, vilket är en positiv budgetavvikelse med 5,4 mnkr. Resultatet motsvarar 2,6 % av intäkterna från skatter och statsbidrag.
- Stora överskott inom nämndsverksamheten för barn- och utbildningsnämnden (9,5 mnkr), kommunstyrelsen (4,3 mnkr), samhällsbyggnadsnämnden (1,5 mnkr), och byggnads- och trafiknämnden (1,3 mnkr) balanserar socialnämndens underskott om -12,0 mnkr.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 640,8 mnkr, ett underskott med -0,9 mnkr.
- Finansnettot uppgick till 3,0 mnkr, vilket är -7,1 mnkr lägre än budgeterat. Värdeutvecklingen av kommunens placerade medel blev sämre än beräknat då finansmarknaderna utvecklades svagt framförallt under kvartal fyra.
- I augusti 2018 togs första spadtaget för Tibro kommuns största investeringsprojekt, byggnationen av F-6-skolan Baggeboskolan. Under hösten har bottenplattan gjutits och utemiljön har börjat ta form genom att överskottsmassor från schaktarbetet har använts för att skapa kullar runt om på tomten. Total budget uppgår till 227 mnkr och skolan beräknas stå färdig hösten 2020.
- 2018 års nettoinvesteringar uppgick till 78,6 mnkr, varav Baggeboskolan stod för 51,1 mnkr. Av investeringarna har 36,9 mnkr eller 47 % kunnat finansieras av årets resultat och avskrivningar.
- Kommunens befolkning har under 2018 ökat med 58 personer till 11 168 invånare. Grunden för detta är ett stort positivt flyttnetto, +98, varav 74 är gentemot utlandet.
- AB Tibrobyggen redovisar ett positivt resultat om 1,1 mnkr för 2018. Under våren blev äldreboendet Bonargården klart. Boendet, som omfattar 40 vård- och omsorgsbostäder, hyrs nu av kommunen. Projektet genomfördes inom beslutad projektbudget där kostnadsramen låg på 78,8 mnkr. Den slutliga kostnaden blev 76,3 mnkr. Tibrobyggens byggnation av två hus med 38 lägenheter i kvarteret Örnen färdigställdes och inflyttning skedde i oktober.
- Natten till den 26 januari brann det i Allégården och kommunens äldreboende och hyresgäster fick evakueras. Efter händelsen har Tibrobyggen och kommunen fått lägga mycket tid och resurser på bland annat omhändertagande av boende, lösa driften av den dagliga verksamheten i tillfälliga lokaler, återuppbyggnad samt flytt tillbaka till ordinarie lokaler.
- Tibro Elnät AB med koncern redovisar ett resultat om 3,6 mnkr. Tibro Energi AB har fortsatt satsningen på utbyggnaden av fibernätet inom kommunen. Under 2018 anslöts 700 fastigheter och nu har totalt cirka 2 800 kunder anslutning till fibernätet.

Måluppfyllelse 2018

I årsredovisningen presenteras de förväntade resultaten av arbetet med samtliga prioriterade mål och måluppfyllelsen relateras sedan till dem. I tabellen nedan redovisas samtliga prioriterade mål för 2018 samt hur väl de bedöms ha uppfyllts, i form av en till fyra sköldar. En sköld betyder att målet inte är uppnått, två att målet delvis kunnat uppnås, tre att målet i huvudsak uppnås och fyra att målet är uppnått. Utförligare beskrivningar av målen och måluppfyllelsen presenteras på sidorna 20-31 i förvaltningsberättelsen. Tibro kommun hade i budgeten för 2018 två kommunövergripande kommunfullmäktigemål och 20 mål med en specifik nämnd som ansvarig. En summering av de 20 nämnds specifika målen visar att fem av dessa är uppnådda (4 kommunvapen) och att fem i huvudsak är uppnådda (3 kommunvapen). På den lägre delen av skalan bedöms åtta mål vara delvis uppfyllda (2 kommunvapen) och två ej vara uppnådda (1 kommunvapen). Snittet för de 20 målen är 2,65 kommunvapen.

Prioriterade mål 2018	Måluppfyllelse
Kommunfullmäktige	
Stärka Tibro som en attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång	☑☑☑
Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv	☑☑
Kommunstyrelsen	
Öka tillgängligheten till den kommunala servicen för såväl invånare, besökare som företagare	☑☑
Öka invånarnas delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen	☑☑☑☑
Öka medarbetarnas nöjdhet och engagemang i sitt arbete	☑
Barn- och utbildningsnämnden	
Verka för god kvalitet i förskolan när det gäller hur föräldrar upplever förskolans resultat utifrån barnets stimulans, trygghet, arbetsmiljö och hur förskolan ger tydlig information om barnets utveckling	☑☑☑☑
Utveckla kvaliteten i grundskolan så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier och med meritvärden minst lika höga som snittet inom Skaraborg	☑☑☑
Verka för att Tibros ungdomar får en bra gymnasieutbildning och tar examen inom tre år med meritvärden minst lika höga eller högre än snittet inom Gymnasium Skaraborg	☑☑☑
Genom Tibro Kompetenscenter verka för att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun	☑☑
Socialnämnden	
Erbjuda den enskilde Tibrobon – som behöver det – ett tryggt kvarboende hela livet samt trygg hemgång efter slutna hälso- och sjukvård	☑☑☑☑
Erbjuda barn och unga stöd i Tibro så att deras nätverk kan bli delaktiga och att därmed den unge kan känna en bättre livskvalité	☑☑
Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas meningsfullhet genom aktiv medverkan i det som berör dem	☑☑
Kultur- och fritidsnämnden	
En rik fritid för alla	☑☑☑
Utveckla ung kultur i Tibro	☑☑
Kollektivtrafiknämnden	
En likartad service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare	☑☑
Byggnads- och trafiknämnden	
Främja god bebyggd miljö och ge snabb service till medborgare och andra aktörer inom plan- och byggverksamheten	☑☑☑☑
Främja god trafikmiljö och höja trafiksäkerheten för motorfordon, cyklister och gångare	☑☑
Samhällsbyggnadsnämnden	
Att erbjuda en god välfärdsservice genom att servera mat som är näringsrik och god i en trivsamt miljö till nöjda matgäster	☑☑☑☑
Att skapa trivsamma utemiljöer som lockar besökare till Tibro och får invånarna att trivas och vara stolta över sin kommun	☑☑☑
Att verka för en hållbar tillväxt ur miljömässiga aspekter	☑☑
Invånarna i kommunen kan på ett tryggt och enkelt sätt förflytta sig inom kommunen	☑
Att de fastigheter som ägs av Tibro kommun är i gott skick	☑☑☑

Organisation och politiskt styre

Tibro kommuns organisation består av kommunstyrelsen, fem egna facknämnder samt en kollektivtrafiknämnd, som är gemensam med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Kommunen har två helägda bolag samt deltar i fyra kommunalförbund.

Tibro kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Verksamheten leds av kommunfullmäktige, dess verkställande organ kommunstyrelsen, fem nämnder och bolagens styrelser. Verksamheten bedrivs i traditionell förvaltning, i aktiebolag, i en gemensam nämnd och i kommunalförbund.

Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. I de helägda kommunala aktiebolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I de aktiebolag där kommunen inte har ägandemajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige.

Fördelning av mandat i kommunfullmäktige

Parti	KF 2015-2018
Socialdemokraterna	14
Liberalerna	5
Moderaterna	4
Sverigedemokraterna	4
Centerpartiet	3
Kristdemokraterna	3
Vänsterpartiet	1
Miljöpartiet	1

Ledamöter i kommunstyrelsen 2018

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Améle Jaiem, Jan Hanna, Hans Dahm och Rasmus Hägg

Liberalerna: Alda Danial och Andreas Dahlborg

Moderaterna: PeO Andersson

Sverigedemokraterna: Åse Nicklasson

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson

Kristdemokraterna: Maria Maric´

Ledamöter i kommunfullmäktige 2018

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Anne-Marie Wahlström, Laila Neck, Per Gren, Jan Holm, Améle Jaiem, Daniel Larsson, Gunnel Johansson, Hans Dahm, Susanne Johansson, Thomas Carlsson, Jan Hanna, Rasmus Hägg och Bengt Ferm.

Liberalerna: Claes Jägevall, Alda Danial, Torbjörn Andersson, Ann Ohlsson och Inge Fransson

Moderaterna: PeO Andersson, Ove Emanuelsson, Kenth Wengholm och Per-Olof Qvick

Sverigedemokraterna: Stefan Eriksson, Åse Nicklasson, Ulrika Josefsson (politiskt obunden) och Inge Ekström (politiskt obunden)

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson, Bengt Andersson och Stefan Grad

Kristdemokraterna: Maria Maric´, Peter Eclund och Orvar Andersson

Vänsterpartiet: Martin Toresson **Miljöpartiet:** Sakaria Abdule

Målstyrningsmodell

Tibro kommun har en målstyrningsmodell som utgår från den vision som kommunen antog i samverkan med Tibros förenings- och näringsliv 2005. Styrande för målstyrningen i kommunen är också den boendestrategi och den näringslivsstrategi, som utvecklades med visionen som grund och fastställdes av kommunfullmäktige 2006.

Av visions- och strategidokumenterna framgår att alla som bor och verkar i Tibro tillsammans ska sträva efter att utveckla Tibro till:

- En boplats som lockar och inspirerar.
- En mötesplats för allas intressen.
- En innovativ mötesplats för världens inredare.

Kommunövergripande mål, nämndsmål och verksamhetsmål

Kommunfullmäktige antar årligen ett antal prioriterade mål, som ska vara vägledande för kommunens arbete det kommande året. För varje mål har fullmäktige fastställt ett antal strategier, som övergripande beskriver hur kommunen ska agera för att förverkliga målet samt ett antal förväntade resultat.

Nämnder, styrelser och verksamheter fastställer både egna prioriterade mål samt vilka åtgärder som ska vidtas för att de ska bidra till att kommunfullmäktiges mål förverkligas.

I kommunens årsredovisning redovisar kommunledning, nämnder och styrelser årligen måluppfyllelsen för de prioriterade målen.

Följande begrepp används i målstyrningsmodellen:

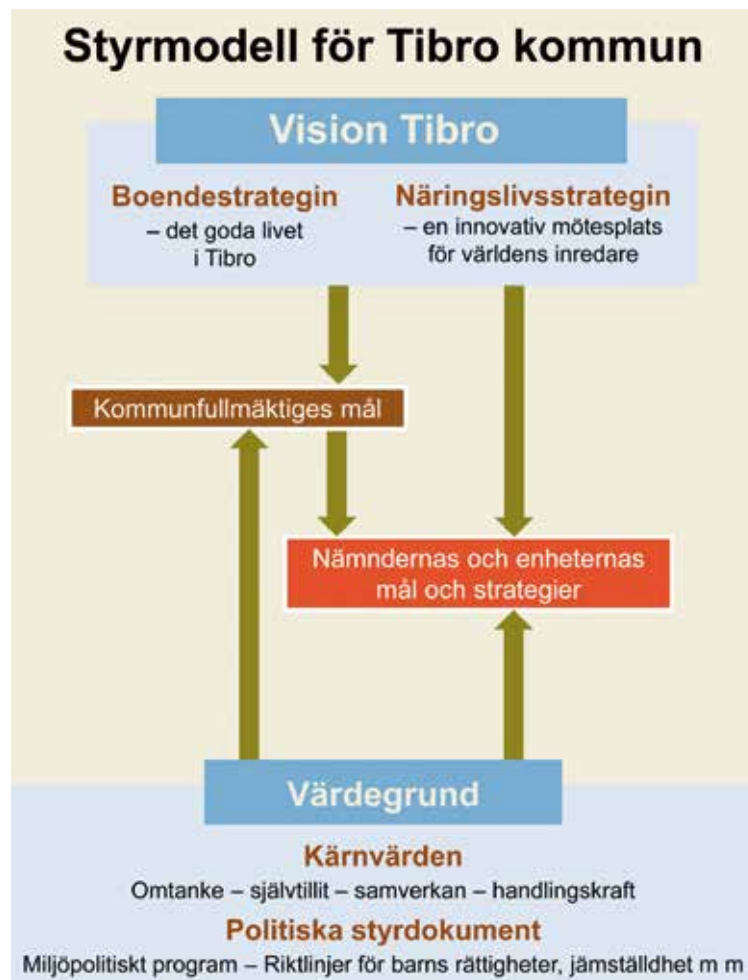
- **Mål** Prioriterade mål som det är särskilt fokus på.
- **Förväntat resultat** En beskrivning av hur vi mäter måluppfyllelsen.
- **Strategi** En beskrivning av de huvudsakliga tillvägagångssätt, som valts för att uppnå målet.
- **Måluppfyllelse** En redovisning av hur de prioriterade målen uppnåtts.

Utvärdering

Redovisningen av kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter i årsredovisningen utgår från de mål och strategier som kommunfullmäktige antagit. Måluppfyllelsen för varje mål bedöms i en skala från ett till fyra. Värderingen redovisas med olika antal av Tibros kommunvapen. Ju fler kommunvapen desto bättre har verksamheten uppnått sina mål.

Så här redovisas nivån på måluppfyllelsen:

- ☐ Målet är inte uppnått
- ☐☐ Målet är delvis uppnått
- ☐☐☐ Målet är i huvudsak uppnått
- ☐☐☐☐ Målet är uppnått

Gemensam värdegrund

Tibro kommun har en värdegrund som utgår från kärnvärdena omtanke, självtillit, samverkan och handlingskraft. Dessa värden fungerar som ledstjärnor för hur kommunens medarbetare och politiker kommunicerar och agerar.

Värdegrunden bygger också på tre övergripande förhållningssätt:

- **Jordnära och framtidsinriktad.** Vi vill utveckla det vi har och det vi kan.
- **Delaktighet och helhet.** Vi samverkar för att skapa förutsättningar för framtiden genom att tillsammans lyfta blicken och tillvarata våra möjligheter.
- **Äkthet, uppriktighet och ett väl utfört arbete.** Det vi gör, gör vi grundligt, hållbart och med stolthet.

De strategier och riktlinjer som finns i Tibro kommuns politiska styrdokument ingår också som en del i kommunens gemensamma värdegrund. För att Tibro kommun ska uppfattas som trovärdig ska både uppsatta mål och all verksamhetsutveckling präglas av den gemensamma värdegrunden.

Tibros vision och värdegrund utgör ett samlat ramverk för all målstyrning i Tibro kommun.

Omvärldsanalys

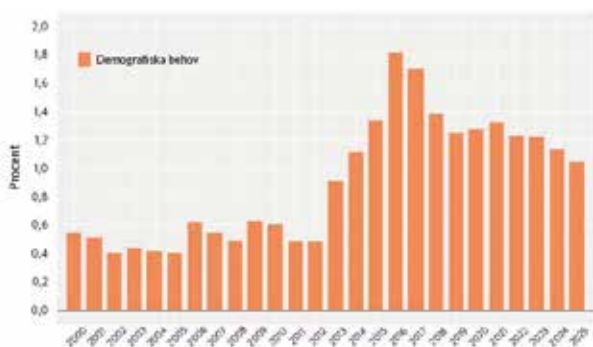
Sveriges befolkning fortsatte under 2018 att öka men i något lägre takt än föregående år. Ökningen med drygt 109 000 invånare innebär att Sveriges befolkning uppgick till 10,2 miljoner. Bilden med en i huvudsak invandringsdriven befolkningsökning håller i sig även om födelsenettet bidrog med 22 % av tillväxten. 133 000 personer invandrade och 47 000 utvandrade, vilket innebar en nettovandring med 86 000 personer. Sedan 1993 har invandringen varit viktigare för befolkningsstillväxten än födelsenettet. Även om invandringen från Syrien minskade med 36 % 2018 till drygt 14 000 personer, så är det fortfarande det land där flest invandrare är födda.

I 213 av landets 290 kommuner ökade befolkningen. Samtliga kommuner hade, för tredje året i rad, ett positivt flyttnetto gentemot utlandet, medan födelsenettet var negativt i 160 kommuner. Befolkningsökningen var främst koncentrerad till kommunerna med störst befolkning. Av de 100 kommunerna med störst befolkning ökade befolkningen i 93 kommuner. Totalt hade dessa kommuner en folkökning med 101 000 personer. Bland de 100 minsta kommunerna hade närmare hälften, 47 kommuner, en minskande befolkning. Sammanlagt hade de 100 minsta kommunerna en befolkningsökning på sammanlagt drygt 1 000 personer.

Tibros befolkning ökade för 8:e året i rad och uppgick vid årsskiftet till 11 168 invånare, en ökning med 58 personer under året. Efter 4 år med ökning runt 100 invånare 2013-2016 så föll ökningstakten 2017 till +40 invånare. Ökningstakten steg 2018 trots att födelsenettet var ovanligt lågt, -40, efter att 102 personer fötts och 142 personer avlidit. Flyttnettot, +98, hör till 3/4-delar av netto gentemot utlandet och 1/4 gentemot länet. Mot övriga landet var flyttnettot i princip noll. Det är positivt att trenden med ett negativt inrikes flyttnetto åtminstone tillfälligt brutits. En möjlig förklaring är att invandringen nu i högre utsträckning består av anhöriginvandring medan de asylsökandes andel sjunker både i riket och Tibro. (Källor: SCB och Migrationsverket)

Den demografiska utvecklingen innebär ett starkt ekonomiskt tryck på kommunerna de kommande åren. Under åren 2018-2022 väntas ökningen bli i genomsnitt 1,3 % per år. Sett till en 10-årsperiod är snittökningen 1,1 %, vilket kan jämföras med 0,6 % för perioden 2000-2015. De närmaste åren väntas kostnadsökningarna vara störst inom grundskolan och äldreomsorgen.

Diagram 1: Beräknade demografiska behov
Årlig procentuell förändring, år 2000-2025

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting

Samtidigt med det ökande kostnadstrycket så innebär en konjunkturavmattning att kommunernas intäktsökningar från skatter minskar påtagligt de kommande åren. Sveriges kommuner och landsting, SKL, gör i ekonomirapporten december 2018 bedömningen att toppen på högkonjunkturen har passerats. Förutsättningarna för export väntas försämrats till följd av konjunkturläget hos viktiga handelspartners och det faktum att den svenska kronan förstärks. Som en följd av detta väntas näringslivets investeringar sjunka. Störst inverkan på svensk BNP-utveckling 2019 väntas en avmattning i bostadsbyggandet få. Bostadsbyggandet 2019-2022 väntas dock ligga på en nivå som är högre än samtliga år under 2000-talet, förutom toppåren 2017 och 2018. Inhemsk konsumtion, såväl offentlig som den som hushållen står för, väntas dock öka något och blir en motkraft till försvagningen av export och investeringar.

SKL:s bedömning innebär en tydlig men inte dramatiskt försämring av konjunkturen. De närmaste åren råder normalkonjunktur och inte lågkonjunktur. Trots det förändras kommunernas ekonomiska förutsättningar dock relativt kraftigt eftersom skatteunderlaget under den senaste högkonjunkturen har vuxit mer än vid tidigare konjunkturuppgångar. 2018 ser ut att bli det 8:e året i rad som den reala skatteunderlagstillväxten är högre än genomsnittet under den förra konjunkturcykeln 2000-2007. Den reala skatteunderlagstillväxten har varit nästan dubbelt så hög 2007-2018 jämfört med 2000-2007. Förutom konjunkturuppgången så har en snabbare ökning av befolkningen i yrkesverksam ålder och det faktum att en större andel av befolkningen är sysselsatt bidragit till den starkare utvecklingen under den senare perioden. Under de kommande åren väntas tillväxten av det reala skatteunderlaget sjunka betydligt.

Tabell 1: Genomsnittlig real skatteunderlagstillväxt

	2000-2007	2007-2018	2018-2022
Realt skatteunderlag	0,8	1,5	0,7
Bidrag från:			
Arbetade timmar	0,4	0,8	0,2
Priseffekt	0,3	0,1	0,4
Övrigt	0,1	0,5	0,1

Källa: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och Sveriges Kommuner och Landsting

Sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet har inte varit lika höga sedan före 1990-talskrisen. Arbetslösheten inklusive personer i åtgärder i Tibro har minskat marginellt under året från -0,2 % till 9,4 %. I Tibro var 3,4 % öppet arbetslösa medan 6,0 % befann sig i arbetsmarknadsåtgärder vid årsskiftet 2018/2019. Att så många i Tibro befinner sig i åtgärder gör att den öppna arbetslösheten på 3,4 % inte är högre än i riket (3,8 %) och länet (3,4 %). I Tibro har andelen öppet arbetslösa minskat med -0,9 % medan personer i arbetsmarknadsåtgärder ökat med 0,7 %. Utvecklingen för den totala arbetslösheten under 2018 är något svagare än den för länet och riket, där arbetslösheten sjunkit mer. Tibro ligger med 9,4 % fortfarande klart över riket (7,0 %) och Västra Götalands län (6,2 %). (Källa: AMS)

Ekonomisk analys

Sammanfattning

2018 års resultat uppgår till 16,6 mkr, vilket är 5,4 mnkr bättre än budgeterat och motsvarar 2,6 % av intäkterna från skatter och statsbidrag. En positiv budgetavvikelse gällande verksamhetens nettokostnader med 13,3 mnkr bidrog till det positiva resultatet. Skatteintäkter och generella statsbidrag visade underskott på -0,9 mnkr liksom finansnettot -7,0 mnkr.

Kommunens investeringar uppgick till 78,6 mnkr, vilket var 54,4 mnkr lägre än budgeterat, investeringarna kunde finansieras till 47 % genom årets resultat och avskrivningar medan resterande del till största delen täcktes av att kommunen minskade sina likvida medel. Kommunens bolag visar positiva resultat, AB Tibrobyggen 1,1 mnkr och Tibro Elnät AB med koncern 3,6 mkr.

Viktiga händelser 2018

När det gäller den ekonomiska utvecklingen för kommunkoncernen kan följande händelser och utveckling lyftas fram som särskilt viktiga för det ekonomiska utfallet 2018 och framåt.

- 2016 beslutade kommunfullmäktige att lägga ned gymnasieutbildningen vid Fågelviksgymnasiet och sista årskullen tog studenten våren 2018. I september 2017 fattade kommunfullmäktige beslut om att en folkomröstning gällande gymnasiefrågan skulle ske. Denna ägde rum i samband med de allmänna valen 2018 och utföll så att 58 % röstade för en återuppbyggnad av en gymnasieskola, 29 % emot en återuppbyggnad medan 11 % röstade på alternativet att inte ta ställning. Valdeltagandet var 70 %. Folkomröstningen är rådgivande och kommunfullmäktige har beslutat att en utredning gällande förutsättningarna att starta en gymnasieskola ska ske. Frågan planeras att behandlas vid kommunfullmäktiges junisammansträde 2019.
- Byggstarten för kommunens nya F-6 skola, Baggeboskolan, ägde rum under våren. Skolan ska tas i bruk höstterminen 2020 och budgeteras till 227 mnkr.
- Den starka befolkningsutvecklingen som inleddes 2011 har fortsatt och kommunens invånarantal ökade 2018 med 58 personer till 11 168. Tibro kommun har de senaste åtta åren ökat befolkningen med drygt 600 personer, vilket motsvarar nästan 6 %. Precis som de senaste åren baseras befolkningstillväxten främst på på invandring. Positivt 2018 är att inrikes flyttnetto för första gången sedan 2013 är positivt.
- Under 2018 har verksamheten vid kommunens boende för ensamkommande barn fortsatt trappats ned. Förutom kostnader (cirka 2 mnkr) för hyresavtal gällande lokaler för boende som löper fram till 2020 så är verksamheten i god ekonomisk balans inför 2019.
- Den omfattande kritiken från personal mot socialförvaltningens ledning som framkom i slutet av 2017 innebär mycket arbete med personal- och organisationsfrågor inom förvaltningen under 2018.
- I mars togs kommunens nya äldreboende Bonargården i drift. Boendet omfattar 4 avdelningar med totalt 40 platser och ersätter äldreboendet på Fredsgatan. Kommunens bostadsbolag Tibrobyggen står som hyres-

värd. Tibrobyggen har under året även färdigställt två punkthus i samma kvarter.

- Natten till den 26 januari drabbades Tibrobyggen och kommunens vård- och omsorgsverksamhet av en brand när Allégården eldhärjades. Kommunens äldreboende fick evakueras, den sociala dagverksamhetens lokaler förstördes och en rad lokaler fick rök- och vattenskador. Ingen människa kom till allvarlig skada tack vare rådigt ingripande av kommunens vård- och omsorgspersonal.
- En positiv och viktig händelse för Tibro kommun är möbelföretaget MIO:s beslut att investera stort i en utbyggnad av sitt huvudkontor och centrallager i Tibro. Kommunen har under året sålt mark till MIO som möjliggör utbyggnaden.

Modell för finansiell analys

Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning. Målsättningen är att utifrån dessa parametrar identifiera finansiell status och därigenom klargöra om Tibro har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

A. Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

B. Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

C. Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

D. Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är uttryck för god ekonomisk hushållning.

RESULTAT

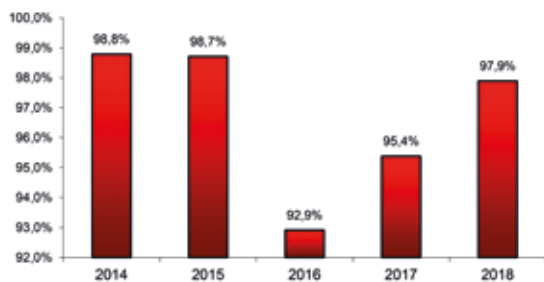
Skatte- och nettokostnadsutveckling

Verksamhetens nettokostnad som andel av skatter och statsbidrag är ett viktigt nyckeltal då det visar om skatter och statsbidrag är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym.

Tibro kommun har under en längre period haft relativt stora finansiella omsättningstillgångar, vilket inneburit att kommunen normalt haft ett positivt finansnetto i budget och bokslut. Marknadsvärdet av de värdepapper som förvaltas av Söderberg & Partners var vid årsskiftet 214,9 mnkr. Så länge kommunen har finansiella nettotillgångar kan kommunen i motsvarande omfattning ligga över 98 % och ändå nå ett resultat om 2 % av skatter och statsbidrag. Budgeterat resultat för 2018 var 11,2 mnkr varav hela 10,1 mnkr kom från ett positivt finansnetto. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i budgeten var 99,8 %. Budgeten för perioden 2019-2021 innehåller dock en investeringsvolym som innebär att kommunen vid utgången av 2021 väntas ha i princip lika stora långfristiga lån som den har placerade me-

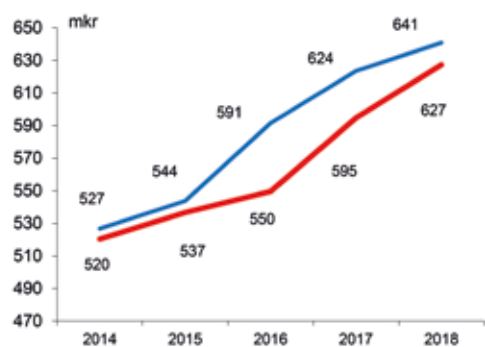
del. Detta kommer innebära ett sjunkande finansnetto och därmed behöver verksamheternas nettokostnader som andel av skatteintäkterna sänkas.

Diagram 1: Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag 2014–2018, %

2018 var nettokostnadsandelen 97,9 % jämfört med 95,4 % 2017. Båda åren är det framförallt ett lägre utfall av verksamhetens nettokostnader än budgeterat som bidrar till att nyckeltalet blivit bättre än planerat, även om skatteintäkterna 2016 visade ett relativt stort överskott gentemot budget. 2018 är utfallet av verksamheternas nettokostnader 13,3 mnkr lägre än budgeterat. Skatteintäkterna blev också lägre än budgeterat men inte i samma omfattning (-0,9 mnkr).

Diagram 2: Skatteintäkter och statsbidrag (blå linje) och verksamhetens nettokostnader (röd linje) 2014–2018

Verksamhetens nettokostnader ökade med 32,6 mnkr (45,2 mnkr) eller 5,5 % (8,2 %). De tre rader i resultaträkningen som bildar verksamhetens nettokostnader utvecklades så att intäkterna sjönk med 9,9 mnkr (33,2 mnkr), kostnaderna ökade med 20,3 mnkr (11,2 mnkr) och avskrivningarna ökade med 2,4 mnkr (0,8 mnkr). Intäkterna sjönk för andra året i rad och bakom detta ligger liksom 2017 minskade riktade statsbidrag från framförallt Migrationsverket. Bidragen från Skolverket ökade dock medan även bidragen från Arbetsförmedlingen sjönk. Verksamhetens kostnader steg med 2,6 %, så det är de tappade intäkterna och den relativt stora ökningen av avskrivningskostnader (13,2 %) som gör att ökningen för verksamhetens nettokostnader blir så hög som 5,5 %.

Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag. Mellan 2017 och 2018 ökade de totala intäkterna från skatter, utjämningsystem och statsbidrag med 17,3 mnkr (32,1 mnkr) eller 2,8 % (5,4 %). Förändringarna i de generella utjämningsystemen (inkomst-, kostnads- och LSS-utjämnings) var relativt liten mellan 2017 och 2018. En kraftig ökning med 4,9 mnkr till 23,5 mnkr av intäkten från den kommunala fastighetsavgiften bidrog till att hålla uppe ökningen. Kommunen erhö

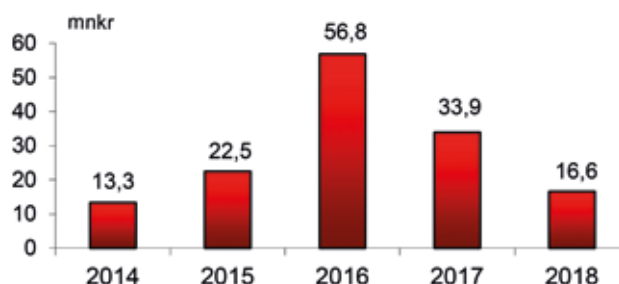
även 2018 så kallad byggbonus med 1,2 mnkr (2,4 mnkr 2017). En anledning till att intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökar är befolkningsökningen. Den 1 november 2017 hade kommunen 44 fler invånare än ett år tidigare. Dessa 44 invånare innebar cirka 2,5 mnkr i ökade intäkter 2018.

Årets resultat

Årets resultat 2018 uppgår till 16,6 mnkr, vilket motsvarar 2,6 % av skatter och statsbidrag. Kommunen klarar därmed sitt finansiella mål om att resultatet ska uppgå till minst 6 mnkr. Det är 10:e året i rad som kommunen uppvisar ett starkt resultat som ligger över de 2 % (2018 motsvarande cirka 12,8 mnkr) av skatter och statsbidrag som Sveriges kommuner och Landsting, SKL, satt upp som ett riktmärke för en långsiktigt hållbar ekonomi. Tibro kommun har de senaste 5 åren haft ett resultatssnitt om 28,6 mnkr eller 4,9 % som andel av skatter och statsbidrag.

Resultatet är 5,4 mnkr högre än budgeterade 11,2 mnkr. Budgetavvikelsen är hänförlig till verksamhetens nettokostnad. Skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto redovisar totalt ett underskott med -7,9 mnkr. Finansförvaltningen och samtliga nämnder utom socialnämnden och kollektivtrafiknämnden redovisar överskott. De största överskotten finns hos barn- och utbildningsnämnden 9,5 mnkr, finansförvaltningen 8,8 mnkr och kommunstyrelsen 4,0 mnkr medan socialnämnden -11,9 mnkr redovisar ett betydande underskott.

Diagram 3: Årets resultat, 2014–2018

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en så kallad balanskravsutredning för att se om kommunen uppfyller lagkravet om minst ett nollresultat. Kommunen uppfyller balanskravet 2018 och har inga negativa resultat från tidigare år att återställa.

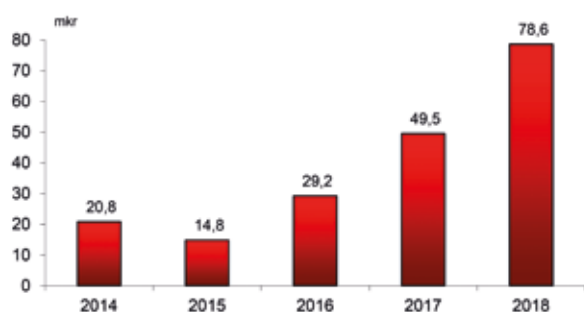
Balanskravsutredning, Tkr	
Årets resultat	16 581
Samtliga realisationsvinster	0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16 581
Medel till resultatutjämningsreserv	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	16 581

Investeringar

Investeringsbudgeten uppgick till 133,0 mnkr efter att 24,7 mnkr förts över från budget 2017 och 4,4 mnkr beviljats som tilläggsanslag under året. Utfallet blev 78,6 mnkr och av de 54,4 mnkr som inte nyttjats har 45,6 mnkr överförts till 2019 års investeringsbudget.

2018 års största investeringsprojekt var kommunens nya F-6-skola Baggeboskolan. Under året användes 51,1 mnkr i projektet och den totala budgeten är 227 mnkr för skolan som ska stå klar till höstterminen 2020. Utöver den nya skolan var renovering av Nybobadet (5,2 mnkr) och markinköp Hägern 1 och 2 (4,1 mnkr) de största enskilda investeringarna.

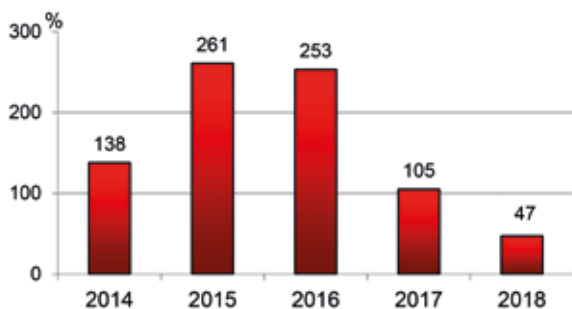
Diagram 4: Investeringar, 2014–2018

Självfinansieringsgrad av investeringar

Ett av Tibro kommuns finansiella mål är att investeringarna ska självfinansieras, det vill säga att inga lån ska behöva tas upp för att betala investeringarna. Den höga investeringsnivån 2018 och de kommande åren 2019-2020 när byggnationen av Baggeboskolan fortgår gör detta omöjligt att uppnå för det enskilda året och för planperioden. I budgeten var självfinansieringsgraden 31 % men ett bättre resultat och ett lägre investeringsutfall än budgeterat gjorde att andelen steg till 47 % i bokslutet.

Diagram 5: Självfinansiering av investeringar i %, 2014–2018

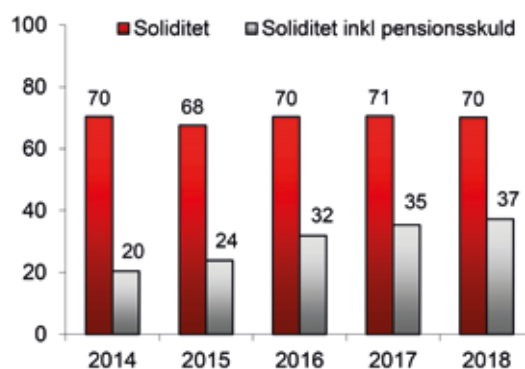
Investeringsvolymen kan variera mycket från år till år beroende på om större projekt genomförs eller ej. Därför ska målet om självfinansiering också ses över tid. Sett över den senaste 5-årsperioden så har kommunen klarat av att självfinansiera investeringarna. 2014-2018 har kommunen investerat 193 mnkr och "egenfinansieringen" har samtidigt uppgått till 230 mnkr eller 119 %.

KAPACITET

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen.

Diagram 6: Soliditet 2014–2018 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner

Soliditeten har under 2018 sjunkit något, från 71 % till 70 %, då balansomslutningen ökat relativt mer än det egna kapitalet. Det egna kapitalet har ökat med 3,5 % medan balansomslutningen ökat med 4,1 %. Kommunens soliditet är relativt stark och är cirka 20 procentenheter högre än snittet i riket. Detta visar att Tibro i grunden har en sund ekonomi.

Om även kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997 tas med som en skuld så uppgår soliditeten till 37 % (35 %). Förbättringen beror, förutom på det positiva resultatet, på att ansvarsförbindelsen sjönk med -6,1 mnkr. Noterbart är att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen under perioden 2014-2018 ökat från 20 % till 37 %. 2013 var ansvarsförbindelsen som störst, 267,8 mnkr, och har sedan dess sjunkit med 37 mnkr till 230,8 mnkr.

Långfristiga skulder

Kommunen har sedan maj 2014 inga lån. I budget 2019 finns i kassaflödesanalysen ett lånebehov om cirka 150 mnkr 2019 och för perioden 2019-2021 totalt 259 mnkr.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes 2014 med 50 öre från 20,71 till 21,21 vilket är den nuvarande nivån. Skattesatsen ligger i nivå med snittet (vägt medelvärde) i Västra Götaland. 2019 har både kommunen och Västra Götalandsregionen (11,48 %) lämnat skattesatserna oförändrade.

RISK

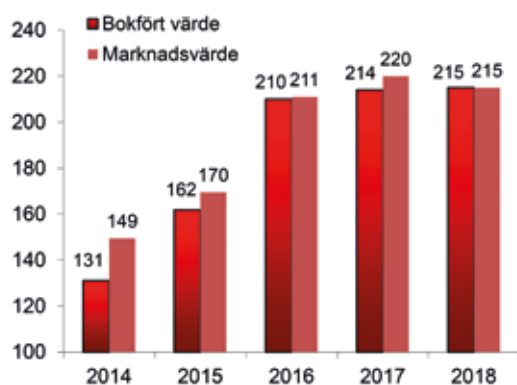
Likviditet

Kommunen har vid årsskiftet en mycket god likviditet och har genom en outnyttjad checkkredit, möjligheterna till lån genom medlemskap i Kommuninvest och stora omsättningstillgångar placerade i värdepapper inga problem att bibehålla en mycket god betalningsförmåga. Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är därför mycket god.

Kommunens likviditet är fortsatt god även om kommunens likvida medel sjunkit med 47,1 mnkr från 89,2 mnkr till 40,0 mnkr. Orsaken är framförallt att investeringarna inte kunnat självfinansieras. Kommunen har under året inte haft negativ ränta på koncernkontot hos banken.

Finansiella tillgångar och avkastning

Diagram 7: Finansiella tillgångar, 2013-2017, mnkr

Tibro kommun har ett relativt stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd kapitalplaceringpolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel har kapitalet successivt ökat. Under 2015 reviderades placeringpolicy grundligt och därefter sker en årlig uppdatering där normalportfölj, riskbegränsning och jämförelseindex alltid ska ses över.

Marknadsvärdet för placerade medel var vid årsskiftet 214,8 mnkr (220,5 mnkr) vilket var detsamma som anskaffningsvärdet. Marknadsvärdet sjönk därmed med 5,6 mnkr (-2,6 %) under året. Fram till och med augusti utvecklades portföljen bra och marknadsvärdet var per sista augusti 227,1 mnkr. Slutet av året blev betydligt sämre med stora minskningar i marknadsvärdet under särskilt oktober och december. I december sjönk marknadsvärdet under inköpsvärdet och kommunen tvingades skriva ned värdet av portföljen med 4,2 mnkr. Värdet utvecklades marginellt (-0,1 %) sämre än placeringspolicyns normalportföljs jämförelseindex under året.

I finansnettot fanns 9,4 mnkr budgeterade som nettoavkastning från värdepappersportföljen. Utfallet i resultaträkningen från värdepappersförvaltningen blev endast 1,0 mnkr, -8,4 mnkr, sämre än budgeterat. Den negativa avvikelser lindrades något av att andra poster, främst återbäring från Kommuninvest, inom finansnettot uppvisade 1,4 mnkr i överskott. Finansnettot slutade därmed på 3,0 mnkr, 7,1 mnkr sämre än budgeterade 10,1 mnkr.

Borgensåtaganden

Kommunen fattade under 2015 beslut om att utöka den kommunala borgensramen för AB Tibrobyggen till 395 mkr. Tibrobyggen lånade redan 2016 upp medel för byggnationerna i kvarteret Örnén som pågått under 2017-2018. I slutet av 2016 togs även beslut om att utöka borgensramen för Tibro Elnät AB och Bredband Östra Skaraborg som en följd av de stora investeringar i bredbandsnät som genomförs i kommunen. För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en borgensavgift om 0,25 % på de faktiska lånen som bolagen har upptagna med kommunala borgen. Under 2018 uppgick intäkten från dessa avgifter till 1,0 mnkr.

Kommunen har även gått i borgen för föreningarna Tibrobygdens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till knappt 1,3 mnkr.

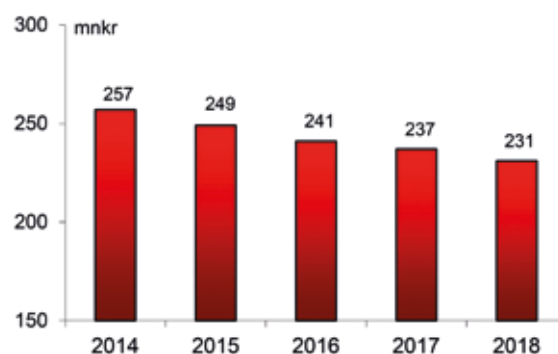
Aktuella borgensåtaganden, Tkr	2018	2017
AB Tibrobyggen	393 671	393 971
Tibro Elnät AB	25 000	25 000
Bredband Östra Skaraborg	1 000	1 000
Föreningar	1 259	1 311
Summa	420 930	421 282

En samlad riskbedömning av borgensåtagandena visar på en låg risk för väsentliga kostnader i form av infrianden av borgensåtagandena ska drabba kommunen. De två borgensåtagandena till ideella föreningar har sannolikt störst risk men infrianden av dessa skulle inte väsentligt påverka kommunens ekonomi. Åtagandena till de kommunala bolagen är större men i samtliga fall bedöms ekonomin som god både avseende nuvarande driftresultat i verksamheterna och styrkan i balansräkningarna där tillgångarna är förhållandevis lågt värderade.

Pensionsskuld

Tibro kommuns ansvarsförbindelse som avser pensioner intjänade före 1998 uppgick vid årsskiftet till 230,8 mkr (237,1). Minskningen beror på att ränte- och basbeloppsuppräkningsvar lägre än de gjorda utbetalningarna om 9 mnkr. Enligt kommunal redovisningslag ska denna pensionsförpliktelse redovisas som ansvarsförbindelse.

Diagram 8: Kommunens ansvarsförbindelse avseende pensioner intjänade före 1998

Tabell: Budgetavvikelse prognoser samt bokslut 2018

Styrelse/nämnd/förvaltning, Mnkr	Avvikelse 1803	Avvikelse 1806	Avvikelse 1809	Avvikelse bokslut
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0	0,3
Kommunstyrelsen	-3,5	-1,8	0,4	4,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-0,2	-0,1	0,3	1,5
Byggnads- och trafiknämnd	0,6	0,7	1,1	1,3
Barn- och utbildningsnämnd	-0,3	-1,0	-1,5	9,5
Kultur- och fritidsnämnd	-0,7	-0,4	-0,4	0,1
Socialnämnd	0,1	-3,8	-7,3	-12,0
Kollektivtrafiknämnd	-0,3	-0,5	-0,4	-0,3
Finansförvaltning	3,5	5,3	5,3	8,8
Summa, verksamhetens nettokostnader	-0,7	-1,6	-2,5	13,3
Skatteintäkter	-1,2	0,8	0,8	-0,1
Utjämning, statsbidrag och fastighetsavgifter	-2,2	-2,2	-2,2	-0,8
Finansiella intäkter	-1,7	1,1	0,8	-1,2
Finansiella kostnader	-0,9	-1,9	-1,7	-5,8
Årets resultat	-6,7	-3,9	-4,9	5,4

Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas över resultaträkningen och betalas i huvudsak löpande som en premie till KPA. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 ska också redovisas som en kostnad. Kommunen har återlånat medlen i ansvarsförbindelsen för pensioner. Med återlånat menas att medlen använts i verksamheten istället för att kommunen tryggt pensionerna genom särskild försäkring/placering.

Redogörelse över pensionsförpliktelse och pensionsmedelsförvaltning		
Tkr inkl. särskild löneskatt	2018	2017
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	9 321	8 814
Ansvarsförbindelse, d v s pensionsförpliktelse som inte tagits upp bland avsättningar	230 786	237 107
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0
Återlånade medel	240 107	245 921

KONTROLL

Prognossäkerhet

På kommunnivå har under året kvartalsvisa ekonomiska prognoser upprättats. Bokslutet för kommunen blev klart bättre än vad prognoserna under året visade. Tabellen överst på sidan visar budgetavvikelsen i de tre kvartalsprognoserna samt i bokslutet.

Kommunen har 2016-2017 haft problem med prognossäkerheten. Inte heller 2018 är prognossäkerheten tillfredsställande utan mönstret i avvikelserna känns igen från föregående år. Stora skillnader mellan prognoserna och slutligt utfall har funnits på alla nivåer; verksamhetsområden, nämndsnivå och kommunnivå. Prognoserna för kommunens resultat har legat inom spannet

4,5-7,4 mnkr för att i bokslut bli 16,6 mnkr. Anledningen till resultatförbättringen ligger främst hos barn- och utbildningsnämnden men också kommunstyrelsen och finansförvaltningen har stora positiva förändringar mellan septemberprognosen och bokslutet. Barn- och utbildningsnämnden har efter tre prognoser med relativt likartat utfall, mindre underskott, ett hopp till ett stort överskott om 9,5 mnkr i bokslutet. Utvecklingen har varit densamma under de tre senaste åren trots att förbättringar i prognoserna avseende till exempel riktade statsbidrag skett. Socialnämnden är den nämnd som rört sig mest mellan prognos 1 och bokslut, -12 mnkr. Även här är mönstret liknande med ett ökande underskott under året.

Under hösten 2017 genomfördes internkontroll avseende prognosarbetet. Under våren 2018 behandlade bland annat socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden sina respektive rapporter. I början av 2019 har flera av bristerna som påpekats i rapporterna åtgärdats och arbete pågår för att ytterligare förbättra processerna runt prognoserna. För stöd till samtliga inblandade i prognosprocessen presenterade ekonomiavdelningen i december en checklista för prognos. Denna är tänkt att underlätta arbetet med prognoser och bidra till att öka kvaliteten i prognoserna.

Ekonomistyrning

Under den senaste 5-årsperioden har gymnasieskolan varit kommunens stora problematik i ekonomistyrningen. Nedläggningsbeslutet 2016 gällande Fågelviksgymnasiet är i och med att de sista eleverna i årskurs 3 tog studenten våren 2018 genomfört. Ett fåtal särgymnasieelever kvarstår och introduktionsprogrammen finns efter särskilt beslut kvar i egen regi. Barn- och utbildningsnämnden har under hösten vidtagit åtgärder för att anpassa Kompetenscenters verksamhet (där gymnasieverksamheten ingår) till minskat elevunderlag och budget. Nämndens resultat 2019 kan komma att försämrats av avvecklingskostnader för personal.

2017 slutade socialnämndens bokslut med stort underskott, -8,4 mnkr.

Inför 2018 tillskötts medel till nämnden för att bland annat täcka underskott inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning. I samband med detaljbudgetarbetet såg kostnadsutvecklingen positiv ut gällande bland annat placeringar av barn och ungdomar samt personlig assistans. I den första uppföljningen per 31/3 lämnade nämnden också ett 0-resultat. Kort efter första prognosen kom dock signaler från förvaltningen att denna var alltför optimistisk. Socialnämndens prognos/utfall har därefter lite förenklat förändrats till det sämre med cirka 4 mnkr per gång över uppföljning 2, uppföljning 3 och bokslut.

En problematik gällande socialnämndens prognoser har varit den turbulens som gällt ledningsorganisationen under året: Chefstjänster har varit vakanta alternativt besatta av tillfällig eller ny personal. Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts decembermöte fick nämnden särskilt redovisa vilka processer som pågår inom förvaltningen för att åstadkomma ekonomisk balans.

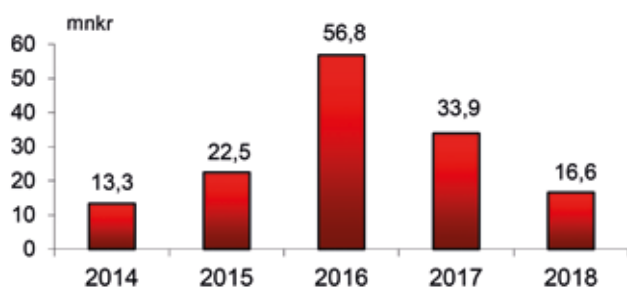
Finansiella mål

Tibro kommun har fastställt tre ekonomiska mål för att garantera fortsatt god balans i kommunens ekonomi. År 2018 har två av tre mål uppnåtts.

1. Årets resultat ska uppgå till 6,0 mnkr (Ja)

Årets resultat för Tibro kommun uppgår till 16,6 mnkr.

Diagram 1: Årets resultat 2014–2018

2. Investeringar finansieras med egna medel (Nej)

Årets investeringar är till 47 % finansierade med egna medel. Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 78,6 mnkr. Med anledning av byggnationen av Baggeboskolan som totalt är budgeterad till 227 mnkr under perioden 2017-2020 så blir målet om egenfinansiering i praktiken omöjligt att uppnå för enskilda år. En period med höga investeringsnivåer kan också kräva ett bättre resultat än 6 mnkr. I annat fall kan låneskulden öka alltför mycket samtidigt som soliditeten sjunker.

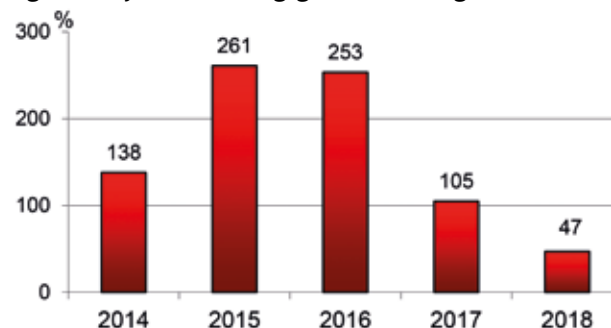
Ekonomisk ställning

Tibro kommun har under en lång period visat starka ekonomiska resultat. 2018 är tionde året i rad som resultatet uppgår till minst 10 mnkr. Ser man över rullande 5-årsperioder så har kommunens resultatnivå varit över riktvärdet 2 % av skatter och statsbidrag sedan perioden 2001-2005. Kommunens investeringsnivå har under 2000-talet fram till de allra sista åren varit låg. Kommunen har därför en hög soliditet om 70 % jämfört med ett snitt runt 50 % för riket. Kommunen har vid årsskiftet heller inga långfristiga lån utan istället placerade medel som uppgår till 215 mnkr. Kommunens ställning är därför i grunden god.

I balansräkningen är dock anläggningstillgångarna betydligt lägre (t.ex. uttryckt i kronor per invånare) än i andra kommuner.

Detta visar sig i att kommunen har ett relativt stort uppdämt investeringsbehov gällande främst olika typer av verksamhetsfasigheter. Investeringsbehovet tillsammans med en rad förändringar i förutsättningar för driftresultatet de närmaste åren gör att ekonomin trots ett gott utgångsläge ser ut att bli ansträngd de kommande åren.

Diagram 2: Självfinansieringsgrad investeringar 2014–2018

3. Taxefinansierad verksamhet ger minst nollresultat (Ja)

Tibro kommun har tre taxefinansierade verksamheter, VA, fjärrvärme och renhållning. 2018 visar fjärrvärme (1,3 mnkr) och renhållning (0,2 mnkr) överskott medan VA redovisar ett underskott (-0,9 mnkr). Samtliga tre verksamhetsområden har vid utgången av 2018 upparbetade överskott enligt tabellen nedan. I balansräkningen är dessa överskott bokförda som en skuld till respektive avgiftskollektiv.

Tabell 1: Ackumulerade resultat i taxefinansierad verksamhet

Ackumulerade resultat	2015	2016	2017	2018
VA- verksamhet	3 142	4 050	4 351	3 498
Fjärrvärme	6 830	7 057	8 882	10 190
Renhållning	1 474	1 600	1 783	1 989
Total:	11 446	12 707	15 016	15 677

Personalanalys

Antal anställda

Tibro kommun har totalt 1 083 anställda. Andelen kvinnor i kommunen är 80 % och andelen män är 20 %.

Tabell 1: Antal anställda

År	2015	2016	2017	2018
Anställda	1009	saknas*	1056	1083
Kvinnor, procent	82	saknas*	81	80
Män, procent	18	saknas*	19	20

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistisk för 2016 saknas i denna redovisning.

Barn- och utbildningsförvaltningen har flest antal månadsanställda. Från den 1 januari 2018 genomfördes en organisationsförändring som innebär att kommunens arbetsmarknadsenhet, AME, gick över från kommunledningskontoret till barn- och utbildningsförvaltningen. Antal månadsanställda samt antal månadsanställda per förvaltning redovisas i tabell 1 och 2.

Tabell 2: Antal anställda per förvaltning

Förvaltning	2018
Barn & Utbildning	497
Socialtjänsten	391
Samhällsbyggnad	126
Kommunledningskontoret	43
Kultur & Fritid	26
Totalt	1 083

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Årsarbeten

Antalet årsarbetare är 842 stycken och redovisas i tabell 3. Trenden visar att antalet årsarbetare är något lägre jämfört med 2017.

Tabell 3: Antal årsarbetare

	2015	2016	2017	2018
Årsarbeten	958	saknas*	997	842

Urval: Antal arbetade timmar motsvarar arbetstid enligt anställningsavtal plus overtid och fyllnadstid minus frånvaro. Inkluderar även tid utförd av timavlönade. En årsarbetare motsvarar 1700 timmar.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistisk för 2016 saknas i denna redovisning.

Sysselsättningsgrad

Den totala medelsysselsättningsgraden i kommunen är 91,5 % vilket är en ökning med 0,5 % jämfört med 2017. Kommunens kvinnor har en medelsysselsättningsgrad på 90,9 % och männen har en medelsysselsättningsgrad på 94 % vilket redovisas i tabell 4. Andelen heltider av samtliga månadsanställda uppgick 2018 till 67 %, vilket är en ökning jämfört med 2017. Det är framförallt bland kvinnor som andelen heltidstjänster har ökat. I tabell 5 redovisas andel heltider i procent för åren 2014-2018.

Tabell 4: Medelsysselsättningsgrad i % den 31 december respektive år

År	2017	2018
Kvinnor	90,6 %	90,9 %
Män	93,7 %	94 %
Totalt	91 %	91,5 %

Tabell 5: Andel heltider i procent (%) 2014-2018

År	2014	2015	2016	2017	2018
Kvinnor	58	60	saknas*	60	62
Män	89	88	saknas*	84	84
Totalt	63	65	saknas*	65	67

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistisk för 2016 saknas i denna redovisning.

Tibro kommun har som mål att tillgodose de anställdas önskemål om höjd sysselsättningsgrad. Detta ses över kontinuerligt. I det centrala kollektivavtalet mellan SKL och Kommunal, HÖK 16, har parterna kommit överens om en gemensam målsättning som innebär att heltid ska vara norm. Bland annat vill parterna kunna erbjuda attraktiva anställningar inom offentlig sektor och minska behovet av visstidsanställningar. Heltid som norm bedöms också bidra till ökad jämställdhet och framtida kompetensförsörjning då fler jobbar mer.

I Tibro kommun har en arbetsgrupp bildats med chefer, HR-konsulter samt representanter från fackförbundet Kommunal. Arbetsgruppen har arbetat fram en plan för kommunens gemensamma arbete med att införa heltid som norm. Planen ska, enligt det centrala avtalet, följas upp årligen fram till den 31 maj 2021. Under 2018 har arbetsgruppen bl.a. påbörjat en kartläggning bland medarbetare som arbetar deltid med frågan "Varför arbetar du deltid?". Arbetsgruppen har också sammanställt ett informationsmaterial som ska användas på arbetsplatsträffar i syfte att öka medvetenheten om hur våra normer styr synen på deltids- och heltidsarbete för kvinnor.

Personalomsättning

Kommunens personalomsättning var under 2018 totalt 12 %. Personalomsättningen per förvaltning redovisas i tabell 6. Avgångsorsakerna redovisas i tabell 7. Av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar avslutades 65 % på grund av egen begäran och 24 % på grund av pension. Av det totala antalet tillsvidareanställda motsvarade pensionsavgångarna 2,8 %.

Under 2018 var det 30 av de tillsvidareanställda som uppnådde 65 års ålder eller mer, vilket motsvarar 3 % av totalt antal tillsvidareanställda. 17 % av de tillsvidareanställda var 60 år och uppåt. Det innebär att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångar är fortsatt stort de närmaste åren.

Tabell 6: Personalomsättning i % per förvaltning

Förvaltning	2018
Kommunledningskontoret	14
Kultur & Fritid	14
Barn & Utbildning	8
Socialtjänsten	16
Samhällsbyggnad	9
Totalt	12

Urval: Personalomsättning är antalet tillsvidareanställda som har slutat i förvaltningen under perioden/genomsnittligt antal tillsvidareanställda i förvaltningen.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknas tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistik för 2016 saknas i denna redovisning.

Tabell 7: Avgångsorsak i % av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar

	2018
Arbetsbrist	6
Pension	24
Egen begäran	65
Övrigt	5

Urval: Antal avslutade tillsvidareanställda per avgångsorsak under perioden/totalt antal avslutade tillsvidareanställningar.

Åldersfördelning

Andelen tillsvidareanställda i respektive åldersgrupp redovisas i tabell 8. Den största åldersgruppen är 30-49 år. Jämfört med 2017 har andelen som är upp till 29 år ökat och gruppen 50 år och äldre har minskat. Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 47 år. Medelåldern för både kvinnor och män är 47 år.

Tabell 7: Åldersfördelning tillsvidareanställda i % den 31 december respektive år

År	2015	2016	2017	2018
- 29 år	9	saknas*	9	10
30-49 år	45	saknas*	45	45
50 år och äldre	46	saknas*	46	44

Urval: Samtliga månadsavlönade på kollektivavtal (AB), som är tillsvidareanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknas tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistik för 2016 saknas i denna redovisning.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 6,5 % 2018, vilket är en ökning jämfört med 2017 då sjukfrånvaron var 6,2 %. Kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen. I tabell 9 redovisas 2017 och 2018 års sjukfrånvaro i Tibro kommun. Totalt i kommunen har kvinnors sjukfrånvaro minskat medan männens sjukfrånvaro har ökat. SKL sammanställer varje år sjukfrånvaron i Sveriges kommuner, den

senaste är från 2017. Genomsnittet för riket var då 7 %, varav långtidssjukfrånvaron uppgick till 46,8 %. Medelvärdet för kvinnors sjukfrånvaro uppgick till 7,7 % i riket totalt.

Av den totala andelen sjukfrånvarande i Tibro kommun är 40,5 % långtidssjukskrivna. Långtidssjukskrivning innebär att den anställda varit frånvarande på grund av sjukdom mer än 60 dagar. Lägst andel sjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro har den yngsta åldersgruppen upp till 29 år och den högsta sjukfrånvaron har åldersgruppen 50 år och äldre. Långtidssjukfrånvaron har dock minskat i samtliga grupper jämfört med 2017.

Tabell 9: Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2017	Totalt	-29 år	30-49 år	50 år-
Kvinnor	7,6	6,1	6,6	7,6
Män	3,9	4,1	2,3	3,9
Totalt	6,2	5,6	5,8	6,8
Varav långtidssjukfrånvaro (> 60 dgr)	48,4	29,2	49	54,4

2018	Totalt	-29 år	30-49 år	50 år-
Kvinnor	6,9	5,5	6,8	7,8
Män	4,8	3,9	4,4	5,5
Totalt	6,5	5,1	6,4	7,3
Varav långtidssjukfrånvaro (> 60 dgr)	40,5	15,9	40,3	48

Urval: Samtliga anställda vikarier, feriearbetare och övrigt tillfälligt anställda ingår i underlaget enligt lagen om kommunal redovisning.

2016-2017 genomförde kommunen ett samverkansprojekt med Försäkringskassan och Närhälsan. Syftet med projektet var att sänka sjukfrånvaron i kommunen på grund av psykisk ohälsa. Projektets målgrupp var kvinnor i kontaktyrken som var sjukskrivna på grund av psykisk ohälsa. Från 2018 övergick projektet till ett fortsatt nära samarbete. Syftet med detta var att bibehålla en hållbar struktur mellan samverkande myndigheter, så att kompetensöverföring kan ske mellan de olika myndigheterna för att fånga upp tidiga signaler på psykisk ohälsa.

Frisknärvaro

De anställda som har fem eller färre sjukdagar på ett år ingår i friskgruppen. Tabell 10 visar att 60 % av de anställda har en god hälsa, vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Tabell 10: Andel anställda (%) med fem eller färre sjukdagar under året

År	2015	2016	2017	2018
Andel utan sjukfrånvaro	62	saknas*	62	60

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtal (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

* På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 så saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistik för 2016 saknas.

Arbetsmiljö och hälsa

Ett friskt och hållbart arbetsliv förutsätter att arbetsgivaren aktivt arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete och det hälsofrämjande perspektivet.

För att öka och förbättra kunskapen om hur kommunen som arbetsgivare ska agera vid sjukfrånvaro och rehabilitering genomgick samtliga chefer, hösten 2017, utbildning i Försäkringskassans regelverk och kommunens rehabiliteringsriktlinje. Syftet med utbildningen var att ge kommunens chefer grundläggande kunskaper inom rehabiliteringsarbetets olika delar. Våren 2018 har samtliga skyddsombud i kommunen genomfört motsvarande rehabiliteringsutbildning tillsammans med nyrekryterade chefer.

Under våren 2018 genomfördes en grundläggande arbetsmiljöutbildning för nya chefer och nya skyddsombud. Syftet med utbildningen är att öka och förbättra kunskapen om hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Utbildningen hade särskilt fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö.

Tibro kommun har avtal med företagshälsan, Skaraborgshälsan. Företagshälsan anlitas till främjande, förebyggande och rehabiliterande insatser. Främjande insatser fokuserar på friskfaktorer i arbetsmiljön, förebyggande insatser innebär fokus på tidiga signaler på ohälsa och rehabiliterande insatser fokuserar på att återställa arbetsförmåga genom anpassning av arbetsmiljö m m.

2018 har företagshälsovården, Skaraborgshälsan, anlits främst till förebyggande insatser. Jämfört med 2017 har de förebyggande insatserna ökat medan de främjande och rehabiliterande insatserna har minskat. Se tabell 11.

Tabell 11: Nyttjad företagshälsovård via Skaraborgshälsan i % per insats

Insats	2016	2017	2018
Främjande	21 %	5 %	1 %
Förebyggande	47 %	50 %	66 %
Rehabiliterande	32 %	45 %	33 %

En anledning till att de förebyggande insatserna har ökat är att Skaraborgshälsan har anlits för att genomföra arbetsmiljökartläggningar för ett antal verksamheter inom kommunen. Med hänvisning till förtroendekris och brand, som framförallt drabbade verksamheter inom socialtjänsten, uppstod ett ökat behov att nyttja företagshälsovårdens tjänster till framförallt förebyggande insatser.

Främjande insatser som har genomförts via företagshälsovården är utbildningsinsatser i organisatorisk och social arbetsmiljö i samband med arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud.

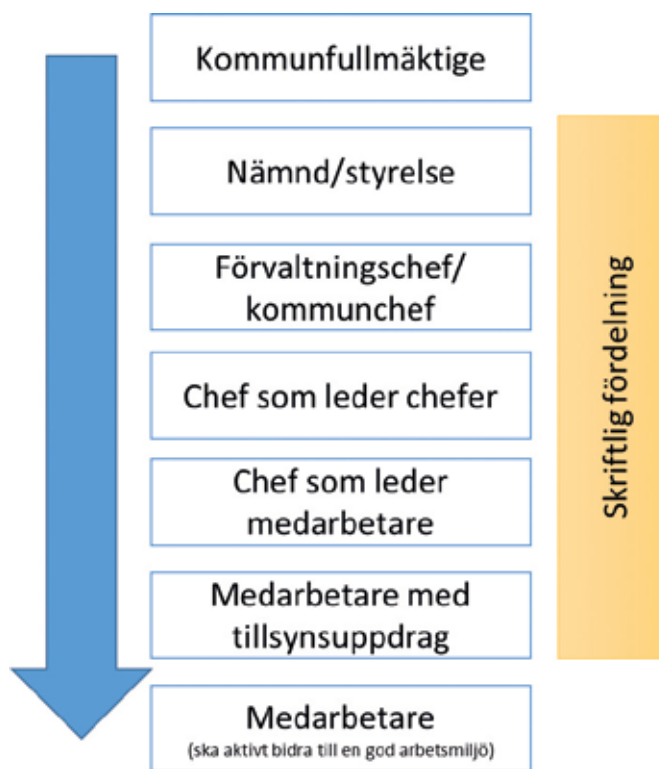
En upphandling av kommunens leverantör av företagshälsovård har genomförts under 2018. Upphandlingen resulterade i en ny leverantör från 2019, vilket är företagshälsovården Avonova. Avtalet med Skaraborgshälsan upphörde därmed vid årsskiftet 2018/2019.

Tibro kommun vill vara en hälsofrämjande arbetsplats, där både chefer och medarbetare aktivt bidrar till att främja hälsa. Aktiviteter har genomförts via kommunens hälsostrateg som tillsammans med den hälsostrategiska arbetsgruppen har anordnat utbildningar för kommunens chefer och hälsoinspiratörer. Utbildningarna genomfördes i seminarieform med teman som "psykisk hälsa och att må normalt" samt "kul på jobbet". Seminarierna fokuserade bl.a. på hur arbetsgivare och arbetstagare tillsammans kan främja den psykiska hälsan på arbetsplatsen samt medarbeta-

tarskapets och ledarskapets roll för att skapa arbetsglädje. Den hälsostrategiska arbetsgruppen anordnade under året ett antal trivselaktiviteter såsom matlagningsskvällar och utflykt till Kata gård vid Varnhems klosterkyrka.

Kommunfullmäktige beslutade att anta dokumentet "Ansvar och fördelning av arbetsmiljöuppgifter i Tibro kommun" med tillhörande blankettbilagor. Inför beslutet genomfördes en informationsinsats i samtliga nämnder angående vad arbetsmiljöansvaret innebär.

Nedanstående bild tydliggör principen att kommunfullmäktige, nämnd/styrelse samt kommunchef och förvaltningschefer har tilldelats övergripande arbetsmiljöuppgifter. De övergripande nivåerna ska i sin tur ge underordnade nivåer tydliga strukturella möjligheter att bedriva ett aktivt och konkret arbetsmiljöarbete på de enskilda arbetsplatserna.

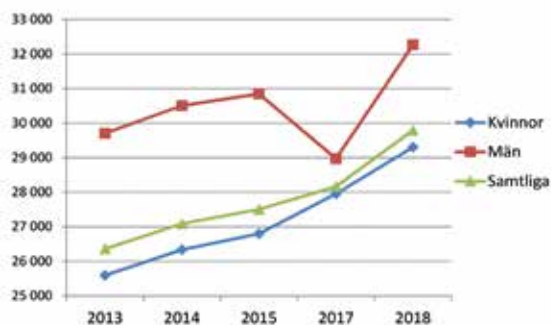
En medarbetarundersökning genomfördes under hösten 2018. Resultatet visade att majoriteten av Tibro kommuns anställda trivs med sitt arbete. De anser att det de gör är meningsfullt, de har förtroende för sin närmaste chef och upplever att arbetsklimatet är gott. De som ingick i undersökningen var tillsvidare- och månadsanställda medarbetare med en anställningstid på minst sex månader. Av 936 personer besvarade 64 procent enkäten. Varje arbetsplats ska under första kvartalet 2019 gemensamt arbeta fram handlingsplaner utifrån arbetsplatsens identifierade behov. En handlingsplan arbetas också fram för kommunen som helhet samt per förvaltning.

I 2018 års budget inrättades en budget för friskvårdsbidrag som kan nyttjas av kommunens månadsanställda. Syftet med bidraget är att uppmuntra hälsofrämjande aktiviteter på individnivå. Bidraget som uppgår till max 1 000 kronor per anställd och kalenderår nyttjades under 2018 av cirka 470 anställda. Kostnaden för nyttjat friskvårdsbidrag uppgick totalt till cirka 450 000 kronor.

Medellön

Den totala medellönen i Tibro kommun är 29 794 kr/månad. Gapet mellan kvinnors och mäns medellön har ökat något jämfört med 2017. Ett aktivt arbete pågår i kommunen då lönekartläggning i ett jämställdhetsperspektiv genomförs årligen. Osakliga löneskillnader mellan könen åtgärdas i en treårig handlingsplan.

Diagram 1: Medellön i kronor

Urval: Tillsvidareanställda, heltidlöner. På grund av att kommunen införde ett nytt HR-system 2016 saknades tillförlitlig statistik för 2016 års personalanalys. Det innebär att statistik för 2016 saknas i denna redovisning.

Lönebildning och jämställdhet

Hösten 2018 genomfördes en utbildning i lön och verksamhetsutveckling för samtliga chefer i kommunen. Syftet med utbildningen var att skapa en tydlig bild och större förståelse för den process med lön och verksamhetsutveckling som bidrar till att lönebildningen blir ett framgångsrikt styrverktyg för en effektivare och produktivare verksamhet med hög kvalitet. Syftet var också att förmedla en helhetsbild över årsplaneringens betydelse, där budgetprocess, löneprocess och verksamhetsutveckling kopplas samman. I utbildningen ingick även en halvdags workshop i verksamhetsnära lönekriterier.

I 2018 års löneöversyn genomförde arbetsgivaren ett antal lönestrukturella satsningar i syfte att attrahera och behålla kompetenser i kommunen.

Ledarskap och medarbetarskap

Kommunens personalutskott beslutade under året att anta styrdokumentet Riktlinje för ledarskap och medarbetarskap i Tibro kommun. Riktlinjen bygger på kommunens värdegrund och dess ledord. Varje chef har ett kontinuerligt uppdrag att implementera och levandegöra riktlinjen hos sina medarbetare t.ex. via arbetsplatsträffar.

Fyra ledarforum har genomförts med samtliga kommunens chefer där teman bl.a. har varit ekonomi och budget, GDPR och digitalisering.

Samtliga chefer har, via kommunens ledningsgrupp, ett uppdrag att mötas i så kallade "lärgrupper" där chefer från olika verksamheter regelbundet träffas för erfarenhetsutbyte och reflektion om ledarskap. Syftet med lärgrupperna är också att vara ett stöd, inspiration och bollplank i implementeringen av Tibro kommuns värdegrund.

En riktlinje för hantering av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling har beslutats antas av personalutskottet. I Tibro kommun gäller nolltolerans mot diskriminering och kränkande särbehandling och det är viktigt att samtliga chefer och medarbetare har klart för sig hur de ska agera om en sådan situation uppkommer, vilket tydligt beskrivs i den beslutade riktlinjen.

Kompetensförsörjning

Kommunens HR-enhet har påbörjat förarbete avseende kommunens strategiska kompetensförsörjningsplan. Planen beräknas färdigställas och antas under 2019. En arbetsgrupp har bildats, med representanter från samtliga förvaltningar, med uppdraget att forma och implementera kompetensförsörjningsinsatser i kommunen.

Framtid

Kommunens ska fortsätta arbeta aktivt med den strategiska kompetensförsörjningen och därmed medverka till att kompetens behålls och ny kompetens rekryteras i konkurrens med andra arbetsgivare. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. För att lyckas krävs ett aktivt arbete från både ledning och medarbetare, där alla är viktiga ambassadörer för kommunen som arbetsplats.

Enligt den kommunala sektorns centrala löneavtal ska lönebildning och lönesättning bidra till att arbetsgivaren når verksamhetens mål. Lönen ska vara individuell och differentierad samt stimulera till förbättringar avseende verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Kommunens arbete med att utveckla den aktiva lönepolitiken och den individuella lönesättningen fortsätter därmed inom samtliga verksamheter.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) ska arbetsgivare arbeta med aktiva åtgärder. De ska omfatta arbetsförhållanden, bestämmelser och praxis om löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt möjligheter att förena förvärvsarbete med föräldraskap. Tolerans för varandras olikheter där mångfald och jämställda arbetsplatser ses som en tillgång kommer vara avgörande för att klara kompetensförsörjningen nu och framåt.

Mål- och kvalitetsuppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Flera aktiviteter har genomförts under 2018 för att främja trivsel och få Tibroborna att bli nöjdare och stoltare. Exempel på sådana satsningar är sommarfesten med Sean Banan på Ånapan och den årliga ljusvandringen. Socialstyrelsens brukarundersökningar 2018 visar att en hög andel av berörda Tibrobor är nöjda med kommunens särskilda boenden och hemtjänst. Glädjande är också att skolresultaten inom grundskolan förbättrats påtagligt under året. Foto: Towe Lindblom och Christina Froh

Arbetet med att stärka Tibro som en attraktiv kommun för både boende och besökare i linje med intentionerna i Vision Tibro har fortsatt 2018. Kommunen har haft en positiv befolkningsutveckling under året. Antalet invånare har ökat från 11 110 till 11 168.

Kommunfullmäktiges två övergripande mål har varit styrande för årets arbete i kommunens verksamheter. Enligt dem ska vi som arbetar i kommunen sträva efter att erbjuda en välfärdsservice av hög kvalitet och spännande mötesplatser som gör att både boende och besökare trivs i kommunen. Kommunen ska också stödja en konkurrenskraftig handel och bidra till en positiv utveckling för näringslivet i Tibro.

Mål 1: Stärka Tibro som attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång

Strategi:

- Skapa en trygg hemvist där mångfald är en tillgång.
- Verka för en hållbar tillväxt ur ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter.
- Skapa förutsättningar för livslångt lärande för alla Tibrobor.
- Fortsätta utveckla våra mötesplatser.

Förväntat resultat:

- Nöjdare och stoltare Tibrobor.
- Tibro kommun har tagit ytterligare steg mot att uppnå de lokala miljömålen.
- Tibros placering i SKL:s öppna jämförelse för grundskolan förbättras.
- Tydligare struktur i arbetet för vuxnas lärande.
- Insatser som motverkar utanförskap genomförs.
- Insatser som stödjer barns och ungas möjligheter till hälsosamma levnadsvanor genomförs.
- Fortsatt utveckling av intressanta områden och mötesplatser i Tibro.
- Fler besökare till Tibro.

Måluppfyllelse

Nöjdare och stoltare Tibrobor

Nöjdheten och stoltheten bland Tibrobor mäts med hjälp av Statistiska centralbyråns medborgarundersökning där det särskilt fokuseras på invånarnas bedömning av kommunen som en plats att leva och bo på samt om de rekommenderar vänner och bekanta att flytta till Tibro. Tibro kommun genomför medborgarundersökningen vartannat år och nästa gång är 2019, vilket innebär att det inte finns något nytt resultat att presentera för 2018.

Socialstyrelsens brukarundersökningar inom särskilt boende och hemtjänst visar att 91 respektive 92 % av brukarna är nöjda med insatserna. Det ska ses som goda resultat jämfört med andra kommuner. Dock finns det skillnader mellan hur män och kvinnor bedömer sitt särskilda boende, där kvinnor i större utsträckning, 96 %, är nöjda än män, 75 %. Motsvarande skillnad mellan kvinnor och män återfinns inte när det gäller hemtjänst.

Av resultaten från Skolinspektionens "Skolenkäten" framgår att 57 % av eleverna i årskurs 9 är nöjda med sin skola som helhet. Jämfört med förra mätningen som gjordes 2016 så har andelen minskat med 13,8 procentenheter. Det har varit en nedåtgående trend i riket som helhet men graden av nöjdhet har minskat mer i Tibro. Detsamma gäller den upplevda tryggheten i årskurs 9, som minskat från 85,4 % 2016 till 73 % 2018.

Flera aktiviteter har genomförts under året för att bidra till att få nöjdare och stoltare Tibrobor. Bland annat har det inom ramen för Kulturvän och GRÄNSFRI genomförts aktiviteter som har syftat till ökad kunskap och dialog kring minoriteter, religion och jämställdhet. Årets sommarfester på olika platser i Tibro och den årligen återkommande ljusvandringen är andra exempel på sådana satsningar.

Lokala miljömål

Inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade strategi om att verka för en hållbar tillväxt ur ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter har en nulägesanalys genomförts gällande kommunens miljöarbete, enligt tidigare beslut om lokala miljömål. Detta i syfte att formulera en strategi för kommunens fortsatta miljöarbete.

Under året har även en hög andel svenska animalier, 91,3%, använts inom kommunens måltidsavdelning. Andelen ekologiska livsmedel har uppgått till 20,4 %.

Kommunen har tagit ytterligare steg mot att uppnå de befintliga miljömålen genom att fortsätta effektivisera energianvändningen och öka andelen förnyelsebar energi. Det totala antalet ljuspunkter under 2018 blev cirka 70 stycken, målsättningen var 100.

Grundskola

Tibro kommun har haft en positiv resultatutveckling inom grundskolan under perioden 2014-2018, vilket framgår av SKL:s öppna jämförelser. Totalt har resultaten förbättrats varje år. I årets nationella rapport framgår att skolresultaten har förbättrats på flera av de centrala nyckeltalen. Men det ska inte förbises att det fortsatt är stora skillnader i resultat mellan olika elevgrupper, till exempel kopplat till föräldrarnas utbildningsnivå och elevernas migrationsbakgrund. 2018 rankades Tibro kommun på plats 90 bland Sveriges 290 kommuner. Ett lyft med 135 platser från föregående år.

Tabell 3: Öppna jämförelser SKL, grundskola, Tibro

År	2015	2016	2017	2018
Placering *	289	234	225	90

* Från och med 2018 sker jämförelsen enbart mellan kommunala skolor. Tibro kommuns placering för år 2015-2017 är därför i bokslut 2018 justerad till att bara avse kommunala skolor.

Allt fler elever i Tibro kommun når kunskapskraven i alla ämnen. 2018 nådde 75,4 % av eleverna kunskapskraven i alla ämnen. Det betyder att Tibro kommun ligger på riksnittet utifrån detta nyckeltal. Med hänsyn taget till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0-4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2017 andelen elever med okänd bakgrund, så är Tibros resultat 6,6 procentenheter bättre än förväntat. Andelen behöriga till gymnasieskolan har också ökat kraftigt. 2018 var 83,9 % av eleverna behöriga till ett yrkesprogram. Rapporten visar även att om vi tittar på behörigheten exklusive nyinvandrade så är 91,3 % behöriga till ett yrkesprogram, vilket visar att Tibro kommun hör till den fjärdedel i landet där flest elever exklusive nyinvandrade kommer in på ett nationellt program på gymnasiet.

Vuxnas lärande

Det finns en verksamhetsplan antagen för verksamhetsåret 2018/2019. En plan för utvecklingen av kommunens kompetenscentrum har inte antagits, men beräknas antas under första halvåret 2019.

Integration – insatser mot utanförskap

De nyanlända som tas emot i kommunen upplever att de får ett bra bemötande och relevant information och vägledning vid mottagandet i kommunen. Uppföljning har skett genom strukturerade möten med nyanlända kvinnor och män som varit kommunplacerade i två år.

Olika insatser för att motverka utanförskap och för att främja integration har genomförts under året. Nedan följer exempel på sådana insatser:

- Samverkan med Arbetsförmedlingen för att påskynda och främja etablering.
- Kartläggning av deltagare i etableringen.
- Kulturvän Tibro har införlivats i ordinarie verksamheter och avslutats som ett eget varumärke.
- Framtagande av rutiner kopplade till nyanlända elevers lärande samt kompetensutvecklande insatser till skolpersonal.
- Information om Familjecentralen har tagits fram på flera språk.
- Föräldrastödsutbildningen "Älskade barn" har genomförts vid flera tillfällen. Utbildningen är en föräldrastödsutbildning från Studieförbundet för föräldrar i nytt land.
- Utbildning av språkstödare har genomförts i samarbete med Vård- och omsorgscollege.
- Individuella handlingsplaner har skapats för 87 % av nyanlända personer som har försörjningsstöd. Totalt har 68 % av samtliga hushåll med nyanlända, blivit självförsörjande.

Tibro kommun, med Tillväxt Tibro i spetsen, arbetar fortlopande med att främja förutsättningarna för ett kreativt och nyskapande näringsliv. 2018 genomfördes Tibrofrukostar, branschspecifika nätverksträffar och ett antal företagsbesök. Näringslivet spelar en viktig roll för ortens utveckling, integrationen och utvecklingen av mötesplatser. På 2018 års näringslivsgala fick företaget Prisma Tibro ta emot årets mångfaldspris och Anna Larsson, Carina Holm och Åsa Bruun fick årets handlarpris för sitt engagemang i den välbesökta julmarknaden i Tibroparken och Mini-Zoo. Johanna Häljestam på Stenåsens Kött och Svets utsågs till årets företagare. Foto: Kristian Lagerström

Uppföljning av genomförda folkhälsoinsatser – hälsosamma levnadsvanor för barn och unga

Folkhälsoplanen "Tibro Folkhälsa 2020" har antagits. Kartläggningsarbete pågår såväl inom området psykisk hälsa/ohälsa som inom det förebyggande arbetet mot övervikt riktat mot barn och ungdomar i kommunen.

Utveckling av mötesplatser i Tibro

Arbetet med utveckling av områden och mötesplatser har fortsatt under 2018. Bland annat har en stor satsning gjorts på lovverksamheter för flickor och pojkar i åldern 6-15 år. Likaså har utvecklingen av friluftsområdet Rankås fortsatt genom anläggandet av fem nya vandringsleder, som finansierats med statliga medel. Arbetet med Inredia som mötesplats för invånare, besökare och näringsliv har utvecklats under året genom att förslag har tagits fram på förnyelse av användningen av Inredia och Inredia-konceptet.

Fler besökare till Tibro

Flertalet evenemang har genomförts under året för invånarna men också för att locka fler besökare till Tibro. Exempel på evenemang är Sommarfest med Sean Banan, sommarbio, möbelhelgen och ljusvandringen.

För sjätte året i rad var det ljusvandring i oktober. Vandrigen utgick från Stora torget för att fortsätta förbi det nybyggda kvarteret Örnen och Bonargården vidare till stationsområdet med medborgardialog om framtiden, något som engagerade många. I stadsparken lyste barnens ljuslyktor upp i mörkret. Antalet besökare uppgick till cirka 6 000 personer.

Inredia har haft cirka 37 000 besökare (2017: ca. 40 000) under året i olika aktiviteter, arrangemang och restaurangbesök. Sedan öppningen 2012 har Inredia totalt haft cirka 230 000 besökare.

Äldrecentrum fortsätter att vara en populär mötesplats. Äldrecentrums lokaler påverkades i samband med branden i Allégården i början av året och verksamheten tvingades stänga helt i cirka sex veckor. Det har medfört att antalet besökare för året är lägre än tidigare år. En översyn av Äldrecentrums verksamhet påbörjades under året.

Tabell 4: Antal besökare på Äldrecentrum

År	2015	2016	2017	2018
Antal besökare	16 310	17 625	18 836	15 604

Mål 2: Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv

Strategi:

- Bidra till ett inkluderade, hållbart och nyskapande näringsliv.

Förväntat resultat:

- I Svenskt Näringslivs ranking ska kommunen förbättra sin placering (2016: plats 70).
- I Handelns utvecklingsråds handelsindex ska kommunen förbättra sin placering (2015: 67).
- Fler nya företag etablerar sig i Tibro.
- En större andel av unga och utrikesfödda får anställning eller startar eget företag.

Måluppfyllelse:

Näringslivsranking

Kommunstyrelsen har antagit inriktning för näringslivsarbetet 2018-2020. Framtagandet av det näringslivspolitiska programmet har skett i samverkan med näringslivet. Arbete pågår med att ta fram handlingsplan.

Varje år presenterar Svenskt Näringsliv en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet är att visa var i landet det är bäst att starta och driva företag. Kommunen har tappat en placering i näringslivsrankingen jämfört med 2017. Placeringen för 2018 är plats 152.

Tabell 5: Näringslivsranking i Sverige

År	2015	2016	2017	2018
Placering	55	70	151	152

Handelsindex

Handelsindex är ett mått på hur handeln lyckats i en kommun i konkurrens med andra kommuner. Ett handelsindex på 100 visar att det är lika stort utflöde som inflöde, det vill säga att det invånarna handlar i andra kommuner, kompenseras fullt ut av det som besökare handlar. Tibros handelsindex när det gäller dagligvaror ligger på 75 och för sällanköp har Tibro ett index på 55. Det genererar ett handelsindex i snitt på 65, vilket kan ses som bra för en pendlarkommun av Tibros storlek med de förutsättningar som Tibro har. Handelsindex har dock minskat från 66 till 65 jämfört med 2017.

Arbete med berörda aktörer kring Tidebergsområdet och banområdet är påbörjat.

Tabell 6: Handelsindex, Tibro

År	2015	2016	2017	2018
Dagligvaror	78	77	76	75
Sällanköp	55	57	56	55
Total detaljhandel	67	67	66	65

Antal nätverksträffar och företagsbesök

Under året har det genomförts sju Tibrofrukostar med god upplutning, totalt cirka 350 personer. Syftet med frukostarna är att skapa goda förutsättningar för samverkan mellan näringsliv och offentlighet samt sprida information och generera ny kunskap.

En rad branschspecifika nätverksträffar har därtill genomförts. Fyra nätverksträffar med Tibro Handel har arrangerats. Landsbygdsföretagen i de gröna näringarna har träffats vid fyra tillfällen och fastighetsägarna har träffats fyra gånger under året. Branschrådet för trä-, möbel- och inredningsbranschen har träffats fyra gånger.

Kommunen arbetar kontinuerligt med företagskontakter och genomför företagsbesök. Under 2018 har företagsbesöken varit mindre strukturerade än tidigare, vilket gör att det inte går att redovisa antalet besök. Under 2019 kommer formerna för företagsbesöken att ses över.

Antal nya företag som etablerat sig i Tibro

En annan viktig del i näringslivs- och etableringsarbetet är det som Skaraborgs kommuner gör tillsammans för att stärka delregionen. Skaraborgs kommunalförbund håller i arbetet, Business Region Skaraborg, tillsammans med Business Sweden. Skaraborgsnivå. En annan insats som gjorts är att bidra till att unga får prova på att starta företag genom Ung Drive.

Tibro har ett samarbete med Nyföretagarcentrum kring rådgivning i syfte att medverka till att fler nya företag startas i Tibro. Nyföretagarcentrum har haft 23 rådgivningar till personer med affärsidéer.

Jämfört med 2017 har fler nya företag etablerat sig i Tibro. Det är elva fler än 2017, men i nivå med antalet företagsetableringar under 2015 och 2016.

Tabell 7: Antal nystartade företag i Tibro

År	2016	2017	2018
Nystartade företag	68	55	66
Rådgivning via Nyföretagarcentrum	18	20	23

Andel unga och utrikesfödda i arbete

Andelen arbetslösa har minskat både bland utrikesfödda och ungdomar och högkonjunkturen är en stor orsak till detta. Många av dem som idag är arbetslösa står långt från arbetsmarknaden och behöver mer stöd. Procentuellt har antalet arbetslösa minskat mer i gruppen utrikesfödda än i övriga grupper. Skillnaderna i sysselsättningsgrad är dock fortsatt stora, vilket delvis kan bero på ett stort mottagande av nyanlända i kommunen.

Tabell 8: Andel arbetslösa, unga och utrikesfödda, %

År	2015	2016	2017	2018
18-24 år	15,3	15,5	11,3	11,2
Utrikesfödda	39,8	42,9	38,9	34,9
Totalt	10,9	11,3	9,6	9,4

Arbetet med att förbättra förutsättningarna för arbetslösa unga och utrikesfödda att ta sig in på arbetsmarknaden har fortsatt att utvecklas.

Exempel på förbättringsarbete under året:

- Arbetet inom det kommunala aktivitetsansvaret har formaliserats.
- Tillgängligheten till studie- och yrkesvägledning har utökats genom e-vägledning
- Arbete med bemötandefrågor och medborgarnas rättigheter till stöd har genomförts.
- Nya arbetsätt har implementerats inom arbetsmarknadsenheten för att coacha och vägleda individer till arbete.
- Insatser för att öka intresset för kommunens yrkesutbildningar har genomförts.

Nämndernas mål

En stor satsning på vinter-, påsk- och sommarlovsaktiviteter, bland dem sex lyckade sommarfester, har gjorts under året för lövpenningar som staten bidragit med för att skapa mötesplatser och en rik fritid för alla. Jonas Forsberg, som ses tillsammans med IPS-coachen Mariette Folke på bilden ovan, har under året fått tillgång till arbetspraktik genom individ- och familjeomsorgens arbetslivsinriktade rehabilitering, en arbetsmodell som används för att få ut fler människor med funktionshinder i fasta och avlönade anställningar. Under hösten påbörjades arbetet med att restaurera stadsparksdammen. Upprustningen, som är ett statligt finansierat naturvårdsprojekt, ingår i Tibro kommuns långsiktiga satsning på försköning av offentliga miljöer. Illustration och foto: Johanna Broo Asplund, Kerstin Larsson och Christina Froh

Kommunstyrelsen

Mål 1: Öka tillgängligheten till den kommunala servicen för såväl invånare, besökare som företagare

Strategi:

- Med utgångspunkt i resultatet av medborgarundersökningen 2017 identifiera verksamhetsområden att förbättra för att öka värdet på NMI inför medborgarundersökningen 2019.
- Utveckla tillgången till kommunens e-tjänster, ökad självservice.
- Kommunen ska aktivt arbeta med att kommunicera beslut och kommunens uppdrag.
- Ta fram och implementera riktlinjer för telefoni och e-post.

Förväntat resultat:

- Ökat NMI-värde i medborgarundersökningen 2019. NMI betyder NöjdMedborgarIndex.

- Antalet e-tjänster.
- Minst 70 % ska anse sig ha fått hjälp av informationen på kommunens hemsida. Det mäts med hjälp av webbenkät.
- Ökad tillgänglighet på telefon och e-post.

Måluppfyllelse:

I resultatet av SCB:s medborgarundersökning 2017 identifierades kommunens miljöarbete som ett verksamhetsområde att förbättra. Under 2018 har ett arbete genomförts med att ta fram en nulägesanalys och förslag på hur miljöarbetet fortsättningsvis ska bedrivas. Tibro kommun genomför medborgarundersökningen vartannat år och nästa gång är 2019, därmed finns inget nytt resultat att presentera.

Ett digitaliseringsråd har formerats under året. Likaså har en nulägesanalys och kartläggning gjorts i digitaliseringsarbetet som bland annat ligger till grund för det fortsatta arbetet kring e-tjänster i syfte att öka tillgängligheten till kommunal service för medborgarna. Tibro kommun har åtta e-tjänster, varav fyra tillkommit under 2018.

En webbenkät har genomförts bland kommunens chefer om uppfattningen om hemsidan. Utifrån resultaten från enkäten har

förbättringar genomförts. 76 % av de tillfrågade cheferna svarade att informationen om deras verksamheter var lättfunnen på kommunens hemsida. Det har inte gjorts någon undersökning bland externa besökare på hemsidan. En digital anslagstavla är införd på hemsidan, där bland annat anslag av beslut görs. Vidare kommuniceras större beslut såväl externt som internt på ett mer systematiskt sätt än tidigare enligt en modell, som utvecklats med hanteringen av förtroendekrisen i socialförvaltningen och Allégårdsbranden som grund.

Arbetet med att ta fram en kommunikationsstrategi är påbörjat, men målet är inte uppnått eftersom arbetet har tagit längre tid än uppskattat. Kommunikationsstrategin väntas behandlas under första halvåret 2019, likaså riktlinjer för telefoni och e-post.

Under hösten 2018 deltog Tibro kommun för första gången i SKL:s servicemätning för att mäta tillgängligheten via telefoni och e-post. Resultaten visar att:

- Tillgängligheten på telefon uppgår till 59 %, dvs. en så stor andel av dem som ringer får svar inom 60 sekunder. Knappt 40 % kommer inte i kontakt med kommunen när de ringer.
- Tibro kommun hamnar på plats 23 av 150 vid mätning av tid från första ringsignal till att någon svarar på huvudnumret (87 %).
- Gällande svarstid efter vidarekoppling från huvudnumret till person som svarar på frågan så hamnar Tibro kommun på plats 132 av 145.
- 78 % erhåller svar på e-post från Tibro kommun inom två dygn. Genomsnittet för samtliga deltagande kommuner var 89 %.

Mål 2: Öka invånarnas delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen

Strategi:

- Med utgångspunkt i resultatet av medborgarundersökningen 2017 identifiera verksamhetsområden att förbättra.
- Undersöka olika metoder av invånarmedverkan som t.ex. medborgardialog (SKL) som möjliga arbetssätt för Tibro kommun.
- Ta fram en åtgärdsplan för ökat valdeltagande 2018.

Förväntat resultat:

- Ökat NII-värde i medborgarundersökningen 2019. NII betyder NöjdInflytandeförindex.
- Utredning av olika metoder för invånarmedverkan som lett till beslut om val av metod/-er.
- Ökat valdeltagande i Tibro kommun jämfört med valet 2014 (85,16 %).

Måluppfyllelse:

Tibro kommun genomför SCB:s medborgarundersökning vartannat år och nästa gång är 2019, därmed finns inget nytt resultat att redovisa.

Under året har olika arbetssätt för att öka invånarnas delaktighet och inflytande prövats. En sådan åtgärd har varit att öka medvetenheten och tillgängligheten till de beslut som fattas av kommunfullmäktige. Möjligheten att lyssna på sammanträdena via webbradio marknadsförs nu både på Tibro kommuns webbplats och på den officiella Facebooksidan. Samtidigt som ärenden som kan anses vara särskilt intressanta för kommuninvånarna har lyfts fram.

Kunskapsinhämtning om medborgardialoger är påbörjad. Tibro kommun har gått med i ett professionsnätverk vid SKL kring medborgardialoger för att öka kunskapen och bilda nätverk.

I syfte att öka invånarnas delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen har också aktiviteter för ökat valdeltagande i det allmänna valet 2018 genomförts. Utöver information på hemsidan genomfördes en informationskväll riktad till förstagångsväljare, där det fanns möjlighet att ställa frågor och ta del av hur röstning i vallokal går till. Kommunen deltog också i en utbildning till förstagångsväljare som arrangerades av lokala föreningar. Under en period i anslutning till valet erbjöds också språkstöd under vissa tider i kommunhuset.

Valdeltagandet i valet till kommunfullmäktige i Tibro 2018 blev något högre än i motsvarande val 2014; 85,58 % jämfört med 85,16 %.

Mål 3: Öka medarbetarnas nöjdhet och engagemang i sitt arbete

Strategi:

- NMI-värdet (Nöjd-Medarbetar-Index) i medarbetarundersökningen ska öka till 70 % (2016: 66 %).
- Att kompetensförsörjningsplanen är antagen.

Förväntat resultat:

- Med hjälp av handlingsplaner utifrån resultatet i medarbetarundersökningen 2016 arbeta för att öka medarbetarnas nöjdhet och engagemang i arbetet.
- Medarbetarundersökningen kommer att genomföras igen 2018.
- Ta fram en kompetensförsörjningsplan för kommunen under 2018.

Måluppfyllelse:

En medarbetarenkät är genomförd och resultatet presenterat för kommunens chefer i samband med ledarforum i december. NMI-resultatet uppgick till 65 för kommunen totalt, det vill säga kommunstyrelsens mål om ett NMI på 70 har inte uppnåtts. Vid förra mätningen 2016 uppgick NMI-värdet till 66. Det innebär en marginell sänkning.

Kompetensförsörjningsplan är inte klar och därmed inte antagen. Arbetet med planen är påbörjad. Den beräknas vara klar för beslut under 2019.

Barn- och utbildningsnämnden

Mål 1: Verka för god kvalitet i förskolan när det gäller hur föräldrar upplever förskolans resultat utifrån barnets stimulans, trygghet, arbetsmiljö och hur förskolan ger tydlig information om barnets utveckling

Måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen har bedömts utifrån hur berörda föräldrar upplever att följande kvalitetsindikatorer är uppfyllda:

- Verksamheten är stimulerande för mitt barn
- Mitt barn är tryggt i förskolan
- Mitt barn har en god arbetsmiljö
- Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas

Ett sammantaget resultat av det första nämndmålet är en mycket god måluppfyllelse utifrån de fyra indikatorerna. Vårdnadshavarna anser att verksamheten är stimulerande för deras barn. Det gäller främst hur verksamheten väcker nyfikenhet och lust att lära hos barnen samt det sätt som förskolan säkerställer att barnen får det stöd som behövs. Verksamheten får ett något lägre betyg när det gäller förskolans inre och yttre miljö.

Vårdnadshavarna uppfattar att deras barn är trygga på förskolan. Vidare så anser vårdnadshavarna att de bemöts på ett bra sätt vid hämtning och lämning.

För att mäta hur vårdnadshavarna uppfattar barnens arbetsmiljö så har verksamheten undersökt hur de uppfattar att personalen tar hänsyn till deras barns åsikter. Även denna fråga uppvisar ett positivt resultat. Andra faktorer som påverkar barnens arbetsmiljö är naturligtvis hur trygga de är i verksamheten samt i vilken grad verksamheten är stimulerande för dem. Även dessa indikatorer uppvisar, som redan nämnts, ett positivt resultat.

Vårdnadshavarna anser att de får tydlig information om hur deras barn utvecklas. Dock visar enkätens resultat att vårdnadshavarna i högre grad upplever att de får bra information om hur det går för barnet i förskolan och att de i lägre grad känner till vilka mål förskolan arbetar utifrån.

Mål 2: Utveckla kvaliteten i grundskolan så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier med meritvärden minst lika höga eller högre som snittet inom grundskolan i Skaraborg

Måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen har bedömts utifrån följande kvalitetsindikatorer:

- Andel elever som når målen i alla ämnen
- Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen och andelen elever som är behöriga till ett nationellt program låg våren 2018 något över snittet i Skaraborg. Vi behöver fortsatt arbeta för att säkerställa denna utveckling över tid.

Diagram: Andel elever i åk 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen och andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram, %. (Kommunala skolor)

Mål 3: Verka för att Tibros ungdomar får en bra gymnasieutbildning och tar examen inom tre år med meritvärden minst lika höga eller högre som snittet inom gymnasium Skaraborg

Måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen har bedömts utifrån följande kvalitetsindikatorer:

- Gymnasieelever med examen inom tre år, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom tre år, yrkesprogram, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom tre år, högskoleförberedande program, andel (%)
- Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt jämfört med snittet inom gymnasium Skaraborg

Andelen gymnasieelever som tar examen inom tre år har sammantaget legat under snittet i Skaraborg (2015-2018). Betygs-poängen efter avslutad gymnasieutbildning har utvecklats positivt och låg 2018 något över snittet i Skaraborg.

Diagram: Andel gymnasieelever med examen inom tre år, %

Tabell: Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning

Samtliga program	2015	2016	2017	2018
Tibro	13,5	13,8	13,9	14,2
Skaraborg	13,8	14,0	13,9	14,1
Yrkesprogram				
Tibro	12,6	13,5	12,7	13,8
Skaraborg	13,0	13,4	13,3	13,4
Högskoleförberedande program				
Tibro	14,9	14,2	15,1	14,8
Skaraborg	14,5	14,6	14,5	15,0

Mål 4: Genom Kompetenscentrum verka för att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun

Måluppfyllelse:

Måluppfyllelsen har bedömts utifrån följande kvalitetsindikatorer:

- **Utbildningsnivå**
 - antal med grundskola eller liknande
 - antal med gymnasial utbildning (högst två år)
 - antal med gymnasial utbildning (tre år)
 - antal med eftergymnasial utbildning (högst två år)
 - antal med eftergymnasial utbildning (tre år eller mer)
- **Arbetslöshet**
 - öppet arbetslösa
 - arbetslösa i program
 - öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år
 - arbetslösa ungdomar 18-24 år i program
 - arbetslösa utrikesfödda i program
 - öppet arbetslösa utrikesfödda

Arbetslösheten ligger ungefär på samma nivå 2018 som 2017. Man kan se vissa rörelser, det vill säga något färre utrikesfödda samt något fler ungdomar i arbetslöshet.

Tabell: Arbetslöshet

Tibro kommun, %	2017	2018
Öppet arbetslösa	4,3	3,4
- arbetslösa i program	5,3	6,0
- öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år	4,9	3,6
- arbetslösa ungdomar 18-24 år i program	6,4	7,6
- arbetslösa utrikesfödda i program	22,4	25,3
- öppet arbetslösa utrikesfödda	17,5	9,6

Efter en genomgång med Arbetsförmedlingen framgår att fler av dem som idag är arbetslösa står långt från arbetsmarknaden. Många har inte någon gymnasieutbildning alternativt har mycket låg utbildning. Många av de som är arbetslösa är fortfarande utrikesfödda.

Att något fler unga är inskrivna på Arbetsförmedlingen kan bero på ett bättre arbete i kommunen vad gäller att fånga upp ungdomar mellan 15-20 år inom det kommunala aktivitetsansvaret. Detta är dock för tidigt att dra några slutsatser kring, då arbetet bara pågått under ett år.

Barn- och utbildningsnämnden ser att fler söker den kommunala vuxenutbildningen på både grundläggande nivå och gymnasie-nivå. Tibros yrkesutbildningar var de utbildningar där flest personer i samverkansområdet sökte utbildning.

Tabell: Utbildningsnivå

Tibro kommun	2016	2017
Förgymnasial utbildning	1 858	1 786
Gymnasial utbildning (högst 2 år)	2 015	1 979
Gymnasial utbildning (3 år)	2 042	2 088
Eftergymnasial utbildning (högst 2 år)	866	861
Eftergymnasial utbildning (3 år eller mer)	862	876
Uppgift om utbildningsnivå saknas	189	197

Det är dock en stor utmaning att anpassa utbildningar till personer som har behov av olika stöd såsom språkstöd.

Socialnämnden

Mål 1: Erbjudas den enskilde Tibrobon – som behöver det – ett tryggt kvarboende hela livet samt trygg hemgång efter slutna hälso- och sjukvård

Strategi:

- Behålla och fortsätta utveckla det individanpassade arbetssättet inom demensorganisationen.
- Behålla det nära samarbetet med närhälsan med en gemensam sjuksköterska med samordningsansvar för vårdplanering.
- Göra en organisationsförändring som bidrar till ett utvecklat arbetssätt för Trygg hemgång som följer SKL:s rekommendationer.

Måluppfyllelse:

Tibro kommun har ett arbetssätt inom demensorganisationen som innebär att personer med demenssjukdom och deras anhöriga får ett individanpassat stöd. Dels är insatserna individuellt anpassade utifrån de behov som varje enskild person med demenssjukdom har, oavsett boendeform. Dels stötts varje individ av samma personal genom de olika stadierna av sjukdomen. Det individfokuserade arbetssättet, som utvecklats de senaste två åren, har lett till att oron vid förflyttningar mellan olika boendeformer har minskat.

Tibro kommun och Närhälsan i Tibro har sedan 2017 ett nära samarbete med en särskild hemsjukvårdsläkare och en gemensam sjuksköterskeresurs som säkerställer en trygg hemgång för äldre och multisjuka som vårdats på sjukhus. Det faktum att kommunens korttidsboende inte har haft fullbelagt under året har gjort det möjligt att ta hem alla medicinskt färdigbehandlade, även om det inte skett till deras ordinarie boende i första hand.

Det individanpassade arbetssättet inom demensvården och det nära samarbetet mellan kommunen och primärvården innebär att målet med ett tryggt kvarboende och trygg hemgång från slutna hälso- och sjukvård bedöms vara uppfyllt.

Arbetet med trygg hemgång kommer emellertid att fortsätta utvecklas under 2019. Den 19 november fastställde socialnämnden en ny organisation för socialförvaltningen. Inom ramen för den nya organisationen inrättas en ny enhet med rehabverksamheten, korttidsverksamheten och den sociala dagverksamheten som ska arbeta aktivt med trygg hemgång. Den nya enheten ska arbeta enligt den rekommendation för trygg hemgång som finns från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Den nya organisationen trädde i kraft den 1 januari 2019 och målet är att arbetskonceptet med trygg hemgång ska vara verkställt fullt ut i mars 2019.

Mål 2: Erbjudas barn och unga stöd i Tibro så att deras nätverk kan bli delaktiga och därmed kan den unge känna en bättre livskvalitet

Måluppfyllelse:

Målet gällande stöd till barn och unga förändrades under 2018 för att lyfta fram nätverkets betydelse för berörda barn och för att förstärka målsättningen med insatser på plats i Tibro. Ingen målstrategi fastställdes emellertid, vilket gör att det har varit svårt att leda och styra arbetet i riktning mot måluppfyllelse. Målet behålls under 2019.

Nämnden har ett resursteam som arbetar med barn och deras familjer. Familjecentralen träffar samtliga barn och föräldrar samt har gruppverksamhet som ger stöd och verktyg till föräldrar i sitt föräldraskap. Det bidrar till att målet delvis uppnås.

2019 inrättas både en ny myndighetsenhet för att rättssäkra och kvalitetssäkra handläggningen av barnärenden och en ny enhet för vardagsstöd och öppenvård för att kunna intensifiera arbetet med stöd på hemmaplan. Organisationsförändringen väntas bidra till en högre måluppfyllnad.

Mål 3: Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas meningsfullhet genom aktiv medverkan i det som berör denne

Förväntat resultat:

- Att kunna erbjuda extern sysselsättning inom daglig verksamhet.
- Att alla under första besöket hos myndighets- handläggare erbjuds en broschyr med lättläst information om LSS-lagen.

Måluppfyllelse:

Aktivitetshuset utför insatsen daglig verksamhet. En brukarundersökning har genomförts inom verksamheten. 75 % av deltagarna trivs på aktivitetshuset och 25 % upplever att de trivs ibland. 87 % av deltagarna upplever att de känner sig trygga med samtlig personal och resterande andel deltagare uppger att de känner sig trygga med några i personalen.

Målet tillkom våren 2018, vilket gjorde att det målinriktade arbetet kom igång sent på året. Verksamheten har upprättat en handlingsplan som beskriver hur målet ska uppnås. Arbetet kommer fortsätta och utvecklas under 2019.

I syfte att kunna erbjuda fler möjligheter av sysselsättning har en praktiksamordnare anställts under hösten 2018. Individuella kartläggningar pågår och under hösten har en deltagare fått extern daglig sysselsättning. Samtliga brukare har aktuella genomförandeplaner och arbetet fortsätter för att uppnå större delaktighet vid upprättandet av dessa.

Kultur- och fritidsnämnden

Mål: En rik fritid för alla

Strategi:

- Fortsatt satsning på att skapa mötesplatser för grupper och individer som riskerar att hamna i utanförskap.
- Tillsammans med brukare skapa och utveckla mötesplatser som inbjuder till integration.
- Ökad fokusering på verksamheter ur ett genusperspektiv.
- Fortsatt positiv dialog med föreningar, organisationer, enskilda och andra förvaltningar för att ytterligare öka möjligheterna till aktiviteter för ett gott liv i Tibro.
- I nära samverkan med brukarna fortsätta utvecklingen av våra fritidsområden.

Förväntat resultat:

- Minskat utanförskap
- Ökad integration
- Nöjdare kommuninvånare
- Förbättrad folkhälsa

Måluppfyllelse:

En stor satsning på vinter-, påsk- och sommarlovsaktiviteter har gjorts för de lovpengar som staten bidragit med. Drygt 2 300 barn deltog i sommaraktiviteterna och fördelningen var jämn mellan könen. Satsningen fortsätter under kommande lov med verksamhet tillsammans föreningar, organisationer och enskilda. Rekordmånga, 90 barn, var anmälda till sommarens dagkolliverksamhet. Den handlingsplan för ökad integrationsverksamhet som tagits fram tillsammans med integrationsenheten har fastställts.

Under perioden har insatser gjorts, med stöd av statliga LONA-medel, som ytterligare har förbättrat Rankås friluftsområde. Belysningen runt elljusspåret i Fagersanna är utbytt, vilket innebär att samtliga elljusspår nu har LED-belysning och en modern styrning. Detta innebär en betydligt mindre energiåtgång. Förvaltningen har samverkat vid utformningen av den nya idrotts hallen vid Baggeboskolan.

Mål: Utveckla Ung kultur i Tibro

Strategi:

- Öka ungdomars möjligheter till kulturella aktiviteter i samverkan med offentliga, enskilda och privata aktörer samt föreningar och organisationer. Arbetet sker med, för och av ungdomar.
- En översyn görs av den förebyggande verksamheten för att hitta former för fortsatt utveckling av Ung kultur. I uppdraget ingår även att finna forum där Ung kultur sätts i centrum.
- En kommunal plan för barn- och ungdomskultur tas fram och fastställs i kommunfullmäktige under året.

Utvecklingen av fritidsområdet Rankås fortsatte under 2018 med hjälp av statliga LONA-medel. LONA, den lokala naturvårdssatsningen, är ett bidrag som ska stimulera kommuners och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Arbetet i Rankås har genomförts i samverkan med Tibro Orienteringsklubb. Foto: Christina Froh

- Ökade förutsättningar för att Ungdomens Hus blir navet för Ung kultur i Tibro.

Förväntat resultat:

- Fler barn och unga deltar i kulturella aktiviteter
- Nå fler ungdomar i den förebyggande verksamheten genom kultur
- Tydligare fokus på barn- och ungdomskultur
- En mötesplats för Ung kultur skapas

Måluppfyllelse:

En stor nysatsning på film har skett och i månadsskiftet mars/april arrangerades en filmfestival på Vintergatan. Där visades både lokalproducerad kortfilm, som ungdomar i Tibro gjort, men även filmer som proffs med anknytning till Tibro producerat.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med en plan för barn- och ungdomskultur. Planen blev inte klar och kunde därför inte fastställas av kommunfullmäktige under året.

En nysatsning på hemlåningsbara "bokpåsar" har gjorts på förskolor. Under 2018 har test i mindre skala genomförts.

Biblioteket har sedan tidigare en läsecirkel, Bokfika, för barn i åldrarna 9-12 år. 2018 har verksamheten utökats med en läsecirkel för ungdomar i åldrarna 13-17 år, Boksnackarna.

En översyn av den förebyggande verksamheten kopplat till Ung kultur har påbörjats, men inga konkreta förslag har genomförts.

Byggnads- och trafiknämnden

Under 2018 inrättades en ny plan- och byggenhet för att främja servicen till medborgare och andra aktörer. På bilden ovan ses mätningssingenjör Iskander Sardest, förvaltningssekreterare Evelina Zetterljung, byggnadsinspektör Kenneth Franzén, stadsarkitekt Leif Ahnland och enhetschefen Katarina Kjellberg.

En rad trafiksäkerhetshöjande åtgärder vidtogs under året. Bland annat har flera övergångsställen fått ny, starkare belysning. Foto: Therese Eriksson, SLA och Martin Hansson

Mål 1: Främja god bebyggd miljö och ge snabb service till medborgare och andra aktörer inom plan- och byggverksamheten

Förväntat resultat:

- Få fler medborgare som är nöjda med handläggning och service vid byggnadsärenden.

Måluppfyllelse:

Det finns en statlig målsättning om att tiden från det att en komplett ansökan lämnas in till dess att bygglov beviljas ska vara max 10 veckor. Den målsättningen klarar samhällsbyggnadsförvaltningen med god marginal. För att främja snabb service till medborgare och andra aktörer har en förstärkning av plan- och byggverksamheten gjorts med hjälp av rekryteringar och en organisationsförändring. Alla plan-, bygg- och markfrågor hanteras nu på den nybildade plan- och byggavdelningen, där personalen jobbar nära varandra och har möjlighet att hjälpas åt för att ge snabb service till allmänheten.

Mål 2: Främja god trafikmiljö och höja trafiksäkerheten för motorfordon, cyklister och gångare

Förväntat resultat:

- Genom beslut och åtgärder ge ökad trafiksäkerhet för alla invånare i Tibro kommun.

Måluppfyllelse:

Nämnden arbetar kontinuerligt med ökad trafiksäkerhet, dels genom lokala trafikföreskrifter med tillhörande åtgärder, exempelvis hastighetsregleringar, parkeringsföreskrifter och begränsningar av möjligheter för fordonstrafik på GC-vägar, dels med ökad belysning på övergångsställen och andra förtydliganden av trafikmiljön. Nämnden tar även stor hänsyn till trafiksäkerhet inom ramen för arbetet med framtagande av detaljplaner.

Kollektivtrafiknämnden

Mål: En likartad service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare

Strategi:

- Fortsatt och fördjupad dialog med uppdragsgivande verksamheter om arbetssätt och förväntningar, framförallt inom skolskjutsområdet.
- Ta fram rutiner på områden där sådana saknas.
- Utreda möjligheten att erbjuda e-tjänster, i syfte att förenkla kontakten för kommuninvånarna.

Förväntat resultat:

- Ytterligare förbättringar av rutiner och arbetssätt, och därmed av den service som ges till kommuninvånare och till verksamheterna i de tre samverkande kommunerna.

Måluppfyllelse:

Under året har åtgärder genomförts för att göra nämndens uppdrag och samverkansformer mer kända i respektive kommun. Träffar har genomförts med uppdragsgivande verksamheter för diskussion om uppdrag och förväntningar samt om rutiner och arbetssätt, framförallt inom skolskjutsområdet. Fokus har också lagts på dokumentation av rutiner och arbetssätt för att få en enhetlighet gentemot uppdragsgivare och kommuninvånare, samt en kvalitetssäkrad och snabb introduktion av nya medarbetare.

Förväntat resultat i form av tydliga och gemensamma arbetssätt har därmed delvis uppnåtts, även om detta arbete behöver fortsätta. Däremot har det förväntade resultatet med ett digitaliserat ansökningsförfarande för kommuninvånarna, gällande färdtjänst och skolskjuts, inte uppnåtts. Anledningen till detta är att det funnits begränsade möjligheter att driva utvecklingsarbete parallellt med nya medarbetares introduktion. Arbetet planeras istället genomföras under 2019.

Samhällsbyggnadsnämnden

Mål 1: Att erbjuda en god välfärdsservice genom att servera mat som är näringsrik och god i en trivsam miljö till nöjda matgäster

Förväntat resultat:

Genom att undersöka om matgäster och pedagoger i förskola och skola är nöjda med maten och måltidssituationen förväntas kostnaden få en god bild av huruvida kommunen uppfyller kundernas förväntningar och krav. Då ges även möjlighet att kunna sätta in rätt åtgärder för att öka kundnöjdheten.

Måluppfyllelse:

Måltidsavdelningens personal gör sitt bästa för att göra gästerna nöjda oavsett ålder och behov. Maten är tillagad på ett säkert sätt och för att säkerställa näringsinnehåll så följs Livsmedelsverkets "Råd om bra mat inom skola/förskola/äldreomsorg". En hög andel svenska animalier, 91,3 %, används och närproducerade livsmedel används i så stor omfattning som möjligt utifrån avtal. Andelen ekologiska produkter är 20,4 %.

Under året genomfördes en mindre enkätundersökning med gott resultat. De som svarade på enkäten var övervägande positivt inställda till den mat och måltidsservice som måltidsavdelningen levererar.

Mål 2: Att skapa trivsamma utemiljöer som lockar besökare till Tibro och får invånarna att trivas och vara stolta över sin kommun

Förväntat resultat:

Förvaltningen ska arbeta med att försköna stadsmiljön samt fastställa en åtgärdsplan för 2018 och genomföra den. Arbetet förväntas ge en ökad trivsel och ökat nyttjande av de gemensamma utemiljöerna i Tibro.

Måluppfyllelse:

Nämnden har genomfört smärre omprioriteringar i åtgärdsplanen. Renoveringen och ombyggnationen av stadsparksdammen har påbörjats och kommer att slutföras under våren -19. Ombyggnaden av scenen i Stadsparken samt renoveringen av stenbron har slutförts.

Mål 3: Att verka för en hållbar tillväxt ur miljömässiga aspekter

Förväntat resultat:

Under 2018 ska förvaltningen sträva efter att installera minst 100 ljuspunkter med LED-lampor (nyinstallation samt byte av befintlig armatur) i gatubelysningsnätet. Det förväntade resultatet av arbetet är en minskad energiförbrukning i kommunen.

Måluppfyllelse:

Det totala antalet ljuspunkter under 2018 blev cirka 70 stycken. Anledningen till att målet inte uppfyllts helt är bland annat investeringsobjekt som har förskjutits i tid samt vissa oklarheter om ägarförhållanden i anläggningar.

Mål 4: Invånarna i Tibro kan på ett tryggt och enkelt sätt förflytta sig inom kommunen

Förväntat resultat:

Under året ska förvaltningen fastställa och sedan följa en verksamhetsplan för omasfaltering av kommunens gator och gång- och cykelvägar. Verksamhetsplanen och arbetet leder till att kommunen kan bibehålla en god kvalitet på vägnätet.

Måluppfyllelse:

Processen kring överklagandet av den större och flerkommun-omfattande upphandlingen för beläggningsarbete är ännu i skrivande stund inte avslutad. Detta har inneburit att endast mindre reparationsarbeten har kunnat genomföras.

Mål 5: Att de fastigheter som ägs av Tibro kommun är i gott skick

Arbetet med att genomföra fastighetssyner samt upprätta underhållsplaner på kommunens fastigheter fortsätter under 2018. Under året ska kommunens skol-, kultur- och fritidsfastigheter ha genomgått tillsyn samt ha en aktuell underhållsplan.

Måluppfyllelse:

Under 2018 har fastighetssyner genomförts på samtliga av kommunens ägda rörelsefastigheter. Syftet med arbetet är att ta fram behov av reinvesteringar och periodiskt underhåll.

Under året har avdelningen haft fokus på förebyggande brandskyddsarbete. Kontroll av brandskydd har utförts av extern brandskyddsingenjör på samtliga skolor, förskolor, idrotts- och kulturanläggningar samt Bäcklidens äldreboende. Arbetet med att stärka brandskyddet i kommunens lokaler kommer att fortsätta de kommande åren.

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutade under året att köpa in fastigheterna Hägern 1 och Hägern 2. Marken har ett strategiskt läge och har stor betydelse för utvecklingen av järnvägsområdet. Foto: Christina Froh

Ordförande: Laila Neck, S

Uppdrag

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 35 ledamöter som väljs vid allmänna val vart fjärde år. Info om mandatfördelning i Tibro 2015–2018 finns på sidan 7.

Viktiga händelser under året

Kommunfullmäktige har under året haft nio ordinarie sammanträden. Bland behandlade större ärenden märks, förutom årsredovisning, budget och delårsrapporter, bland annat:

- Köp av fastigheterna, Hägern 1 och 2
- Beslut om frågeställning i den kommunala folkomröstningen om ungdomsgymnasium i Tibro i samband med allmänna val 2018
- Policy för behandling av personuppgifter
- Lokal folkhälsoplan "Tibro folkhälsa 2020"
- Upphandlingspolicy

- Avsiktsförklaring mellan Hjo, Tibro och Karlsborgs kommuner om utvecklad samverkan
- Gemensam vattenplan för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg

Motioner som behandlats under året är bland annat:

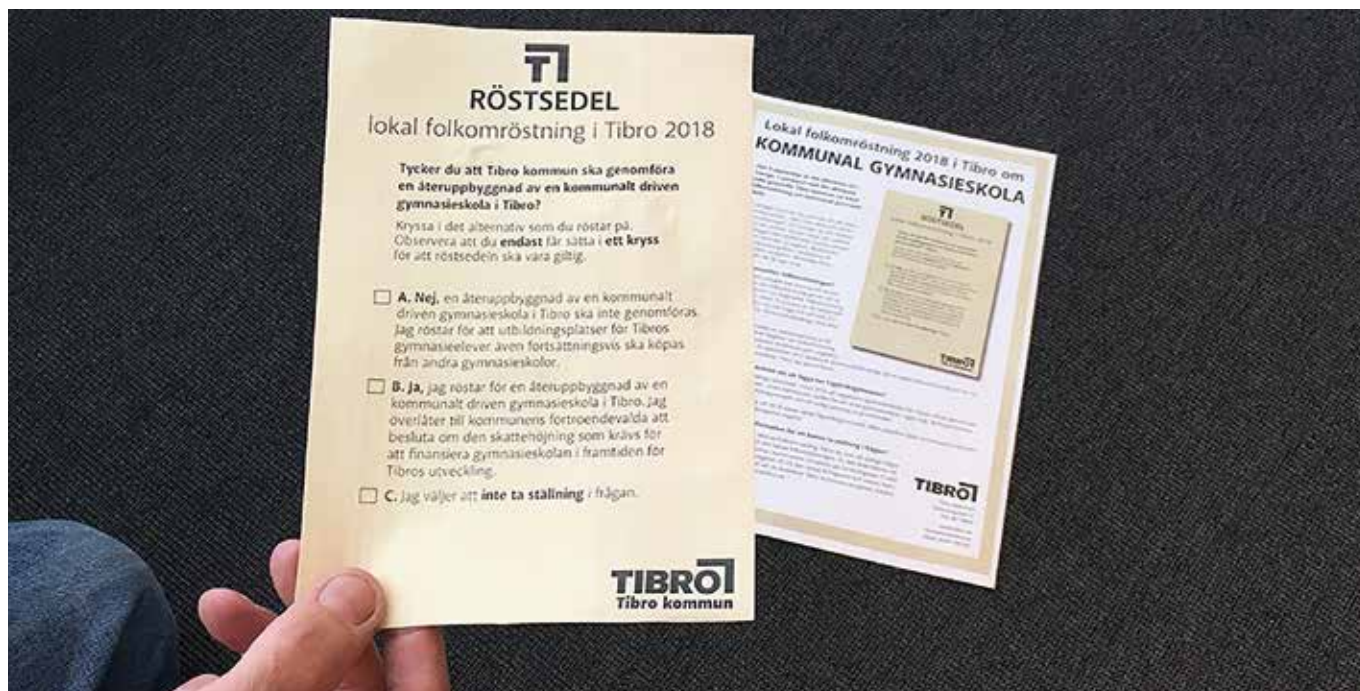
- Motion om Kafé fullmäktige
- Motion om undersökning av 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön inom Tibro kommun
- Motion om Tibro ska skapa, utveckla och driva ett "Tibro-kulturkommunen"-koncept
- Motion om införande av kostnadsfria trygghetslarm
- Motion om miljöstrategi i Tibro kommun
- Motion om polisanmälan av brott mot bidragslagen
- Motion om att ge boende på kommunens äldreboenden och dylikt åtkomst till trådlöst internet och tillgång till gemensamma datorer
- Motion om ökad trygghet i centrala Tibro med kameraövervakning

	Antal 2018		Antal 2017		Antal 2016	
	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade	Inkomna	Besvarade
Motioner	8	8	7	22	26	14
Medborgarförslag	11	7	9	9	8	4

Årets ekonomiska resultat

Kommunfullmäktige Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Kommunfullmäktige	3 014	3 117	3 375	258

Kommunfullmäktige redovisar sammantaget ett positivt resultat för verksamhetsåret om 0,2 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på att ersättningar till förtroendevalda i kommunfullmäktige har varit lägre än beräknat samt att valnämnden i samband med folkomröstningen erhöll ett högre statsbidrag än budgeterat.

I samband med det allmänna valet 2018 genomfördes en lokal folkomröstning om återuppbyggnad av en kommunal gymnasieskola i Tibro. 70 % av de röstberättigade deltog i folkomröstningen. 58 % av dessa röstade för en återuppbyggnad och 29 % röstade nej. Resultatet av folkomröstningen kommer att behandlas politiskt i början av 2019. Foto: Christina Froh

Kommunstyrelsen

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Förvaltningschef: Kristina Lundgren

Uppdrag

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen bereda och yttra sig i alla ärenden som tas upp i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens totala ekonomi och utveckling och har också ett centralt uppföljningsansvar avseende kommunens verksamheter.

Kommunledningskontoret är kommunstyrelsens organ för ledning, tillsyn och samordning. Kommunledningskontoret ansvarar för övergripande verksamhetsutvecklingsfrågor och gemensamma funktioner som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt och näringsliv, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet. I förvaltningens uppdrag ingår strategisk planering, omvärldsbvakning och genomförande av kommunövergripande beslut samt projekt.

Viktiga händelser under året

- Tillsammans med valnämnden genomfört det allmänna valet och den lokala folkomröstningen.
- Informationssäkerhetsprojekt gällande dataskyddsförordningen, GDPR.
- Tibro kommun har tillsammans med Karlsborg och Hjo beviljats projektmedel, 1,4 miljoner kronor från Länsstyrelsen i Västra Götaland för projektet Hjotiborg mot rasism.

- En handlingsplan för integration för perioden 180301-190630 är antagen.
- Tibro kommun har anslutit sig till Kommunens kvalitet i korthet, KKiK, vid SKL. Hösten 2018 var första mätperioden som Tibro kommun var med i. Resultaten presenteras under 2019.
- Ett ESF-projekt med en förstudie om en branschskola för trä-, möbel- och inredningsindustrin i Skaraborg har genomförts. Projektmedel 3,2 miljoner kronor.
- Folkhälsoplanen "Tibro folkhälsa 2020" är antagen.
- En upphandling av telefonioperatör i samarbete med fem andra kommuner har påbörjats under året och slutförs 2019.
- Under 2018 har upphandlingen av nytt e-handelssystem påbörjats tillsammans med Skövde kommun. Ett nytt system väntas införas under hösten 2019.

Natten till den 26 januari brann Allégården. Kommunens förmåga att kommunicera och leverera råd och stöd i samband med särskilda händelser har satts på prov i och med detta. Branden har tillfört erfarenhet som stärker kompetensen i kommunen.

I slutet av maj 2018 ersatte den europeiska dataskyddsförordningen GDPR den tidigare svenska lagstiftningen gällande behandling av personuppgifter. Arbetet med att anpassa arbetsätt och rutiner till den nya lagstiftningen görs kommungemensamt i projektform, tillsammans med bland andra Skövde kommun. Projektet har resulterat i en gemensam funktion som dataskyddsombud.

Inom ramen för det EU-finansierade branschskoleprojektet, som Tibro kommun varit projektägare till, har en arbetsgrupp arbetat med företrädare för trä-, möbel- och inredningsbranschen för att kartlägga och föra resonemang kring hur framtida utmaningar gällande konkurrenskraft, kompetensförsörjning och utveckling ska hanteras. Att använda TTC har varit en naturlig del i projektet. Här utbildas elever i teknik åt Tibro hantverksakademi. Framöver vill arbetsgruppen nyttja TTC som utbildningsplattform och testbädd för träteknik. Den 22 november anordnades en introduktionsdag där 40 kvinnor deltog i en dag med branschens företag och utbildningar. Målet var att nå utrikesfödda kvinnor och kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Foto: Anna Stenberg

I september genomfördes allmänna val i Sverige och i Tibro genomfördes även en folkomröstning om återuppbyggnad av en kommunal gymnasieskola. I folkomröstningen deltog 70 % av de röstberättigade. 58 % av dessa röstade för en återuppbyggnad och 29 % röstade nej. I början av 2019 kommer resultatet av folkomröstningen att behandlas politiskt.

En nulägeskartläggning kring ledning och styrning i kommunen genomfördes hösten 2017 och våren 2018. Utifrån resultatet av den har kommunstyrelsen fattat beslut om att ge kommunchefen i uppdrag att utveckla Tibro kommuns målstyrningsmodell och målstyrningsarbete. En projektplan för arbetet med målstyrningsmodellen är fastställd av kommunstyrelsen.

Ett omfattande näringslivsarbete med Tibrofrukostar, näringslivsbesök och nätverksträffar som grund pågår fortlöpande. Vid Näringslivsgalan utsågs Stenåsens kött & svets till Årets företagare i Tibro. För att ytterligare stärka och utveckla näringslivsarbetet har kommunstyrelsen antagit inriktning för näringslivsarbetet 2018-2020. Framtagandet av programmet har skett i samverkan med näringslivet. Under året har arbetet kring Inredia som Tillväxt Tibros nav utvecklats för att visa på att Inredia är en naturlig mötesplats för hela näringslivet. Det har också tagits fram nya idéer kring vad som visas och hur Inredia kan användas på ett mer effektivt och öppet sätt.

I det nationella EU-projektet branschskola, som Tibro kommun varit projektägare till, har en projektgrupp arbetat med företrädare för trä-, möbel- och inredningsbranschen i Sverige för att kartlägga och föra resonemang kring hur framtida utmaningar gällande konkurrenskraft, kompetensförsörjning och utveckling ska hanteras. Inom ramen för projektet har det satts fokus på frågor som samverkan, attraktivitet och drivkrafter. Pedagogiken som används i befintlig utbildning har setts över och resonemang har förts om hur utbildningen kan anpassas för att få en verksamhetsnära kompetensutveckling som försörjer branschen med kompetens över tid. Resultatet av projektet utgör underlag för beslut om att utveckla en sammanhållande branschskola på sikt.

Under året har kommunstyrelsen antagit riktlinjer för hur lokal-försörjningsarbetet ska ske inom kommunen. Det innebär bland

annat att kommunen har en utpekad lokalstrateg, som har som uppgift att arbeta med lokalförsörjningsfrågor, samt en lokalförsörjningsgrupp med representanter från samtliga förvaltningar för att samordna lokalfrågorna på ett kommunövergripande plan. Gruppen har arbetat med att ta fram en lokalförsörjningsplan för kommunen för åren 2020-2024. Fokus har till en början varit lokaler kopplade till barn- och utbildningsförvaltningen och till viss del Kultur & Fritid. Planen är att gå igenom övriga lokaler under 2019.

Tibro kommun har tillsammans med Karlsborg och Hjo beviljats projektmedel, 1,4 miljoner kronor, från Länsstyrelsen i Västra Götaland för projektet Hjotiborg mot rasism. Projektet startade hösten 2018. Målet är att genomföra en kampanj mot vardagsrasism i mars 2019. Förberedelser pågår. Kampanjen riktar sig till allmänheten, föreningslivet, näringslivet och kommunerna i Hjo, Tibro och Karlsborg.

Kommunens mångfaldsarbete har under året fortskridit på ett framgångsrikt sätt. Integrationsenheten involverar olika samverkanspartner i utvecklingsarbetet såväl internt som externt. Samverkan med Arbetsförmedlingen har stärkts ytterligare genom framtagandet av modeller för samverkan kring insatser för nyanlända för att påskynda etableringsprocessen med fokus på studier och arbete. En ökad andel, 36 % 2018 jämfört med 24 % 2017, av deltagarna från Tibro som lämnade etableringsprogrammet 2018 hade börjat arbeta eller studera.

Verksamheten med mottagande av ensamkommande barn, luvendus, har minskat under året då antalet ensamkommande barn kraftigt minskat. Detta har även påverkat de statliga intäkterna. Neddragningen har inneburit såväl avveckling av boenden samt färre tjänster. Vid årsskiftet 2018/2019 omfattade verksamheten fem barn. Hyreskostnader kvarstår trots avvecklad verksamhet utifrån långtidskontrakt.

Framtid

För att långsiktigt vara en attraktiv arbetsgivare krävs insatser för generations- och kompetensväxling. Den strategiska kompetensförsörjningen bidrar till att behålla kompetens och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Kompetens-

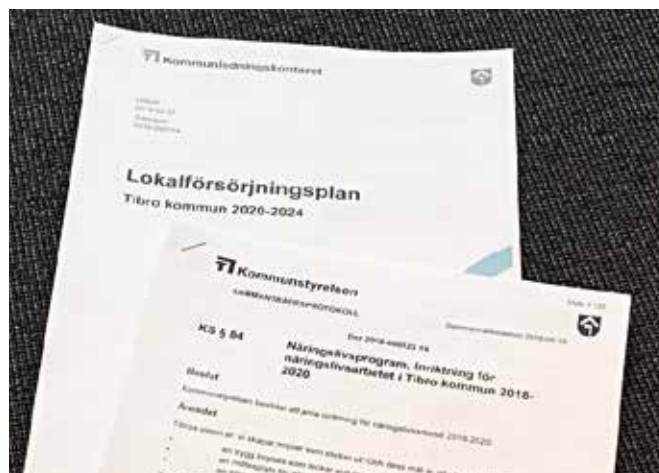
försörjningen ska säkerställa att verksamheten utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. Kommunens utveckling framåt bör också fokusera ytterligare på att skapa inkluderande och mångfaldsberikade arbetsplatser och därmed möta framtida kompetensbehov. Under 2019 kommer en kommungemensam kompetensförsörjningsplan att arbetas fram.

Digitaliseringen de senaste decennierna har varit snabb och haft stor betydelse för samhällsutvecklingen. Det är angeläget att ta vara på det förändringstryck som digitaliseringen ger och dra full nytta av möjligheterna bland annat för att klara välfärdens framtida finansiering och tillmötesgå människors förväntningar på väl fungerande och lättillgänglig kommunal service.

Ett viktigt utvecklingsområde är att finna nya arbetsmetoder för samarbete och dokumenthantering. Tillsammans med kommunerna Hjo och Karlsborg planeras bildandet av ett gemensamt kommunarkiv, som en naturlig följd av den gemensamma arkivorganisationen i de tre kommunerna. På sikt kommer också nya utmaningar i form av planering av införande av e-arkiv.

Inom både ekonomiadministration och ekonomiskt beslutsfattande är den pågående teknikutvecklingen av största intresse. För Tibros del är samarbetet med Skövde kommun gällande ekonomisystem och e-handelssystem av största vikt för att möjliggöra ett så tidigt och stort nyttjande som möjligt av framtida lösningar. Lokalt behöver kommunen förbättra de ekonomiska styrsystemen. Kommunens regler och riktlinjer behöver förtydligas både vad gäller den övergripande ekonomistyrningen och mindre rutiner och processer.

Det strategiskt viktiga integrationsarbetet fortsätter. Utmaningar som identifierats handlar bland annat om förebyggande arbete kring rasism, främlingsfientlighet, segregation och sociala och

Under 2018 antog kommunstyrelsen både ett nytt näringslivsprogram som beskriver inriktningen för näringslivsarbetet 2018-2020 och riktlinjer för hur lokalförsörjningsarbetet ska ske inom kommunen. En lokalförsörjningsplan håller på att utarbetas. Foto: Christina Froh

ekonomiska klyftor i samhället. Regeringsuppdraget att se över och komma med ett förslag på ett samhället system för asyl- och kommunmottagning presenterades i juni 2018. Den kallas för Mottagandeutredningen. Huvudförslaget i den är att kommunerna kommer att få huvudansvaret för boendefrågor för asylsökande. Förslaget på införandet är under 2020. Remisstiden gick ut i november 2018. Något ytterligare besked har ännu inte kommit. Det är viktigt att fortsätta följa detta och se över förutsättningar och på vilket sätt det påverkar Tibro kommun.

Årets ekonomiska resultat

Kommunstyrelsen Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Kommunstyrelsen	11 403	21 298	23 090	1 792
Kommunledning	34 684	29 344	31 575	2 231
varav luventus	-496	1 029	0	-1 029
Summa	46 087	50 642	54 665	4 023

Kommunstyrelsens utfall är 4,0 mnkr lägre än budgeterat. I resultatet ingår ett överskott om 1,0 mnkr på anslaget för löneökningar. Kommunen hade trots det ett högt utfall relativt andra kommuner i 2018 års lönerrevision.

Motsvarande underskott, -1,0 mnkr, redovisas under integration avseende verksamheten för ensamkommande barn. Efter stora överskott 2015-2016 visade verksamheten ett svagt plus 2017. I början av året prognostiserades ett underskott på omkring 4-5 mnkr men under året har en fortsatt reduktion av verksamheten skett framgångsrikt i takt med att antalet barn minskat. Inför 2019-2020 är det framförallt kvarstående hyror från tidigare boenden som kan komma att tynga resultatet.

Kommunledningskontoret redovisar överskott bland annat beroende på personalvakanser, ej nyttjade utvecklingsmedel, försenade projekt, lägre IT-kostnader än budgeterat samt kvarstående medel för utbildning.

Undantaget anslaget för löneökningar och underskottet inom verksamheten för ensamkommande barn så fördelar sig överskottet på kommunstyrelsen 0,8 mnkr, kommunledningskontoret 2,3 mnkr och näringslivsenheten Tillväxt Tibro inklusive Inrediahuset och branschskoleprojektet 1,0 mnkr. Största anledningen till näringslivsenhetens överskott är att bidraget (0,6 mnkr) till näringslivsbolaget InTibro upphörde i samband med att ansvaret för Inrediahuset återgick till att drivas i kommunal regi vid årsskiftet 2017/2018.

Barn- och utbildningsnämnden

Skolutvecklingsarbetet som bedrivits inom ramen för satsningen Bästa skola och projektet Specialpedagogik för lärande på Nyboskolan har verkligen gett resultat. I december bjöd barn- och utbildningsnämnden skolans personal på tårta för att fira att Tibro lyft sig från plats 216 till plats 90 i SKL:s ranking av Sveriges skolkommuner under 2018. Pressklipp från majnumret av bilagan Tibro Xtra och SLA fredagen den 14 december 2018.

Ordförande: Anne-Marie Wahlström, S

Förvaltningschef: Pähr Nyström

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklassverksamhet, grundskola och grundskolor. Nämndens uppdrag är också att utföra uppgifter inom gymnasieskola och gymnasiesärskola samt inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare och uppdragsutbildning inom vuxenutbildning.

Förvaltningen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelserna i nämndens reglemente. Nämnden ska ta initiativ till förbättring och utveckling av den egna verksamheten.

Viktiga händelser under året

Förskolan

Förskolan har haft kompetensutvecklingsinsatser inom digitalisering och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Förskolan har även fördjupat sig i vad undervisning i förskolan betyder i praktiken. Detta arbete kommer att fortsätta under 2019. På grund av nämndens ansträngda budgetläge togs i december 2018 beslutet att lägga ner förskolan Fjärilen. Nedläggningen planeras vara genomförd i juli 2019.

Grundskolan

Öppna jämförelser grundskola som ges ut av Sveriges kommuner och landsting, SKL, är ett bra sätt att mäta resultat och resultatutveckling, både över tid och i jämförelse med andra kommuners grundskoleverksamhet. I det sammanvägda resultatet för 2017 hamnar Tibro kommuns grundskola på plats 90 av Sveriges 290 kommuner. Tibro kommun har förbättrat sig fyra år i rad. Grundskolan i Tibro kommun har även blivit mer ekonomiskt effektiv under de senaste åren.

Hur går det då för eleverna? Våren 2018 var 83,9 % av dem behöriga att söka in till ett nationellt program på gymnasiet. 78 % av dem var behöriga att söka till alla nationella program. Vidare så har 75,4 % av eleverna uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Nyboskolans arbete med samverkan för bästa skola

Tibro kommun och Nyboskolan deltar under perioden november 2016–november 2019 i satsningen Samverkan för bästa skola. Syftet med insatserna är att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten. Deltagandet i Samverkan för bästa skola innebär att barn- och utbildningsförvaltningen har fått ett systematiskt externt stöd direkt kopplat till kvalitetsutveckling på Nyboskolan. Under höstterminen 2018 har alla Nyboskolans lärare deltagit i Skolverkets kompetensutveckling "Specialpedagogik för lärande". Målet med arbetet var bland annat att alla lärare skulle få ökad insikt i att det är möjligt att skapa inkluderande lärmiljöer. Utvärderingen visar att skolan är på god väg att nå utbildningens mål.

Nämnden har fastställt fullföljda studier som sitt viktigaste mål för grundskolan. Den sammantagna bilden visar att förvaltningen

är på rätt väg, men att det också återstår mycket arbete på alla nivåer och av alla inblandade för att Tibro ska ha en grundskola med genomgående goda resultat.

Gymnasie- och vuxenutbildning

Avvecklingen av ungdomsgymnasiet är slutförd i och med vårterminen 2018. I juni tog de sista eleverna studenten vid Fågelviksgymnasiet.

Kompetenscenter

Tibro Kompetenscenter är en ny organisation från 1 januari 2018. Under året har enhetens ledning och personal tagit fram en tydlig organisation och rutiner för arbetet. Arbetsmarknadsenheten, som är en del av Kompetenscenter, har infört ett nytt datasystem för ärendehantering och uppföljning samt påbörjat utveckling och kvalitetssäkring av arbetsmarknadsinsatser. Vidare har man börjat jobba med nya metoder för vägledning och motivation. På Mini-Zoo har två ansvariga med utbildning inom djurhållning rekryterats för att höja kvalitén på såväl djurhållning som verksamheten som helhet.

Kompetenscenter utbildning har tagit fram rutiner för antagning och arbetat fram förslag till utveckling av närdistsstudier och språkstöd för att möta behovet av flexibilitet och stöd.

Personalen som arbetar med studie- och yrkesvägledning har tagit fram metoder för vägledning och tydliggjort hur arbetet med vägledning ska utföras. Dessutom har de arbetat fram ett koncept kring e-vägledning med tidsbokning och chattmöjligheter. Det arbetet kommer att fortsätta under 2019 för att ytterligare öka tillgängligheten för kommunens medborgare.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret har formerats om för att förbättra möjligheterna att fånga upp och ge stöd till alla ungdomar som hoppat av sina gymnasiestudier.

Kompetenscenter har anställt en ny rektor, som tillträdde i slutet av september.

Under hösten har ledningen på Kompetenscenter arbetat för att anpassa verksamheten utifrån nya behov och ekonomiska förutsättningar. I december beslutade nämnden att göra anpassningar inom enheten, vilket ledde till att det lades ett varsel om 25 tjänster. Kvarvarande verksamheter inom arbetsmarknadsenheten 2019 blir Mini-Zoo och feriepraktiken. Utöver detta kommer det finnas riktade och tidsbegränsade projekt som finansieras genom externa bidrag. Projekten innebär motivationshöjande och vägledande insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden. Anpassningarna inom Kompetenscenter utbildning görs utifrån det reella behovet och antalet personer inom vuxenutbildningen och introduktionsprogrammen.

Framtid

Kompetensförsörjning är en av barn- och utbildningsnämndens viktigaste framtidsfrågor. Behörigheten i förvaltningens verksamheter är, om man ser till helheten, sjunkande. Precis som det är i landet som helhet. I nuläget har dock förvaltningen en förhållandevis hög andel behöriga pedagoger, åtminstone om i jämförelse med landets övriga kommuner. Behörigheten bland personalen i grundskolan är utifrån förutsättningarna god.

Kommunen arbetar med en lokalrevision. Det innebär att årskurs 6 kommer att flyttas till kommunens tre F-5-skolor. Högstadiet

En av årets satsningar på Tibro Kompetenscenter har varit att lansera en funktion på hemsidan som ger möjlighet att chatta med studie- och yrkesvägledare. Foto: Elin Antonsson

blir en renodlad 7-9-skola och en eventuell flytt till Fågelviksgymnasiets tidigare lokaler utreds. Andra frågor som behöver utredas är:

- var den nya enheten Kompetenscenter ska lokaliseras
- var introduktionsprogrammen, IM, ska placeras och hur de ska organiseras

En viktig fråga för kommunen som helhet är att skapa ett nav för fritidsverksamhet, musikskolan och föreningslivet.

Under 2018 har projekteringen av kommunens nya F-6-skola Baggeboskolan fortsatt och byggnationen av skolan har påbörjats. Den nya skolan invigs hösten 2020 och har plats för 500 grundskoleelever inkluderat grundsärskola F-6.

Barn- och utbildningsförvaltningen kommer av flera skäl att fortsätta prioritera digitalisering. Det handlar dels om att använda kommunens resurser på ett mer effektivt sätt, dels om att förbereda barnen och eleverna i Tibros förskolor och skolor, som kommer att vara yrkesverksamma till 2070-80, för framtiden på ett så bra sätt som möjligt. Digitalisering, i form av automatisering och robotisering, påverkar i allt högre utsträckning hur utbildning utformas samt vilka jobb som finns tillgängliga. Det är också en avgörande fråga för demokrati och delaktighet i samhällsutvecklingen, eftersom kunskap är en viktig förutsättning för att kunna vara en aktiv del i samhället.

Det är viktigt att förskolan bidrar till att utveckla och stimulera barnens sociala, språkliga och kognitiva färdigheter och kompetenser, i syfte att förebygga framtida skolsvårigheter. Inom grundskolan är den största utmaningen att utveckla kvaliteten så att alla elever lämnar grundskolan med fullföljda studier.

Nämndens mål med Tibro Kompetenscenter är att minska arbetslösheten och öka utbildningsnivån i Tibro kommun. Nämnden anser att det är av största vikt att enheten bidrar till att stärka kvinnors och mäns möjligheter till arbete och utveckling genom att ge förutsättningar för ett livslångt lärande.

Årets ekonomiska resultat

Barn- och utbildningsnämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Nämnd	648	661	655	-6
Gemensamma resurser	12 501	10 765	11 182	417
Förskola	63 709	66 939	68 362	1 423
Grundskola	122 022	130 436	135 795	5 359
Gymnasieskola exkl. köp/försäljning av utbildningsplatser	33 447	18 823	18 404	-419
Gymnasieskola köp/försäljning av utbildningsplatser (IKE)*	25 946	38 139	39 035	896
Kompetenscenter	7 944	16 809	18 617	1 808
Summa	266 217	282 572	292 050	9 478

*Interkommunal ersättning (IKE) innebär ersättning för köp eller försäljning av utbildningsplatser kommuner emellan. Interkommunal kostnad uppstår då folkbokförda Tibroelever väljer att studera på annan ort. Interkommunal intäkt uppstår när folkbokförda elever i andra kommuner väljer att studera i Tibro.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 9,5 mnkr i bokslut 2018, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse med 3 %. De större avvikelserna återfinns inom grundskolan med 5,4 mnkr, gymnasieverksamheten och kompetenscenter med 2,3 mnkr samt inom förskolan med 1,4 mnkr. Då barn- och utbildningsförvaltningen behövde göra stora besparingar inför budget 2019 valde nämnden att påbörja dessa anpassningar redan efter halvårsskiftet.

Gemensamma resurser redovisar ett plus med 0,4 mnkr. Detta beror på att kompetensutveckling till viss del finansierats via statsbidrag under året.

Förskolan uppvisar en positiv budgetavvikelse med 1,4 mnkr. Verksamheten har haft långtidssjukskrivningar och föräldradriga tjänster som har varit vakanta eller ersatts med obehörig personal med lägre lön under hösten samt genomfört personalneddragningar, vilket svarar för merparten av avvikelsen (0,8 mnkr). Vissa planerade åtgärder gällande lokaler försenades/genomfördes inte och kostnaderna uteblev därför med 0,4 mnkr. Intäkterna från föräldraavgifter inom förskolan blev drygt 0,2 mnkr högre än planerat. Huvuddelen har genererats genom kontrollen "rättvis fakturering", där anmäld inkomst till förvaltningen samkördes mot Skatteverkets taxerade inkomststoppgifter. Extra resurser har satts in under året för barn i behov av extra stöd.

Grundskolan rapporterar sammantaget ett överskott med 5,4 mnkr enligt nedan:

- Intäkterna översteg budget med 2,2 mnkr främst beroende på olika statsbidrag. Statsbidrag från Migrationsverket avseende kommunplacerade/asylsökande elever står för 1,8 mnkr av överskottet. Statsbidrag och föräldraavgifter inom fritidsverksamheten blev 0,4 mnkr högre än budgeterat.
- Nettot för interkommunala ersättningar inom grundsärskolan blev 0,8 mnkr bättre än planerat. Orsaken är framförallt lägre personalkostnader.

- Personalkostnaderna för lärare blev 1,2 mnkr lägre. Detta beror bland annat på sjukskrivna lärare, färre vikarier samt obehörig personal. Detta trots utökning med ytterligare en klass inom F-5-verksamheten till följd av att antalet elever i dessa åldrar har ökat.
- Lägre kostnader för köpt läkartjänst och sjukskrivningar bland skolsköterskor och kurator innebar 0,6 mnkr i överskott.
- Resterande avvikelse med 0,6 mnkr avser läromedel och lokalrelaterade driftkostnader, vilket beror på återhållsamhet samt ej genomförda åtgärder i lokaler.

Gymnasieverksamheten visar på ett överskott med 0,5 mnkr. Överskott gällande statsbidrag för Introduktionsprogrammen, läromedel samt momsintäkter balanserar underskott gällande köp av utbildningsplatser, ledningskostnader samt statsbidrag för asylsökande elever.

Kompetenscenter redovisar ett överskott om 1,8 mnkr för 2018. Gymnasial vuxenutbildning redovisar ett positivt resultat om 2,5 mnkr som beror på ökad försäljning av utbildningsplatser till andra kommuner med 0,5 mnkr och ökade statsbidrag med 2,0 mnkr. Den negativa avvikelsen inom Svenska för invandrare om -1,0 mnkr beror på lägre ersättning på grund av färre etableringselever. Resterande överskott om 0,3 mnkr avser lägre kostnader för personal och övrig drift inom vuxenutbildningen.

Arbetsmarknadsenhetens verksamhet har haft både höjda och sänkta statsbidrag under perioden jämfört med budget. Statsbidraget avseende anvisningar av deltagare från Arbetsförmedlingen minskade med cirka 1 mnkr och verksamheten fick ett obudgeterat engångsbidrag för serviceassistenter i ungefär samma storlek. I slutet av 2018 genomfördes omfattande neddragningar inom arbetsmarknadsenheten till följd av lägre statsbidrag och ett ansträngt budgetläge inom barn- och utbildningsnämnden 2019 och framåt.

Socialnämnden

Branden på Allégården den 26 januari, då den sociala dagverksamhetens lokaler totalförstördes och intilliggande verksamhetslokaler fick omfattande vatten- och rökskador, har i hög grad påverkat arbetet inom socialförvaltningen under 2018. Flera verksamheter har fått bedrivas i tillfälliga lokaler och de berörda verksamheterna har fått anpassas till de nya förutsättningarna. Arbetet med återuppbyggnaden drogs igång redan i februari. I slutet av maj fastställde Tibrobyggen och Tibro kommun hur den nya byggnaden ska utformas och i november startade återuppbyggnaden. I samband med Tibro Handels höstfest i början av september utsågs Allégårdspersonalen till Årets Tibrobor. Foto: Jacob Mako och Christina Froh

Ordförande: Bengt Andersson, C

Förvaltningschef: Anneli Koivuniemi

Uppdrag

Människor kan av olika skäl ibland behöva stöd i sitt dagliga liv. En av socialtjänstens viktigaste uppgifter är att se till att alla som bor eller vistas i Tibro får det stöd och den hjälp de har laglig rätt till för att kunna leva ett självständigt liv.

Ett av socialtjänstens viktigaste centrala uppdrag är att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten erbjuder stöd och verksamhet riktad till barn, ungdomar och föräldrar som under en period behöver extra hjälp på grund av ekonomiska bekymmer, problem med alkohol eller andra droger eller för att någon i deras närhet utsätts för våld eller andra former av övergrepp.

På grund av stigande ålder eller funktionshinder kan kommuninvånarnas förutsättningar förändras så att ett hjälpbehov uppstår. Socialtjänstens målsättning är att, om det är möjligt, försöka bistå med olika insatser för att möjliggöra att den enskilde kommuninvånaren kan leva ett så fritt och självständigt liv som möjligt. Socialtjänstens insatser kan bestå av hjälp i ordinarie boende i hemmet eller med omvårdnad och omsorg på ett särskilt boende.

Socialtjänsten har också i uppdrag att erbjuda anhöriga möjligheten att få stöd, hjälp och avlastning via anhörigstöd.

Verksamheten regleras bland annat i Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialförsäkringsbalken.

Viktiga händelser under året

Som en följd av förtroendekrisen inom socialtjänsten har förvaltningen haft en tillfällig ledning under hela 2018. Under första halvåret leddes förvaltningen av en interimistisk förvaltningschef i avvaktan på att kommunens nya socialchef Anneli Koivuniemi tillträdde sin tjänst i mitten av juni. Under andra halvåret genomfördes en organisationsöversyn som ledde fram till att socialnämnden fastställde en ny organisation den 19 november. I december blev rekryteringen av ny verksamhetschef för vård och omsorg klar. En ny verksamhetschef för individ- och familjeomsorgen ska rekryteras under 2019.

Den 26 januari eldhärjades Allégården. Den sociala dagverksamhetens lokaler totalförstördes och intilliggande verksamhetslokaler fick omfattande rök- och vattenskador. Till följd av branden har flera verksamheter fått bedrivas i tillfälliga lokaler under våren och de berörda verksamheterna har fått anpassas efter de nya förutsättningarna. Händelsen har inneburit en ökad arbetsmängd och vissa begränsningar i att kunna verkställa insatser.

I början av mars flyttade de första hyresgästerna in i det nybyggda äldreboendet Bonargården. Asta Johansson flyttade in på boendet den 8 mars. Tillsammans med dottern Susanne Andersson tog hon sig en titt i de gemensamma lokalerna direkt efter att hon installerat sig i sin lägenhet. Foto: Christina Froh

Arbetet med återuppbyggnaden av Allégården drogs igång i februari, direkt efter storbranden. De rök- och vattenskadade delarna har renoverats steg för steg. Tibrobyggen har också fastställt hur byggnaden som ska ersätta de nerbrunna verksamhetslokalerna ska utformas i samråd med berörda verksamheter. I början av september utsågs Allégårdspersonalen till Årets Tibrobör och i mitten av november påbörjades återuppbyggnaden av Allégården.

Vård och omsorg

I början av mars togs Tibro kommuns nya äldreboende Bonargården i bruk. Totalt har äldreboendet 40 lägenheter, som fördelas på fyra avdelningar. I nuläget är 30 platser i bruk. Såväl lägenheter som gemensamma utrymmen är utformade med stor omsorg. En bärande tanke med det nya boendet är att verksamheten ska vara individanpassad med fokus på förebyggande arbete, bibehållande av funktioner och en anpassad, aktiv vardag. Varje avdelning har en hemtrevlig vardagsrumsmiljö och ett rymligt kök, där personalen och de boende lagar mat tillsammans. Det finns uteplatser i alla väderstreck, gymnastiksal och bastu och flera samlingssalar, varav en med pentry och inglasad uteplats. Stor vikt har även lagts vid utomhusmiljön. Vid boendet finns en boulevard, utegym, rullstolsvänliga promenadvägar och en sinnenas trädgård med doftande och ätbara växter.

Den 24-25 maj presenterade Rikard Strömqvist, enhetschef för Tibro kommuns demensorganisation, och demenssamordnaren Johan Ekstrand Tibro kommuns sätt att arbeta med personer med demenssjukdom och deras anhöriga på Svenska Demensdagarna, en årligen återkommande konferens för alla yrkeskategorier som arbetar med demens. Tibros arbetsmodell, som går ut på att ge personer med demenssjukdom ett mer individuellt anpassat stöd med fokus på behov och trygghet, väckte stort intresse. Tibros demensorganisation är unik i Sverige.

Individ- och familjeomsorg och myndighetshandläggning

Under året har kommunens hem för vård och boende, HVB, för ensamkommande barn avvecklats helt samtidigt som stödboendenedelen reducerats.

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, genomförde en oplanerad

Enhetschefen Rikard Strömqvists och demenssamordnaren Johan Ekstrands seminarier om Tibros sätt att arbeta med personer med demenssjukdom och deras anhöriga väckte stort intresse under Svenska Demensdagarna i Malmö i maj. Foto: Yanan Li, Svenska Demensdagarna

tillsyn på ett stödboende för ensamkommande barn och unga. Tillsynen avslutades utan åtgärd då IVO gjorde bedömningen att lagstiftningen efterlevs i de delar som granskats. IVO granskade även hanteringen av ett barn med omfattande funktionsnedsättning på ett LSS-boende i Tibro. Ärendet är avslutat eftersom IVO bedömer att Tibro kommun vidtagit de åtgärder som krävs för att barnet ska få den omvårdnad det har rätt till enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Under våren gjorde socialtjänsten en Lex Sarah-anmälan till IVO efter att det uppdagats att det funnits stora brister i handläggningen av ett familjehemsplacerat barn. Som en följd av de uppdagade bristerna genomfördes en systematisk genomgång av samtliga familjehemsplaceringar under hösten samtidigt som socialnämnden, som en del i beslutet om ny organisation, beslutade att en ny myndighetsenhet ska inrättas. Myndighetsenheten får ansvaret för alla myndighetsärenden och kommer även att ansvara för LSS-kontaktpersoner och bostadsanpassning. Till enheten knyts två socialsekreterare, en med barn- och en med vuxeninriktning, som ska ge stöd och vägledning till socialsekreterare under handläggningsprocessen för att kvalitetssäkra arbetet enligt gällande rutiner, riktlinjer och lagstiftning.

Framtid

Socialförvaltningen prioriterar följande inför år 2019:

- Aktivt verka för att hantera Lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, som ersätter betalningsansvarslagen, utifrån avtalet med Västra Götalandsregionen. Verksamheten behöver disponera om resurser och kraft för att mobilisera arbetet med Trygg hemgång.
- Se över riktlinjerna inom samtliga lagområden för att säkerställa den lagliga aspekten samt utifrån perspektivet att kommunen ska utföra insatser för de personer som behöver det bäst.
- Utvärdera demensenheten.
- Fortsätta utveckla ledningen och styrningen av förvaltningen för att kvalitetssäkra verksamheterna och se till att målet med organisationsförändringen uppnås.
- Utveckla de möjligheter som digitalisering ger.

De uteblivna statliga medlen till vård och omsorg påverkar socialnämndens budget och här har nämnden beslutat om åtgärder för att på bästa sätt komma i ekonomiska balans, upprätthålla en god arbetsmiljö samt säkerställa att lagstyrda insatser blir utförda.

Vidare har socialtjänstlagen ändrats från den 1 juli 2018, vilket ger en möjlighet för kommunerna att förenkla behovsbedömda insatser inom hemvården. Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda denna möjlighet och återkomma med en presentation under våren 2019.

Det pågår en utredning nationellt som ser över socialtjänstlagen och vissa av socialtjänstens uppgifter. Utredningen ska föreslå åtgärder som kan bidra till en bland annat rättssäker tillgång till socialtjänst. Översynen ska leda till en lagstiftning som bland annat underlättar effektiva insatser baserade på kunskap och har

god kvalitet. Utredaren ska ge förslag som ska höja kvaliteten utan att leda till ökade kostnader.

Det är fortsatt osäkert hur kommunens ansvar för personer med spelberoende kommer att påverka verksamheten och behovet av stöd till den enskilde. Detta är ett tema som förvaltningen kommer att arbeta med 2019.

Utredningen av LSS, personlig assistans, har nyligen blivit klar men beslutet är ovisst. Beslutar riksdagen enligt utredarens förslag kommer det att betyda en omfattande förändring för socialnämndens verksamhet. Bland annat för att insatser för barn under 16 år, som tidigare haft beslut om personlig assistans där kommunen och staten haft ett delat ansvar, kommer att omfattas av andra insatser som kommunen får det fulla ansvaret för. Enligt utredningen kommer denna del medföra en utökad kostnad för kommunerna.

Årets ekonomiska resultat

Socialnämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Nämnd	478	507	950	443
Gemensam administration	9 193	7 883	9 702	1 819
Individ- och familjeomsorg	47 102	55 057	48 878	-6 179
Vård och omsorg	137 710	142 126	137 021	-5 105
Funktionsnedsättning (LSS)	35 858	34 140	31 199	-2 941
Summa	230 341	239 713	227 750	- 11 963

Socialnämnden redovisar ett underskott med -12,0 mnkr, vilket innebär att nämnden har överskridit budgeten med 5,2 %. Negativa budgetavvikelser redovisas inom individ- och familjeomsorg -6,1 mnkr, vård och omsorg -5,1 mnkr samt funktionsnedsättning -2,9 mnkr. Nämnd och gemensam administration redovisar ett överskott om 0,4 mnkr respektive 1,8 mnkr.

Nämndens överskott om 0,4 mnkr beror på att anslaget för oförutsedda kostnader inte nyttjats. Inom gemensam administration har bland annat två chefstjänster varit vakanta under året.

Socialnämnden har under 2018 haft 1,0 mnkr i kostnader förknippade med branden i Allégården, vilket förvaltningen fått full täckning för genom försäkringsersättning.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett underskott med -6,1 mnkr, vilket främst beror på högre kostnader (-3,3 mnkr) för placeringar på institution/familjehem. Under 2018 har antalet ärenden blivit fler än budgeterat. Personalkostnader för IFO redovisar ett underskott om -1,3 mnkr. Underskottet beror bland annat på konsultkostnader som var nödvändiga efter att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, påpekat brister främst gällande familjehemsutredningarna.

Psykiatriverksamheten redovisar underskott med -1,2 mnkr främst på grund av högre personalkostnader än budgeterat inom verksamheterna aktivitetshuset LSS samt gruppboendet Tiljan.

Vård och omsorg redovisar en negativ budgetavvikelse med -5,1 mnkr. Verksamhetens kostnader för ledning redovisar ett underskott -1 mnkr då ledningsgruppen förstärktes under året.

Pool- och vakansförmedlingen redovisar ett underskott om -1,3 mnkr. Inför 2019 har timpriset höjts för att få verksamheten i balans.

Hemvårds- och korttidsenheten redovisar tillsammans ett underskott på -0,6 mnkr, varav hemvårdens underskott är -1,6 mkr och korttidens överskott + 0,9 mnkr. Underskottet inom hemvården beror främst på ett ökat antal hemtjänsttimmar.

Demensorganisationen redovisar ett underskott med -1,4 mnkr främst utifrån en obudgeterad placering på institution.

De särskilda boendena Bonargården (-0,9 mnkr) och Brittgården (-0,6 mnkr) redovisar sammantaget ett underskott med -1,5 mnkr. Bonargårdens underskott kan förklaras med kostnader för flytten från Fredsgatan.

Funktionsnedsättning redovisar en negativ budgetavvikelse om -2,9 mnkr.

Gruppboendena redovisar ett underskott med -1,5 mnkr. Planerade schemaförändringar har inte kunnat genomföras enligt plan och det har varit personalomsättning på barnboendet. Hög frånvaro har lett till ökade kostnader för vikarier och fyllnadstid. Övriga underskott inom funktionsnedsättning finns inom områdena:

- Kostnader för elevboende vid studier på gymnasier/ folkhögskolor -0,7 mnkr.
- Personlig assistans -0,5 mnkr.
- Kontaktpersoner -0,3 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Under sommaren genomfördes en mycket omfattande lovverksamhet för barn och ungdomar i åldern 6-15 år. Dataspelskollot och de sex sommarfesterna som arrangerades på olika platser i Tibro är exempel på lyckade lovaktiviteter. Den 20 april uppmärksammades framgångsrika idrottsutövare och goda ledare på Tibros fjärde idrottsfestival. Foto: Abrahamsson Aerial Photography, Tobias Ekman och Christina Blomberg

Ordförande: Jörgen Strende (S)

Förvaltningschef: Peter Doverholt

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har det politiska ansvaret för all kommunal kultur- och fritidsverksamhet, inklusive kommunens musikskola. Kultur & Fritid, nämndens förvaltningsorganisation, stödjer nämnden genom att initiera frågor, ta fram underlag för beslut och utveckla verksamheter utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnden fastställt.

Kultur & Fritid organiserar och ansvarar för kultur- och fritidsarrangemang och andra aktiviteter med prioritering mot barn och ungdom. I kommunen ska det finnas ett rikt utbud av film, konst, musik, teater och utställningsverksamhet samt idrotts- och motionsaktiviteter. Detta sker i samarbete med föreningar, organisationer och enskilda såväl inom som utom kommunen.

Kultur & Fritid har i uppdrag att bevara och utveckla värdefulla traditioner, stödja kulturarvsbevarande verksamhet och verka för dokumentation, bevarande, vård och lämplig användning av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader, anläggningar och miljöer.

Förvaltningen fördelar bidrag till föreningar och organisationer, förvaltar anläggningar inom verksamhetsområdet samt beslutar om upplåtelse och avgifter för dessa anläggningar. Vidare ansvarar förvaltningen för kommunens förebyggande arbete för barn och ungdomar samt samordnar det socioekonomiska arbetet.

Viktiga händelser under året

Bibliotek Mellansjö lanserades officiellt den 1 mars 2018. Valet av ett Open Source-baserat bibliotekssystem var ett stort och viktigt steg för biblioteksutvecklingen i Sverige, eftersom det innebär att biblioteken själva bestämmer över sin data och styr utvecklingen av hur man arbetar med systemet. Bibliotek Mellansjö är det första bibliotekssamarbetet i Sverige som valt en sådan lösning. Förutom bibliotekssystemet har bibliotekssamarbetet inneburit att servicen för kommuninvånarna höjts och mångdubblat tillgången till olika medier. Tibros invånare har tack vare samarbetet direkt tillgång till åtta kommuners biblioteksutbud.

Under året har biblioteket även startat en ny bokcirkel, Boksnackarna, för ungdomar i åldrarna 13-17 år samt lanserat boktjänsten "Talboken kommer" för personer med läsnedsättningar. Mycket arbete har även lagts på återuppbyggnad av beståndet på

filialen Låneboa på Äldrecentrum. Nya bokhyllor och ett första grundbestånd av böcker med stor stil och vanliga romaner är på plats.

Den 20 april genomfördes den fjärde idrottsfestivalen i Tibro Folkets Park. Pristagare utsågs i sju tävlingskategorier – årets manliga junior, årets kvinnliga junior, årets ledare/tränare, årets idrottsutövare, årets prestation, årets förening och årets föreningsprofil. Årets mästare, d v s Tibrobor som vunnit olika mästerskap under det gångna året, uppmärksammades också.

Utställningsverksamheten har varit omfattande under året. Åtta utställningar har visats på Tibro bibliotek, bland dem märks bland annat elevutställningar och fotoutställningar av Janeric Dahlin och naturfotografen Jan Gustafsson. Tibro museum har haft utställningar om Tibros medeltid och kamerans utveckling.

Lovverksamhet, musiklek och musik som rast- och fritidsaktivitet

Med stöd från Socialstyrelsen har en mycket omfattande lovverksamhet genomförts för barn och ungdomar i åldern 6-15 år. Nytt för 2018 var att myndigheten även betalade ut ett bidrag till övriga lov. Drygt 2 300 barn deltog i sommarlovsaktiviteterna, som genomfördes i samverkan med olika externa aktörer. Satsningen på sex områdesfester, sommarfester, visade sig vara ett bra koncept. Under sommaren genomfördes även dagkollo med rekordmånga barn, cirka 90 anmälda, och ett framgångsrikt dataspelskollo, där 10 barn fick testa olika datorspel, nätverk, VR med mera några timmar per dag under en veckas tid. Dataspelskollot anordnades i samarbete med ABF.

Tibro Musikskola har i samarbete med Hjo Kulturskola också kunnat erbjuda lovaktiviteter i form av en Artist Camp och en prova på-kör-aktivitet med artisten Johanna Beijbom med hjälp av ett statligt bidrag från Kulturrådet. Med bidraget som grund har även musikalisk rast- och fritidsverksamhet kunnat erbjudas på Häggetorpsskolan och Ransbergs skola samt musiklek med alla förskolebarn i Tibro kommun.

En renovering av badhuset var planerad efter sommarsimskolan, men badet fick stängas akut av arbetsmiljöskäl redan i april. Det innebär att organisationen för sommarsimskolan fick göras om med kort varsel. En del av undervisningen förlades till badet i Hjo, vilket gjorde att sommarsimskolan kunde genomföras. Höstens simleksskola fick ställas in på grund av renoveringen.

Fritidsområden

Utvecklingen av kommunens fritidsområden har fortsatt. Under 2018 har större delen av investeringarna gått till att byta ut belysningen i Fagersanna elljusspår till LED-belysning. Alla Tibro kommuns elljusspår är nu elbelysta på kvällen med LED-lampor, vilket bidrar till en stor energibesparing.

I Rankås har fem nya vandringsleder, från 1 km till 6 km, anlagts under året. Satsningen är en del av det LONA-projekt, som Tibro kommun fått beviljat bidrag till från Länsstyrelsen.

Socioekonomi

Under 2018 har fältassistenter, kuratorn på Nyboskolan samt personal från socialtjänsten fått utbildning i KOMET som är ett föräldrastödsprogram. Socioekonomiprojektet i Brittgården har avslutats och ett nytt projekt har åter startat i Skattegården.

I september presenterade Bo Klamfelt, Hellen Wallén och Tobias Ekman i utvecklingsgruppen för Rankås fritidsområde fem nya vandringsleder, som är 1, 2, 3, 4 och 6 kilometer långa. Lederna är tydligt utmärkta med röda trästolpar med färgade ledmarkeringar och en vandrare på. En portal vid spårcentralen visar var vandringslederna startar. Foto: Christina Froh

Anläggningar och föreningservice

Under året har ny LED-belysning installerats i A- och B-hallen i Sporthallen och skyttehallen har rustats upp med ny belysning och målning av väggar. Den gemensamma utrustningen för fys- och cirkelträning har varit väl utnyttjad.

Ishallen har försetts med ny sarg och plexiglas. I samband med Tibro Konsttjänstklubbis isrevy avtackades Joshi Helgesson. Hon bjöd på en avtackningsuppvisning och en stor vepa av henne sattes upp vid sidan av veporna med Viktoria Helgesson och Anton Strålman.

En efterlängtd asfaltering och omläggning med nya miljöbrunnar och täckning av ett dike genomfördes runt konstgräsplanen på Sportparken. Den oerhört torra sommaren ställde till det på kommunens gräsplaner som torkade ut efter 10 veckor utan vatten.

Gamla Örlenbadet har försetts med ny räddningsutrustning. Vid badplatsen finns en ny räddningsbåt och en ny räddningsstege och livräddningshake har satts upp.

Den planerade näridrottsplatsen i Brittgården kunde inte byggas eftersom bygglov blev överklagat till Länsstyrelsen. Kommunen överklagade i sin tur till mark- och miljödomstolen, som avslög.

Under året har 14 särskilda föreningsträffar liksom en rad planeringsträffar med föreningar genomförts. Ordförande + 1-träffarna, dit föreningarna bjuds in för att gemensamt diskutera strategiskt viktiga frågor, fortsätter att utvecklas. Under året startade även Föreningspoolen, ett samverkansprojekt mellan 4 föreningar, vilket skapar förutsättningar för en fortsatt positiv ut-

veckling av föreningslivet i Tibro och ett fortsatt bra samarbete mellan kommunen och Tibros föreningar.

Framtid

2019 och framåt kommer både att präglas av de senaste årens investeringar men också av en förväntat tuffare ekonomi.

En del statliga extra stimulansåtgärder till kultur- och fritidssektorn väntas fasas ut. Det är viktigt att förvaltningen jobbar vidare med de idéer och metoder som stimulansmedlen gav. Bland annat så har behoven av bra lovaktiviteter och att jobba med nya grupper inom kulturen blivit synliggjorda.

Under 2019 så kommer effekterna av att Musikskolan numer organiseras under kultur- och fritidsförvaltningen bli tydliga och ge bra möjligheter till utvecklingen av barn- och ungdomskultur. En absolut avgörande faktor är en bra samordning med barn- och utbildningsförvaltningen.

En viktig framtidsfråga är hur Tibro kommuns lokalförsörjning ska se ut. För den förebyggande verksamheten kommer det ge kvalitets- och effektiviseringsmöjligheter om fritidsgårdsverksamheten kan förläggas till kommunens högstadieskola. 2019 års beslut och planering för omlokalisering är viktig.

Bibliotekets framtida roll som mötesplats, i en alltmer förändrad omvärld, bör naturligtvis återigen diskuteras och debatteras. Det finns många utmaningar, som exempelvis sämre läsförmåga, informationsöverflöd, falska nyheter m m. Därför är det av stor vikt att kommunen värnar om biblioteket som en öppen mötesplats för alla och där tillgången till kompetenta medarbetare, som kan stå för en kvalitativ information och källkritik, är viktig.

Vi har stora utmaningar framför oss beträffande våra invånares hälsa. Att intensifiera våra folkhälsoinsatser 2019 och framåt är en viktig strategisk fråga. Vi har en växande och äldre befolkning samtidigt som barn och unga tenderar att minska sin fysiska aktivitet. Ett led i förvaltningens hälsoinriktade arbete är naturligtvis att fortsätta utveckla Rankås och andra fritidsanläggningar som stimulerar till spontanidrott och rörelse.

Idrotten i Tibro har under 2018 gjort en överenskommelse om Samsyn. Det är ett tecken på att idrottsrörelsen är under stark utveckling. En del i överenskommelsen är strategin om ett livslångt idrottande. Svensk idrott ska vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i förening under hela livet.

Det är en stor framtidsutmaning att tillgängliggöra våra anläggningar och även anpassa vårt stöd i form av bidrag till fler än idag.

Årets ekonomiska resultat

Kultur- och fritidsnämnden <i>Kostnader, Tkr</i>	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Nämnd	2 177	2 530	2 626	96
Kultur	6 226	6 187	6 049	-138
Fritid	9 767	9 883	9 989	106
Förebyggande	4 394	4 235	4 296	61
Summa	22 564	22 835	22 960	125

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett mindre överskott för 2018. Ett underskott inom kulturverksamheten avseende dubbla lönekostnader i samband med pensionering uppvägs genom överskott inom områdena nämnd, fritid samt förebyggande.

Bland annat har kostnaderna för föreningsbidrag blivit lägre än budgeterat på grund av att föreningarna ej sökt berättigade bidrag.

Kollektivtrafiknämnden

Ordförande: Rolf Eriksson, S

Chef: Frida Blomqvist

Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från varje kommun.

Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker framförallt med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämnden bistås av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun som är värdkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanteras också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Viktiga händelser under året

Kommunerna har en samverkansroll i arbetet med kollektivtrafikens strategiska utveckling. Under året har kommunerna därmed varit delaktiga i framtagandet av en miljö- och klimatstrategi för kollektivtrafiken i Västra Götaland samt en strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor, i syfte att inkludera och välkomna fler resenärer. I samband med den årliga avstämningen av det Regionala trafikförsörjningsprogrammet för kollektivtrafiken genomfördes också en avstämning av samverkansformerna mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen.

2018 är första året då resmöjligheter med närtrafik erbjudits även på helger i de tre kommunerna, efter ett beslut om finansiering av detta i kollektivtrafiknämnden. Trafikformen möjliggör resor mellan tätort och valfri adress på landsbygden, i områden som saknar linjetrafik.

2018 är också första året med ny linjesträckning för kollektivtrafiken i Karlsborgs tätort. Efter ett omfattande planeringsarbete mellan Västtrafik, bussentreprenören, Karlsborgs kommun samt kollektivtrafikkontoret har regionbusslinjerna fått en ny start- och sluthållplats, och därmed har resmöjligheterna ökat väsentligt i tätortens norra del jämfört med tidigare.

För att sprida kunskap och öka medvetenheten om olika trafikformer och erbjudanden inom den allmänna kollektivtrafiken till kommuninvånarna har flera informationsinsatser riktade till målgruppen 75 år och äldre genomförts, framförallt vid deltagande på seniordagar samt vid träffpunktsverksamhet.

Därtill har ett arbete genomförts för att anpassa rutiner och arbetssätt till den nya lagstiftning, i form av Europeisk dataskyddsförordning och tillhörande svensk dataskyddslag, som började gälla i slutet av maj 2018 för behandling av personuppgifter.

Framtid

Under 2018 beslutade regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen om ny zonstruktur för kollektivtrafiken i Västra Götaland. Införandet kommer ske tidigast under hösten 2020 och i samband med zonindelningen kommer även Västtrafiks biljettsortiment att förenklas och bli mer överskådligt. Kommunerna kommer att bli delaktiga i detta arbete genom de delregionala kollektivtrafikkontoren.

Inom Västtrafiks trafikplanearbete kommer en översyn av körvägar för linjerna i Tibro tätort att genomföras, med anledning av förändrad skolresande för gymnasieelever i stråket Karlsborg-Tibro-Skövde.

2019 kommer kollektivtrafikkontoret att genomföra en upphandling gällande skolskjuts för Karlsborgs kommun, med avtalsstart i augusti 2019. Därtill kan planering för nya grundskolor i de samverkande kommunerna också leda till ändrade behov av skolskjutsar i de tre kommunerna.

Årets ekonomiska resultat

Kollektivtrafiknämnden Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Tibro kommun	1 585	1 907	1 625	-282
varav trafik	1 034	1 317	995	-322
varav administration	551	590	630	40
Hjo kommun	1 173	1 532	1 640	108
varav trafik	622	942	1 010	68
varav administration	551	590	630	40
Karlsborgs kommun	1 514	2 136	1 740	-396
varav trafik	963	1 546	1 110	-436
varav administration	551	590	630	40

För Hjo kommun redovisas totalt sett ett överskott, 108 tkr, detta på grund av både lägre administrations- och trafik kostnader än beräknat. Att det för nämndens administrationskostnader redovisas ett överskott beror framförallt på lägre kostnader för löner och sociala avgifter till följd av delvis outnyttjad tjänst under delar av året. Anledningen till att trafik kostnaderna för Hjo kommun är något lägre än budgeterat är framförallt den tillköps trafik som kommunen själv finansierar. Bland annat har resandet med den så kallade flextrafiken i tätorten varit något lägre under året än beräknat.

För Karlsborgs kommun redovisas totalt sett en betydande negativ budgetavvikelse, -396 tkr, likaså för Tibro kommun, -282 tkr. Anledningen är ökat resande för personer som reser dagligen med färdtjänst till arbete och utbildning. Nämnden har följt utvecklingen under året och resultatet ligger i linje med de ekonomiska prognoserna. Resandet med färdtjänst är dock behovsstyrt och att vidta åtgärder för att begränsa kostnadsutvecklingen har inte bedömts vara möjligt.

Byggnads- och trafiknämnden

Fem detaljplaner har antagits och vunnit laga kraft under 2017. En av dem var "Ransbergs Prästbol 2:24" som samhällsbyggnadschefen Gunnar Carlsson visar på bilden till vänster. Planen innebär att 27 sjönära tomter kommer att anläggas i Ransberg. Detaljplanen tillåter endast enplansvillor i området för att sikten mot Örlen inte ska skymmas från den befintliga bebyggelsen. Förutom de 27 villatomterna, som är relativt stora, planeras även en badplats, en lekplats och eventuellt även en bollplan på området. Försäljningen av tomter blir aktuell tidigast 2020. Under året har även detaljplanerna "Baggebolet 1:80 (skola)" och "Del av Baggebolet 1:80 m fl" antagits för att möjliggöra byggandet av Baggeboskolan samt bostadsbyggande i anslutning till den nya skolan. Foto och illustration: Kerstin Larsson och NCC.

Ordförande: Gunnel Johansson, S

Förvaltningschef: Gunnar Carlsson

Uppdrag

Samhällsbyggnadsförvaltningen fullgör byggnadsnämndens myndighetsansvar inom plan- och bygglovsverksamheten och trafikområdet. I nämndens budget finns också kommunens avgift till Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS.

Plan- och bygglagen från 2011 reglerar mycket av nämndens myndighetsutövning.

Viktiga händelser under året

Antalet ansökningar om bygglov är i stort sett på samma nivå som för 2017. Totalt handlades 184 bygg- och anmälningsärenden. Kommunens planberedskap får anses vara god.

Arbetet med bygglov och detaljplaner pågår ständigt. Fem detaljplaner har antagits och vunnit laga kraft under året. Bland dessa kan nämnas "Baggebolet 1:80 (skola)" som möjliggör byggandet av Baggeboskolan, "del av Baggebolet 1:80 m fl" som möjliggör bostadsbyggande i anslutning till Baggeboskolan samt "Ransbergs Prästbol 2:24" som möjliggör försäljning 27 tomter.

För att främja snabb service till medborgare och andra aktörer har samhällsbyggnadsförvaltningen stärkt upp plan- och byggverk-

samheten under 2018 med rekryteringar och en organisationsförändring. Alla plan-, bygg- och markfrågor hamnar nu på den nybildade plan- och byggavdelningen, där personalen jobbar nära varandra och har möjlighet att hjälpas åt för att ge snabb service till allmänheten.

En stadsarkitekt på heltid har anställts under 2018, vilket ytterligare förstärker servicen till medborgare inom plan- och byggverksamheten.

En medborgardialog genomfördes under ljusvandringen för att få med allmänhetens synpunkter inför planeringen av järnvägsområdet. Synpunkter kommer även att användas till kommande översiktsplanering, där målet är att skapa en god bebyggd miljö åt Tibroborna.

Under senare delen av 2018 fattades beslut om att förstärka avdelningen i syfte att minska sårbarheten vid sjukdom och semester samt att öka möjligheten att hinna med fler tillsynsärenden, vilket främjar god bebyggd miljö.

Tabell: Statistik, byggnads- och trafiknämnden

År	2016	2017	2018
Antal bygg- och anmälningsärenden	167	190	184
Antal antagna detaljplaner	7	2	5

Under hösten 2018 genomfördes en medborgardialog om vad järnvägsområdet i centrala Tibro ska användas till. Dialogen startade på ljusvandringen den 18 oktober, då personal från samhällsbyggnadskontoret fanns på plats i den östra delen av stationsområdet där även en stor mängd inspirationsbilder visades för att få Tibroborna att våga "tänka utanför ramarna". Fram till den 31 januari fanns det även möjlighet att lämna förslag via ett webbformulär, i kommunreceptionen, på Inredia och på biblioteket. Foto: Christina Froh

Framtid

Under de två kommande åren kommer nämnden att lägga stort fokus på arbetet med en ny översiktsplan.

Undersökningar pågår som ska ligga till grund för framtagning av detaljplaner för områden där det kan byggas flerbostadshus eftersom det finns en efterfrågan på lägenheter bland medborgarna. I kvarteret Saturnus ska en ny plan antas som möjliggör nya bostäder i området. Detaljplanen för kvarteret Hyveln (MIO) med syfte att möjliggöra byggnation för MIO:s expansion beräknas antas i början av 2019. Till följd av pensionsavgång under 2019 räknar förvaltningen med att ersättningsrekrytera. Samverkan med grannkommunerna ska utvecklas.

Årets ekonomiska resultat

Byggnads- och trafiknämnden redovisar ett överskott på drygt 1,3

Byggnads- och trafiknämnden	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
<i>Kostnader, Tkr</i>				
Nämnd	229	257	300	43
Fysisk detaljplanering	2 415	2 211	2 570	359
Byggverksamhet myndighet	-1 384	-1 395	-740	655
MÖS	1 120	1 042	1 300	258
Summa	2 380	2 114	3 430	1 316

mnr för 2018. Det stora intäktsöverskottet beror främst på ökade intäkter för bygglov, återbetalda kommunbidrag från Miljösamverkan Östra Skaraborg samt lägre personalkostnader än budgeterat.

Samhällsbyggnadsnämnden – skattefinansierad verksamhet

Under hösten 2018 började Tibros nya F-6-skola Baggeboskolan växa fram på skoltomten i korsningen mellan Fågelviksleden och Hörnebovägen. Tibro kommun påbörjade arbetet med att dra ledningar för vatten, avlopp och el till den blivande skolbyggnaden med omgivningar under sista veckan i maj och under sommaren utfördes markarbeten. Det officiella spadtaget togs den 27 augusti och arbetet med bottenplattan drogs igång i månadskiftet september-oktober. Under hösten gjöts och isolerades bottenplattan. Markarbetena fortsatte och det lades ner ledningar för el, spillvatten och dagvatten under bottenplattan. Foto: Peter Legendi

Ordförande: Per Gren, S

Förvaltningschef: Gunnar Carlsson

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden och dess förvaltning har såväl lagstadgade uppgifter inom vattenförsörjning, avloppshantering, fastighetsförvaltning, skötsel av gator och vägar som frivilliga verksamheter i form av energi- och klimatrådgivning, fastighets-service, fjärrvärme, fastighetsbildning, parkskötsel, mat till elever i skolor och förskolor, mat till boende i äldreboenden samt kartor och inköp. Hyrda verksamhetslokaler samt investeringar och kapitaltjänstkostnader ingår också i förvaltningens ansvar och budget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fullgör vidare byggnads- och trafiknämndens myndighetsansvar inom plan- och bygglovs-verksamheten och hanteringen av trafikfrågor.

Viktiga händelser under året

Samhällsbyggnadsnämnden har genomfört elva protokollförda sammanträden under 2018. Nämnden har genomfört flera besök i verksamheter i Tibro men även ett studiebesök vid Strömparken

i Norrköping i syfte att studera hur man kan arbeta med att göra vattenområden attraktiva och tillgängliga.

Nämnden har genomfört två köp av strategiskt viktiga fastigheter i anslutning till järnvägsområdet under året, samt försäljning av en större industritomt i anslutning till MIO.

Personalomsättningen har, främst på grund av pensionsavgångar, varit relativt hög under 2018. Bland annat har en ny förvaltningschef, en ny stadsarkitekt, en ny förvaltningssekreterare och en ny mätningssingenjör tillträtt. Förvaltningen har även genomfört en organisationsjustering.

Under år 2018 har fastighetssyner genomförts på samtliga av kommunens ägda rörelsefastigheter. Syftet med arbetet är att kartlägga behovet av reinvesteringar och periodiskt underhåll. Exempel på större underhålls- och investeringsprojekt som har startat och helt eller delvis färdigställt är renoveringen av Nybobadet, uppsättning av ny sarg till rinken i ishallen och ny belysning i sporthallen samt byte av tak på Snickargårdens förskola.

Under året har fastighetsavdelningen haft fokus på förebyggande brandskyddsarbete. Kontroll av brandskydd har utförts av extern brandskyddsingenjör på samtliga skolor, förskolor, idrotts- och kulturlokaler samt Bäcklidens äldreboende. Arbetet med att stärka brandskyddet i kommunens lokaler kommer att fortsätta de kommande åren.

Under året har Nybobadet genomgått en omfattande renovering, rinkens i ishallen har försetts med en ny sarg och ett nytt plexiglasskydd och arbetet med att rusta upp stadsparksdammen har påbörjats. Foto: Malte Norrby, Tobias Ekman och Christina Froh

Byggnationen av Tibro kommuns nya F-6 skola Baggeboskolan framskrider enligt plan. Under året har projekteringen slutförts och byggnationen påbörjats. Markarbetena startade i juni och har sedan pågått parallellt med arbetet med bottenplattan, som gjöts och isolerades under hösten.

Renoveringen av Allétorget har i stort sett slutförts och endast ett antal mindre åtgärder kvarstår att göra under våren 2019.

Upprustningen av stadsparksdammen, som sker inom ramen för gestaltungsprogrammet, har påbörjats och kommer att färdigställas under våren 2019. Dammen kommer att knytas ihop med Tibrobäcken för att ett sammanhängande vattensystem ska skapas. Dammen kommer att göras grundare och förses med flera nya öar. En träbrygga ska sättas upp vid dammens västra sida, ny belysning kommer att monteras upp och det kommer att skapas nya planteringsytor med strandväxter, buskar och träd runt dammen.

Måltidsavdelningen (tidigare Kostenheten) har under året haft problem med bemanning och har vid ett par tillfällen tvingats stänga Restaurang Karlavagnen. Avdelningen har arbetat hårt för att få budgeten i balans.

Framtid

Samhällsbyggnad står inför stora och spännande utmaningar tillsammans med andra förvaltningar. MIO:s intensioner att utvecklas i Tibro, omhändertagande och utveckling av Karlsborgsbanan med tillhörande stationsområde, nya trafiklösningar på ett flertal platser, nya gång- och cykelvägar, nya exploateringsområden, utbyggnad av kommunens VA-nät och inte minst en plan för att hantera kommunens fastigheter kommer att ställa stora krav på nämnd och förvaltning, samtidigt som kommunen de kommande åren står inför ekonomiska utmaningar. Samhällsbyggnadsnämnden och förvaltningen är väl rustade för att möta utmaningarna.

Årets ekonomiska resultat

Samhällsbyggnadsnämnden skattefinansierad verksamhet Kostnader, Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018
Gemensam administration	7 589	6 696	6 285	-411
Gata och park	7 337	7 266	8 862	1 596
Fastigheter	-2 332	4 407	4 048	-359
Kapitaltjänst	15 982	18 433	19 000	567
Måltidsavdelning	322	-148	0	148
Summa	28 898	36 654	38 195	1 541

Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet redovisar ett överskott på 1,5 mnkr.

Gata- och parkavdelningen redovisar ett överskott på 1,6 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på att kostnader för kommunens markskötsel (0,5 mnkr) samt kommunalarbetare (0,5 mnkr) varit lägre än budgeterat. En annan anledning till överskottet är att en upphandling gällande asfaltsbeläggning överklagats, vilket resulterat i att verksamheten inte kunnat asfaltera kommunens gator samt gång- och cykelvägar som planerat, 0,4 mnkr.

Fastighetsavdelningen redovisar ett underskott om -0,4 mnkr. Ett underskott avseende städ och vaktmästartjänster uppvägs av lägre kostnader än budgeterat för akut underhåll.

Förvaltningens kostnader för administration har överstigit budgeten med -0,4 mnkr. Underskottet beror främst på en icke budgeterad konsulttjänst samt höga kostnader i samband med rekrytering.

Kapitalkostnaderna för året är 0,6 mnkr lägre än budgeterat, vilket beror på att kommunen har haft en lägre investeringstakt än planerat.

Affärsverksamhet

Under våren startade arbetet med det nya bostadsområdet vid Flygelvägen i Häggetorp. Vatten- och avloppsledningar har lagts ner, det har tagits ner en del träd och annan växtlighet, kvartersgatan och de 17 villatomterna har anlagts och det har satts upp gatubelysning i området. Foto: Jacob Ingelsson

Verksamhet

Tibro kommuns affärsdrivande verksamheter består av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme samt renhållning.

Fjärrvärme

Fjärrvärmens i Tibro är uppdelad på två aktörer. Kommunen ansvarar för leverans av värme till bostadsfastigheter och verksamheter i centrum medan Neova levererar till kunder i industriområdena. Kommunen köper biproducerad värme från Neova och säljer den vidare till sina kunder.

Viktiga händelser under året

Fjärrvärmeverksamheten har under våren gjort ett större revisionsarbete med utbyte av cirka 180 värmemätare. En nyanslutning har utförts av en fastighet omfattande tio lägenheter. Under hösten 2018 har ett utbyte av cirka 125 meter kulvert utförts, detta i samband med återuppbyggnaden av den nerbrunna delen av Allégården. Tre nya villakunder har anslutits till fjärrvärmenätet.

Framtid

Fjärrvärme anses vara ett bra värmealternativ och anslutningsgraden i utbyggda områden är god, vilket gör att det inte är troligt med många nya anslutningar framöver. I framtiden planeras fjärrvärme levereras till kommunens nya grundskola.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat för fjärrvärmeverksamheten är 1,3 mnkr, vilket skuldbokförs mot kollektivet. Lågt inköpspris på värme som köps in från Neova är orsaken till överskottet.

Renhållning

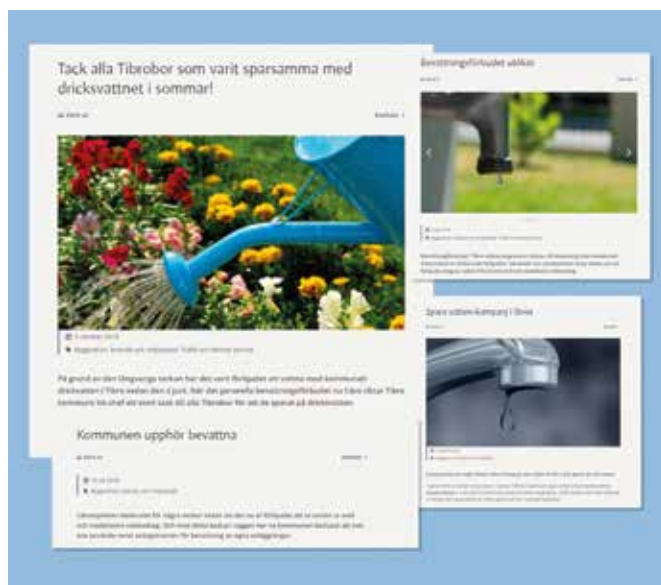
Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, ansvarar sedan drygt 15 år för renhållningen i Tibro. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. I direktionen för kommunalförbundet finns politisk representation från Tibro. Årliga träffar sker mellan tjänstemän inom AÖS och Samhällsbyggnad. Ansvar för gamla tippar ligger kvar hos kommunen.

Viktiga händelser under året

Under året har Länsstyrelsen godkänt avslutning av den gamla deponin i Ingelsby. Tippning är avslutad sedan länge och deponin har avslutats med avjämning och växtskikt.

Årets ekonomiska resultat

Kommunen får årligen en summa per invånare från AÖS som ersättning för att återställa gamla deponier. Ersättningen ska också täcka kostnader för provtagning från nedlagda deponier. Resultatet för renhållningsverksamheten är 0,2 mnkr 2018.

Sommarens torra innebar att kommunens VA-personal fick lägga extra energi på att bevaka försörjningen av dricksvatten. Ett generellt bevattningsförbud infördes i Tibro kommun för att de kommunala vattenmagasinen höll på att ta slut på grund av en onormalt hög förbrukning av dricksvatten. Tibroborna uppmanades spara på dricksvatten och det var en uppmaning som hörsamades direkt. Nyheter om bevattnings- och eldningsförbud var återkommande inslag på tibro.se under hela sommaren. Kollage: Christina Froh

VA-verket

Kommunens VA-verksamhet har sedan några år en gemensam organisation med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Verksamheten i Tibro omfattar cirka 15 mil ledningar, fem vattentäcker, ett reningsverk, en infiltrationsanläggning samt ett 15-tal pumpstationer.

Viktiga händelser under året

Under våren 2018 har arbetet med vattenledning till Ransberg och Fagersanna utförts, ett ledningsarbete som omfattar cirka 2 400 meter vattenledning. Denna ledning innebär att Fagersanna tätort kan försörjas med vatten från Tibros vattenledningsnät. Verksamheten har via den nya ledningssträckningen anslutit Ransberg skola med kyrkortet samt Sjöbolets områden till kommunalt vatten. Under 2018 har cirka 110 nya fastigheter anslutit sig till kommunalt vatten. Ytterligare cirka 50 fastigheter är på gång att ansluta sig till kommunalt vatten i området Ransberg-Fagersanna.

Sommaren 2018 var extremt torr med minimal nederbörd. Detta har medfört att extra energi lagts åt att bevaka försörjningen av dricksvatten.

Under hösten har nya ledningar anlagts i Tidavadsgatan för att förbereda en utbyggnad av gatan.

Utbyte av cirka 400 meter tryckavloppsledning har utförts vid gamla betongstationen utmed riksväg 49.

Det är stor efterfrågan från flera områden om anslutning till kommunens ledningsnät. Sörsågen, Karlshaga, Fröstorp samt Hönsa är områden som står på tur att ansluta sig.

Affärsdrivande verksamhet Skuld till kollektiven	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Vatten och avlopp	3 498	4 351
Fjärrvärme	10 190	8 882
Renhållningsverk	1 989	1 783
Summa	15 676	15 016

Resultaträkning VA-verksamheten, tkr		
	2018	2017
Intäkter	14 960	12 985
Kostnader	-12 836	-11 054
Avskrivningar	-1 826	-1 695
Verksamhetens nettokostnad	298	236
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-298	-236
Årets resultat*	0	0

*Redovisas som en skuld/fordran till kollektivet.

Av samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma kostnader belastar 15 % VA-verksamheten.

Balansräkning VA-verksamheten, tkr		
	2018	2017
Tillgångar:		
Anläggningstillgångar	18 574	15 615
Omsättningstillgångar	0	0
Summa	18 574	15 615
Eget kapital och skulder:		
Eget kapital (skuld till VA-kollektivet)	3 498	4 351
varav årets resultat	-854	301
Skulder	15 076	11 264
varav långa skulder	3 900	1 862
varav korta skulder	11 176	9 402
Summa	18 574	15 615

Framtid

Verksamheten gör bedömningen att utbyggnaden av ledningar till fastigheter på landsbygden kommer att pågå under flera år framöver. Efterfrågan på kommunal anslutning är stor och i nuläget finns inte någon möjlighet att möta dessa önskemål på en gång utan arbetet måste fördelas ut över tid.

För att klara av det ökade antalet anslutningar och möta kommande höjda krav på rening, kommer verksamheten behöva göra en större uppgradering av kommunens reningsverk.

Årets ekonomiska resultat

VA-verksamheten redovisar ett underskott på -0,9 mnkr, vilket kan hänföras till att underhållskostnaderna på avloppsreningsverket varit högre än budgeterat under 2018.

Kommunala bolag

I januari stod det nya äldreboendet Bonargården med totalt 40 lägenheter färdigt. De första hyresgästerna flyttade in i mars. Ett drygt halvår senare, i oktober var de två nya flerbostadshusen i kvarteret Örnen inflyttningsklara. Intresset för de 38 lägenheterna som finns i husen har varit stort. Under ljusvandringen den 18 oktober var de nya flerbostadshusen effektivt belysta. Foto: Christina Froh

Arbetet med att återställa de brandhärjade delarna av Allégården efter branden den 26 januari har tagit mycket tid i anspråk 2018. Renoveringen av de rök- och vattenskadade delarna pågick under hela 2018 och i mitten av november startade återuppbyggnaden av de nerbrunna delarna där den sociala dagverksamheten, Kyrksalen och Café Solrosen låg tidigare. På den mittersta bilden inspekteras bygget av Tibrobyggens VD Claes Jägevall, platschefen Stefan Arthursson från Asplunds Bygg och socialchefen Anneli Koivuniemi. Tibrobyggen har även lagt mycket resurser på underhåll av sina äldre fastigheter under det gångna året, inte minst i Brittgården där loftgångar och balkonger renoverats och ett digitalt låssystem installerats. Foto: Christina Froh

AB Tibrobyggen

VD: Claes Jägevall

Ordförande: Hans Dahm

Uppdrag

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Tibro kommun. Detta sker genom förvaltning av ägda flerbostadshus som innehåller både bostäder och lokaler. I bolagets verksamhet och uppdrag ingår också att i lämplig omfattning uppföra nya fastigheter för bostäder och lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Ägarförhållanden

AB Tibrobyggen ägs till 100 % av Tibro kommun.

Viktiga händelser

Året fick en dramatisk start med storbranden på Allégården den 26 januari. Hela dagcenterdelen inklusive de fem lägenheterna eldhärjades och totalförstördes. Räddningstjänsten Östra Skaraborg gjorde ett fantastiskt jobb genom att begränsa elden i omfattning, förloppet var snabbt. En stor hyllning ges också till personalen på Allégården som fick ut alla personer ur byggnaderna.

I januari överlämnades det nya äldreboendet Bonargården till socialförvaltningen som blockhyr hela fastigheten av Tibrobyggen. Byggnaden består av fyra avdelningar och omfattar 40 vård- och omsorgsbostäder. Projektet genomfördes inom beslutad projektbudget där kostnadsramen låg på 78,8 mkr. Den slutliga kostnaden blev 76,3 mkr.

Vidare färdigställdes 38 lägenheter i Örnen med Skanska som byggtreprenör. Husen färdigställdes som planerat till den 1 oktober 2018. Vid inflyttningsdatum var hälften av lägenheterna uthyrda. Flera marknadsföringsinsatser gjordes och i december var endast fyra lägenheter lediga.

Förvaltningen har också gjort stora insatser i det gamla beståndet. Skattegården har fått nya fönster i alla hus. Arbetena sträcker sig även in under början av 2019. Byte av tak har genomförts i Fagersanna och i kvarteret Pegasus. Arbetet på kvarteret Pegasus startade på senhösten och pågår in under vintern 2019. I Britt-

gården har mycket resurser lagts på underhåll. Såväl limträbalkar på loftgångar och balkonger som betonglagningar har prioriterats och en uppfräschning av områdets utemiljö har påbörjats. Nytt digitalt låssystem har också installerats i området.

Framtid

Under 2019 kommer fokus att ligga på återställandet av Allégården efter branden. Projektet beräknas bli färdigställt 1 november och i stora drag så ser huset ut som tidigare, fast i modernare tappning. Berörda verksamheter har deltagit i utformningen så att deras behov uppfylls.

Under kvartal 2 startar troligen ombyggnationen av kvarteret Snickaren 27, som tidigare inrymde äldreboendet Fredsgatan 36. Preliminära kalkyler visar att de uppsatta kraven på hyresnivå uppfylls. Målet är att bygga om huset till 39 lägenheter för den allmänna bostadsmarknaden. Definitivt beslut om start av projektet fattas under kvartal 1.

Tibrobyggen kommer under 2019 också att se över förutsättningarna för fortsatt miljövänlig satsning på bland annat solceller.

Ekonomi

AB Tibrobyggens ekonomiska ställning är fortsatt tillfredsställande. Årets resultat före skatt uppgår till 4,1 mnkr (2017: 3,4 mnkr) efter att resultatet belastats med 16,5 mnkr (2017: 17,7 mnkr) för periodiskt underhåll.

Det fortsatt låga ränteläget bidrar till ökad förmåga att utöka insatserna med periodiskt underhåll. Detta bidrar till att dels erbjuda marknaden attraktiva bostäder, dels få långsiktig värdetillväxt i bolagets fastigheter.

Bolagets räntekostnader har minskat i takt med hur ränteläget har utvecklats. År 2015 uppgick räntekostnaderna inklusive den kommunala borgensavgiften till 3,3 mnkr, 2016 till 2,1 mnkr, 2017 till 2,3 mnkr och 2018 till 2,1 mnkr. Snitträntan exklusive borgensavgift uppgick 2018 till 0,28 % räknat på lånesumman.

Den redovisade soliditeten ökade från 9 % till 12 %. Bolaget har ett fritt eget kapital på 22 mnkr. Balansomslutningen ökade från 464 mnkr till 492 mnkr.

Tibro Elnät AB arbetar fortlöpande med underhåll och utbyggnad av elnätet med målet att anläggningarna ska ha en hög standard med få avbrott. Under 2018 har flera nya mätstationer installerats. I Lilla Marhult, på bilden till vänster, har en helt ny nätstation satts upp och luftledningarna har ersatts med jordkabelnät. Vid Fågelviksleden har den tidigare nätstationen ersatts med en ny med högre kapacitet. Foto: Tibro Elnät AB

Tibro Elnät AB, Koncern

Tf VD: Bengt Ferm

Ordförande: Bengt Ferm

Uppdrag

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom ett område som innefattar tätorterna Tibro och Fagersanna samt omkringliggande landsbygd.

Ägarförhållanden

Moderbolaget Tibro Elnät AB, är helägt av Tibro kommun. Tibro Elnät AB äger i sin tur Tibro Energi AB och Tibro Energi AB äger 30 % i HjoTiBorg AB och 25 % i Bredband Östra Skarborg AB, BÖS.

Viktiga händelser

Tibro Elnät AB har under året slutfört arbetet i Perstorpsområdet, med vidare kabelförläggning av mellanspanning upp till Lunnekullen, även tagit ner luftledningarna för lågspänning i området samt flyttat och ersatt en gammal nätstation. Inför kommunens byggnation av Baggeboskolan har kablar grävts ner till en ny nätstation.

Inför den mätarreform företaget står inför har ett pilotprojekt genomförts med cirka 300 mätare i Häggetorpsområdet med ett bra utfall. Projektet mätarbyte fortsätter under flera år framöver.

Framtid

De närmaste åren arbetar företaget med en mätarreform, som innebär att 6 000 mätare ska bytas, hos våra kunder. Detta arbete startar på allvar 2019.

Ekonomi

Koncernens omsättning för 2018 uppgick till 68,5 mnkr (2017: 79,5 mnkr). Resultat efter skatt uppgick till 3,6 mnkr (2017: 1,2 mnkr).

Moderbolaget Tibro Elnät AB:s resultat uppgår till 4,5 mnkr (2017: 1,0 mnkr) vilket är bättre än budgeterat och beror främst på en kall vinter samt att personalresurserna har riktats mot dotterbolagets fiberutbyggnad och därmed inte använts till elnät lika mycket som planerat.

Företagets omsättning för 2018 är 28 miljoner. Bolaget har ett fritt eget kapital på 3,9 mnkr (2017: 3,8 mnkr) och en soliditet på 49 % (2017: 49 %).

Tibro Energi AB

Uppdrag

Dotterbolaget Tibro Energi AB tillhandahåller ett optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för elhandel, TV och bredband.

Ägarförhållanden

Tibro Energi AB ägs till 100 % av Tibro Elnät AB. HjoTiBorg AB är ett inköpsbolag som ägs av Tibro Energi AB 30 %, Hjo Energi Elhandel AB 30 %, Karlsborgs Energi Försäljning AB 30 % och Almnäs Elhandel 10 %.

Bredbandstjänster köps till viss del av Bredband Östra Skarborg AB, BÖS, som ägs av Elhandelsbolagen i Tibro, Hjo, Karlsborg och Tidaholm till 25 % var. Tibro Energi AB äger även mindre andelar i Netwest AB och Kråkvind AB.

Viktiga händelser

Tibro Energi AB redovisar en fortsatt stabil elhandelsförsäljning. En kall vinter ökade försäljningen. Priserna har börjat stiga uppåt, efter en lång period av låga priser.

Vidare har bolaget fortsatt sin satsning på att bygga stadsnät, fiber, till invånarna. Under året har 700 fastigheter anslutits till stadsnätet, vilket innebär cirka 2 800 kunder med möjlig uppkoppling till nätet. Företaget arbetar med att de fiberanslutna kunderna också ska ansluta sig till en bredbandstjänst. Eftersom stadsnätet är öppet finns flera aktörer att välja på.

Under året avslutade den tidigare VD:n Tord Toverland sitt uppdrag och företaget fick en tillförordnad VD, Bengt Ferm. Detta medförde kostnader som belastar 2018. Företaget har 18 anställda.

Framtid

Företaget har en stor utmaning med att bygga fibernät till invånarna. Tibro Energi ska vara en attraktiv partner till sina kunder när det gäller elhandel och bredbandstjänster.

Ekonomi

Tibro Energis omsättning för 2018 uppgår till 51 mnkr (2017: 64 mnkr). Resultatet för verksamheten är 0,2 mnkr (2017: 0,3 mnkr).

Hösten 2018 inledde Tibro Elnät AB ett femårigt projekt med att byta ut befintliga elmätare mot en ny modell, som svarar upp mot nya myndighetskrav. Foto: Tibro Elnät AB

Kommunal verksamhet som utförs av kommunalförbund

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS

Uppdrag

Miljösamverkan Östra Skaraborg bildades 2011 och medlemskommunerna är i dag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Miljösamverkan ska i sitt arbete bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt bland annat miljöbalken och livsmedelslagstiftningen samt VA-rådgivning.

Medlemskommunernas andel av medlemsbidraget för 2018 bestämdes utifrån befolkningens mängd den 31 december 2016 och fördelningen var enligt följande: Falköping 28,8 %, Hjo 8,0 %, Karlsborg 6,0 %, Skövde 47,5 % samt Tibro 9,7 %.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär.

Verksamhet och resultat

Under 2018 genomförde Miljösamverkan Östra Skaraborg 2 988 kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Resultatet för 2018 uppgår till 1,7 mnkr. Överskottet förklaras dels av lägre kostnader än budget, dels av högre intäkter än budget. Kostnaderna understiger budget med 2,4 % och intäkterna överstiger budget med 3,1 %. Vid delårsredovisningen gavs en helårsprognos med ett resultatöverskott på 1,5 mnkr.

Det egna kapitalet uppgick vid räkenskapsårets slut till 5,7 mnkr och eftersom direktionen har fattat beslut om att eget kapital överstigande 4 mnkr ska återbetalas till medlemskommunerna innebär det att 1,7 mnkr kommer att återbetalas under våren 2019.

Viktiga händelser under året

Under året har MÖS bland annat kontrollerat inomhusmiljöerna på äldreboenden, bedrivit uppsökande bostadstillsyn för första gången samt arbetat vidare med förörenade områden enligt den handlingsplan som beslutades föregående år.

Vidare har verksamheten, i linje med miljönämndens mål om att tillsynen ska prioriteras med utgångspunkt från vattenstatus, genomfört tillsyn av bland annat små avlopp, fordonstvättar, dricksvattenanläggningar och hästhållningsverksamheter.

Snabbfakta, mnkr	2018	2017
Nettoomsättning	30,5	29,8
Balansomslutning	9,8	11,1
Årets resultat efter finansiella poster	1,7	2,6
Eget kapital	5,7	6,6
Summa skulder och avsättningar	9,8	11,1
Nettoinvesteringar	0	0
Antal anställda	43	42

Inom livsmedelskontrollen har bland annat märkning och hälso-påståenden av kosttillskott kontrollerats och MÖS har deltagit i ett regionalt projekt om spårbarhet i flera led, där kommunalförbundets personal spårat livsmedel genom hela livsmedelskedjan, från jord till bord.

Framtid

SKL har under 2018 lanserat en ny modell för miljöbalkstaxa som kan börja användas från och med 2019. Syftet är att förenkla och skapa likvärdighet. Modellen utgår mer från bransch istället för per objekt, en ökad schablonisering. MÖS målsättning är att börja använda den nya modellen från och med 2021.

Även Livsmedelsverket har efter uppdrag från regeringen tagit fram en ny modell för riskklassning som ska användas i livsmedelskontrollen. Målet är en likvärdig kontroll och större förståelse för både kontroller och avgifter. Planen är att den nya modellen ska införas under 2021. Förändringar som föreslås är bland annat ett ökat tillsynsbehov i tidigare led i kedjan samt ett minskat behov i det sista ledet.

En ökad digitalisering av verksamheten kommer att ske de närmaste åren genom uppgradering av verksamhetssystem som i sin tur kommer att möjliggöra e-arkiv och fullt integrerade e-tjänster. Det skapar på sikt interna effektiviseringar och innebär även en ökad service till kommunalförbundets kunder.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg, RÖS

Uppdrag

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg samt Gullspång. Förbundet ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Verksamhet och resultat

Förbundsdirektören Hanna Regebro tillträdde sin tjänst den 1 mars 2018, efter Rickard Johansson som på egen begäran entledigats från sin befattning för att påbörja en anställning vid Försvarsmakten.

Räddningstjänsten medverkade vid ett flertal större skogsbränder under sommaren där särskilt stödet till räddningstjänsten i Mora och branden i Trängslet i Älvdalens kommun i Dalarna tog stora resurser i anspråk över tid. Personal i alla anställningskategorier deltog i insatserna.

Verksamheten 2018 har genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram och verksamhetsplan. Myndighetsutövningen i form av tillsyner har fortsatt minska under året på grund av ett förändrat arbetssätt (enligt Förvaltningslagen) och personalvårskanser. Följden av detta är färre hanterade ärenden.

Antalet insatser under året motsvarar i stort föregående år. 2018 larmades räddningstjänsten till 1 618 larm och under 2017 till 1 593 larm. Trafikolyckorna står för den i särklass största andelen larm. Brand i byggnad har minskat i antal. 13 personer har tyvärr omkommit till följd av olyckor under året. Framför allt är det

kategorin övriga olyckor och IVPA-larm, d v s larm i väntan på ambulans, som ökat i förhållande till föregående år. Huvuddelen av de omkomna har förolyckats i samband med trafikolyckor.

Inom personaltjänsten fortsätter pensionsavgångarna, även om en viss avmattning kan noteras. Rekrytering av deltidspersonal inom förbundets område fortsätter att vara en prioriterad uppgift. Rekryteringsläget är generellt besvärligt. Tendens finns att det även blir svårare att rekrytera heltidspersonal. Förbundets operativa ledningsförmåga har fortsatt stärkts genom prioriterad stabsutbildning.

Arbetet med säkerställande av övningsfältet i Hasslum i Skövde har fortsatt. Under 2018 har övnings- och utbildningsverksamhet kunnat bedrivas i planerad omfattning. En ökad extern efterfrågan kan noteras.

Anskaffning av fordon har genomförts enligt plan. Motsvarande gäller övriga investeringar.

Ekonomi har under 2018 följt planen i stort. Resultatet för året visar på ett underskott på 1,6 mnkr.

Framtid

I det korta perspektivet kommer stor kraft att läggas vid att skapa möjligheter till ett fortsatt nyttjande av övningsfältet vid Hasslum. I det längre perspektivet fortsätter arbetet med att analysera och skapa förutsättningar för en fortsatt långsiktig utveckling av räddningstjänsten. Från och med 2018 och framåt bedöms begränsningar i att lösa uppgiften uppstå om nuvarande givna ekonomiska ramar fortsatt kommer att gälla. Personalförsörjning kommer att vara prioriterat.

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS

Uppdrag

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i de nio medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

Verksamhet

AÖS fortsätter att samla in matavfall från villahushåll och flerbostadshus. Regeringen har beslutat att förlänga tiden till år 2020 för när målet för insamling av matavfall ska vara uppfyllt. Målet är att samla in 50 procent av det matavfall som uppstår och vid årsskiftet uppgår AÖS insamling till 41 procent.

Bristande sorteringskvalité på matavfall från flerbostadshus är ett problem som de allra flesta kommuner brottas med. Det ställs höga kvalitetskrav på matavfall för att inte plast, metall eller an-

nat ovidkommande ska spridas på åkermark. I Tibro kommun har AÖS tillsammans med Tibrobyggen startat ett projekt för individuell sorteringsmätning, där ett fyrtiotal lägenheter deltar. Projektet är en upprepning av ett tidigare projekt i Töreboda som lett till mycket bra sorteringsresultat. De deltagande lägenheternas matavfallspåsar avskiljs slumpmässigt och kontrolleras. Resultatet återkopplas till avlämnaren för att uppnå ett godkänt sorteringsresultat.

Resultat

Det ekonomiska resultatet för året är negativt -11,6 mnkr, vilket är bättre än det budgeterade resultatet om -16,2 mnkr.

Till år 2019 har en taxehöjning genomförts som ett led i att minska underskottet. Det kommer att krävas ytterligare taxehöjningar under åren framöver för att balansera ekonomin i förbundet.

Ekonomisk redovisning

Redovisningsprinciper

Tibro kommun följer den kommunala redovisningslagen, men saknar en fullständig dokumentation av redovisningssystemet som lagen i 2 kap 8 § föreskriver.

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting och lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp och fjärrvärme skuldbokförs för att sedan intäktföras successivt i takt med investeringens avskrivningstid. I balansräkningen redovisas denna post under långfristiga skulder.

Bidrag till infrastrukturella investeringar

Enligt rekommendation 6.2 ska medfinansiering av infrastrukturella satsningar från kommuner tas upp i balansräkningen med en avskrivningstid på max 25 år alternativt redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

I bokslut 2014 redovisades Tibro kommuns framtida medfinansiering av E20 som en kostnad i resultaträkningen. Tibros finansiering, 6 mnkr, antogs vid bokslutet 2014 med indexuppräknings slutligen uppgå till drygt 7 mnkr. Detta belopp har bokförts som en övrig avsättning. Det skuldbokförda beloppet har inte reviderats i bokslutet 2018. Index har hittills utvecklats i en lägre takt men osäkerhet om slutligt utbetalningsdatum och kommande indexutveckling gör att kommunen tillämpar en försiktighetsprincip och ej reviderar ner åtagandet.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och återförs under anläggningens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Färdigställda investeringar aktiveras och läggs upp som en tillgång i balansräkningen.

Till investeringar räknas kapitalvaror som kostar mer än ett basbelopp. Köp av datorer och annan IT-utrustning betraktas som en driftskostnad (reinvestering).

Från och med räkenskapsåret 2014 ska materiella anläggningar delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation 11.4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång.

Rekommendationen anger även att äldre, större anläggningar ska delas upp i komponenter. När det gäller kommunens större befintliga verksamhetslokaler så är det främst skollokaler med låga bokförda värden. Tibro kommun kommer inte dela upp dessa i komponenter då bedömningen är att det i nuläget inte skulle påverka redovisningen väsentligt.

Från och med 2016 har komponentredovisning tillämpats av planerat underhåll på fastigheter. Från 2017 har investeringar avseende planerat asfaltsunderhåll komponentindelas. Tibro kommun använder sig av följande komponenter för fastigheter:

Fastigheter	År
Mark	0
Markanläggning	30
Stomme	80
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	30
Fasad (ytbeklädnad, fönster, dörrar)	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss, ventilation	25
Teknik	15
Värme och sanitet	40
Storkök	20

Tabellen nedan visar kommunens komponenter för gata; kategorier av anläggningar samt komponenternas andel av anskaffningsvärdet och avskrivningstid. Någon komponentfördelning görs inte gällande gatubelysning, trafiksignaler, lekplatser eller parker.

Gata		Andel	År
Huvudgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	15
Lokalgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Gång- och cykelväg	Väggkropp	90 %	0
	Slitlager	10 %	40
Parkering	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Torg	Väggkropp	60 %	0
	Slitlager	40 %	40

För övriga investeringar tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	10 år (alt 5 år)
Arbetsmaskiner	10 år (alt 5 år)
Transportmedel	5 år (alt 10 år)

Pensionsskulden

Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns både i balansräkningen och utanför denna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 240,1 mnkr den 31/12 2018. Under avsättning finns 9,3 mnkr redovisat. Som ansvarsförbindelse finns upptaget de pensionsförpliktelse som har intjänats före 1998. Åtagandet uppgår till 230,8 mnkr i bokslutet 2018.

Tibro kommun följer rekommendation 2.1 om särskild avtalspension och visstidspension, som säger att avsättningen och ansvarsförbindelsen även ska omfatta förtröendevaldas pensioner.

Redovisning av leasingavtal

RKR har i rekommendation nummer 13.1/2006 behandlat redovisning av leasingavtal. Man skiljer på två typer av leasingavtal, finansiella och operationella. Ett finansiellt kan sägas motsvara ett köp av ett objekt medan ett operationellt motsvarar hyra av objektet. Syftet med klassificeringen är att ge en rättvisande bild av leasingavtalet.

I rekommendationen anges att ett leasingavtal med en avtalstid på högst tre år får redovisas som ett operationellt leasingavtal oavsett om det annars följer kriterierna för ett finansiellt avtal. Leasingavgiften för operationella leasingavtal (exklusive avgifter för service, försäkring och underhåll) fördelas linjärt över leasingperioden.

Kommunen har ingen förteckning över aktuella leasingavtal. Vid årsskiftet finns inga för ekonomiavdelningen kända finansiella leasingavtal.

Särredovisning av den avgiftsfinansierade verksamheten

Den avgiftsfinansierade VA-verksamheten ska, enligt den VA-lag som började gälla 2007, redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar ska det framgå hur huvudman "fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som huvudmannen drivit".

I bokslut 2013 lyftes det ackumulerade resultatet avseende VA ur det egna kapitalet och redovisades istället som en skuld till VA-kollektivet i balansräkningen. Tanken är att över- och underskott avseende VA-verksamheten ska jämnas ut över en treårsperiod.

Från och med bokslutet 2014 redovisas även det ackumulerade resultatet från fjärrvärme- och renhållningsverksamheten som en skuld/fordran i balansräkningen. Resultatet har tidigare redovisats som en specificerad del av det egna kapitalet. Även för dessa verksamheter är det tänkt att över- och underskott ska jämnas ut över tid.

Sammanställd redovisning (Koncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kapitel 8. Redovisningen är upprättad

enligt förvärvsmetoden. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Utgångspunkten för koncernredovisningen är balans- och resultaträkningarna för kommunen och koncernbolagen. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna i koncernen elimineras i allt väsentligt. Att sedan dra samman kommunen och företagens räkenskaper till en redovisningsenhet kallas konsolidering.

Semesterlöneskuld

På grund av problem med HR-systemet så uppskattades semesterlöneskulden enligt försiktighetsprincipen i bokslut 2017. I bokslut 2018 bedöms HR-systemets lista som tillförlitlig och skulden uppgår till 23,0 mnkr, vilket är -0,1 mnkr lägre jämfört med 2017.

Schablonersättning flyktningsmottagande

Den ersättning som kommunen erhåller för kommunplacerade flyktingar, så kallad schablonersättning, periodiseras så att ej nyttjade statsbidrag skuldbokförs och används för integrationsverksamhet även efter bidragsåret. Detta är en avvikelse från god redovisningssed som föreskriver att bidraget ska intäktföras det år som det erhålls. Per 181231 så uppgår det skuldbokförda belopp till 19,4 mnkr (19,3 mnkr).

Kommunen kommer under 2019 att ändra sin bokföring av schablonersättningen så att den överensstämmer med god redovisningssed vid bokslutet 2019. Från och med bokslut 2019 kommer inga medel att finnas skuldbokförda för framtida åtaganden utan ersättningen intäktföras i samband med utbetalningarna. Detta innebär att 2019 kommer även den del av ersättningar från 2018 och bakåt som finns skuldbokförda i bokslut 2018 och ej nyttjas under 2019 att intäktföras. Detta kommer sannolikt att innebära en relativt stor positiv påverkan på 2019 års resultat.

Branden i Allégården

Effekterna av Allégårdsbranden har redvisats enligt RKR:s information, Redovisning av försäkrings- och skadeståndersättning m.m.

De materiella anläggningstillgångarna (inventarier) som förstördes har uträknats, 0,2 mnkr. Försäkringsersättningen 5,9 mnkr har bokförts som en intäkt under 2018. Kommunen har uppskattningsvis haft cirka 5 mnkr i direkta kostnader i samband med händelsen. I 2019 års investeringsbudget finns 3 mnkr avsatta för inköp av nya inventarier.

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2018	2017	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	209 697	219 634	366 609	316 072
Verksamhetens kostnader	2	-816 633	-796 321	-925 172	-870 791
Avskrivningar	3	-20 354	-17 983	-34 715	-32 777
Verksamhetens nettokostnader		-627 290	-594 670	-593 278	-587 496
Skatteintäkter	4	446 528	437 215	446 528	437 215
Generella statsbidrag och utjämning	5	194 297	186 315	194 297	186 315
Resultat före finansiella poster		13 535	28 860	47 547	36 034
Finansiella intäkter	6	10 530	5 987	9 764	6 260
Finansiella kostnader	7	-7 484	-960	-8 833	-3 452
Resultat efter finansiella poster		16 581	33 887	48 478	38 842
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Skatt		0	0	-3 493	-1 259
Uppskjuten skatt, enligt årsredovisn.		0	0	-613	228
Uppskjuten skatt, obeskattad reserv		0	0	-5 081	-102
Årets resultat		16 581	33 887	39 291	37 709

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2018	2017	2018	2017
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	8	342 535	284 383	820 400	723 063
<i>varav mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>		328 012	270 505	769 502	684 209
<i>varav maskiner och inventarier</i>		14 523	13 878	50 898	38 854
Finansiella anläggningstillgångar	9	12 221	12 221	12 062	12 089
Summa anläggningstillgångar		354 756	296 604	832 462	735 152
Omsättningstillgångar					
Exploateringsmark	10	12 615	15 047	12 615	15 047
Förråd m m.	11	180	226	1 118	1 665
Fordringar	12	77 493	59 114	120 648	69 888
Kortfristiga placeringar	13	214 823	213 925	246 031	282 185
Kassa och bank	14	42 022	89 155	57 550	111 825
Summa omsättningstillgångar		347 133	377 467	437 962	480 610
Summa tillgångar		701 889	674 071	1 270 424	1 215 762
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		16 581	33 885	39 291	37 709
Resultatutjämningsreserv (RUR)		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		475 828	441 943	557 331	519 622
Summa eget kapital		492 409	475 828	596 622	557 331
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	15	9 321	8 814	9 321	8 814
Övriga avsättningar	16	7 060	7 060	20 820	13 313
Summa avsättningar		16 381	15 874	30 141	22 127
Skulder					
Långfristiga skulder	17	8 465	6 803	431 778	428 358
Kortfristiga skulder	18	184 634	175 566	211 883	207 946
Summa skulder		193 099	182 369	643 661	636 304
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		701 889	674 071	1 270 424	1 215 762

Ansvarsförbindelser avseende pensionsförpliktelser
Övriga ansvarsförbindelser

Not 19 230 786
Not 20 420 930

Kassaflödesanalys

Tkr		Kommunen		Kommunkoncernen	
	Not	2018	2017	2018	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		16 581	33 885	39 291	37 709
Justering för ej likviditetspåverkande poster	21	22 199	20 347	42 756	31 829
Minskning av avsättningar p g a utbetalningar		0	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>38 780</i>	<i>54 232</i>	<i>82 047</i>	<i>69 538</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	12	-18 379	19 533	-50 760	5 837
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	13	-898	-3 583	36 154	79 378
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringstillg.	10,11	2 478	-69	2 979	537
Ökning/minskning kortfristiga skulder	18	9 068	10 319	3 937	13 642
Kassaflöde från den löpande verksamheten		31 049	80 432	74 357	168 932
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-78 182	-50 213	-132 084	-168 993
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	1 615	32	1 615
Investering i finansiella anläggningstillgångar	9	0	-43	0	-43
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	400
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-78 182	-48 641	-132 052	-167 021
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0	0	3 720	22 831
Amortering av långfristiga skulder		0	0	-300	-275
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av avsättningar p g a utbetalningar		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	3 420	22 556
Årets kassaflöde					
Årets kassaflöde		-47 133	31 791	-54 275	24 467
Likvida medel vid årets början	14	89 155	57 364	111 825	87 358
Likvida medel vid årets slut	14	42 022	89 155	57 550	111 825

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Försäljningsintäkter	11 737	11 963	11 737	11 963
Taxor och avgifter	54 543	49 931	54 543	49 931
Hyror och arrenden	10 265	10 694	10 265	10 694
Bidrag	97 609	113 021	97 609	113 021
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	34 325	32 841	34 325	32 841
Exploateringsintäkter	1 218	688	1 218	688
Realisationsvinster	0	496	0	496
Övriga intäkter	0	0	156 912	96 438
Summa verksamhetens intäkter	209 697	219 634	366 609	316 072

Not 2 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Löner och sociala avgifter	-504 231	-494 688	-504 231	-494 688
Pensionskostnader	-29 882	-31 917	-29 882	-31 917
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-5 456	-4 961	-5 456	-4 961
Bränsle, energi och vatten	-11 381	-11 457	-11 381	-11 457
Köp av huvudverksamhet	-82 373	-71 971	-82 373	-71 971
Lokal- och markhyror	-22 647	-22 195	-22 647	-22 195
Övriga tjänster	-83 295	-73 815	-83 295	-73 815
Lämnade bidrag	-30 708	-32 324	-30 708	-32 324
Realisationsförluster och utrangeringar	0	-242	0	-242
Bolagsskatt	0	0	-3 033	-638
Övriga kostnader	-46 660	-52 751	-152 166	-126 583
Summa verksamhetens kostnader	-816 633	-796 321	-925 172	-870 791

Not 3 Avskrivningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-17 425	-15 493	-29 454	-25 177
Avskrivning maskiner och inventarier	-2 718	-2 490	-5 050	-6 298
Nedskrivningar	-211	0	-211	-1 302
Summa avskrivningar	-20 354	-17 983	-34 715	-32 777

För uppgift om avskrivningstider, se avsnittet redovisningsprinciper på sidan 58.

Not 4 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Preliminär kommunalskatt	448 838	438 889	448 838	438 889
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 632	585	-1 632	585
Preliminär slutavräkning innevarande år	-678	-2 259	-678	-2 259
Summa skatteintäkter	446 528	437 215	446 528	437 215

SKL:s prognos för årets avräkningslikvid -61 kr/invånare
 Antal invånare 2017-11-01: 11 118
 Prognos enligt SKL i bokslut 2017 -204 kr/invånare
 Slutavräkning enligt SKL -351 kr/invånare
 Att korrigera 2018 -147 kr/invånare
 Antal invånare 2016-11-01: 11 074

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Inkomstutjämningsbidrag	144 766	143 120	144 766	143 120
Kommunal fastighetsavgift	23 487	18 626	23 487	18 626
Bidrag för LSS-utjämning	1 810	976	1 810	976
Generella bidrag från staten	0	0	0	0
Tillfälligt statsbidrag, mottagning flyktingar	12 834	12 903	12 834	12 903
Kostnadsutjämningsavgift	8 472	8 427	8 472	8 427
Strukturbidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag/avgift	1 749	-108	1 749	-108
Byggbonus	1 179	2 371	1 179	2 371
Summa generella statsbidrag och utjämning	194 297	186 315	194 297	186 315

Not 6 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Vinst värdepapper	7 918	4 181	7 918	4 235
Aktieutdelningar	175	29	175	29
Ränteintäkter	0	0	0	219
Övriga finansiella intäkter	1 390	63	1 671	63
Överskottutdelning Kommuninvest	0	675	0	675
Borgensavgift koncernbolag	1 047	1 039	0	1 039
Summa finansiella intäkter	10 530	5 987	9 764	6 260

Not 7 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Förlust värdepapper	-2 623	-627	-2 623	-627
Räntekostnader	-22	-25	-1 371	-1 364
Ränta på pensionsavsättningar	-223	-179	-223	-179
Nedskrivning kortfristiga placeringar	-4 188	0	-4 188	0
Övriga finansiella kostnader	-428	-129	-428	-1 282
Summa finansiella kostnader	-7 484	-960	-8 833	-3 452

Not 8 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	593 381	518 450	1 239 208	1 016 784
Ackumulerade avskrivningar	-265 369	-247 945	-469 706	-332 575
Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	328 012	270 505	769 502	684 209
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. För tillämpad avskrivning, se avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	30 578	27 327	77 069	62 908
Ackumulerade avskrivningar	-16 055	-13 449	-26 171	-24 054
Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	14 523	13 878	50 858	38 854
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. För tillämpad avskrivning, se avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	518 450	472 257	1 020 852	961 575
Investeringar	72 459	48 562	226 712	62 563
Anskaffningsvärde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0	-2 859	-6 256	-5 254
Nedskrivningar	0	0	-2 100	-2 100
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Ingående avskrivningar	-247 945	-233 696	-450 552	-427 892
Avskrivningar	-17 425	-15 493	-29 258	-24 077
Ackumulerade avskrivningar av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0	1 244	3 034	1 417
Överföring från/till annat slag av tillgång	2 538	490	2 538	490
Övriga förändringar	-65	0	4 532	117 487
Bokfört värde vid årets slut	328 012	270 505	769 502	684 209
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	27 327	26 981	66 034	57 042
Investeringar	3 572	1 392	11 444	7 068
Anskaffningsvärde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	-321	-1 202	-409	-1 202
Nedskrivningar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Ingående avskrivningar	-13 448	-12 160	-27 178	-23 818
Avskrivningar	-2 718	-2 472	-5 247	-4 544
Ackumulerade avskrivningar av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	111	1 184	199	1 184
Överföring från/till annat slag av tillgång	0	155	6 055	3 124
Övriga förändringar	0	0	0	0
Bokfört värde vid årets slut	14 523	13 878	50 898	38 854

Not 9 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar i dotterbolag	2 400	2 400	0	0
varav Tibro Elnät AB	1 000	1 000	0	0
varav AB Tibrobyggen	1 400	1 400	0	0
Övriga aktier och andelar	43	43	2 284	2 311
Långfristiga fordringar	0	0	0	0
Medlemsinsats Kommuninvest	9 778	9 778	9 778	9 778
Redovisat värde vid årets slut	12 221	12 221	12 062	12 089

Not 10 Exploatering	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Bråbacka	0	1 100	0	1 100
Balteryd	2 093	3 626	2 093	3 626
Anderstorp	3 405	3 405	3 405	3 405
Södra centrum	2 772	2 772	2 772	2 772
Häggetorp	3 384	1 557	3 384	1 557
Övrigt	961	2 587	961	2 587
Redovisat värde vid årets slut	12 615	15 047	12 615	15 047

Not 11 Förråd m m.	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Kommunledningskontoret – Profilprodukter	180	226	180	226
Förråd – övrigt	0	0	938	1 439
Redovisat värde vid årets slut	180	226	1 118	1 665

Not 12 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Kundfordringar	14 823	11 598	19 281	14 237
Statsbidragsfordringar	17 725	9 422	17 725	9 422
Skattefordringar	0	0	146	907
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	44 945	38 094	81 424	44 861
Övriga kortsiktiga fordringar	0	0	2 072	461
Redovisat värde vid årets slut	77 493	59 114	120 648	69 888

Not 13 Kortsiktiga placeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andra värdepapper, bokfört värde	214 823	213 925	246 031	282 185
Aktier och andra värdepapper, marknadsvärde	214 823	220 457	246 031	288 717
Orealiserad kursvinst	0	6 532	0	6 532

Not 14 Kassa och bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Kassa	87	87	87	87
Bank	41 935	89 068	57 463	111 738
Kassa och bank	42 022	89 155	57 550	111 825

Not 15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Specifikation avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	0	0	0	0
Förmånsbestämd/kompletterande pension	7 501	7 093	7 501	7 093
<i>varav ålderspension</i>	7 177	6 795	7 177	6 795
<i>varav pension till efterlevande</i>	325	298	325	298
Summa pensioner	7 501	7 093	7 501	7 093
Löneskatt	1 820	1 721	1 820	1 721
Summa avsatt till pensioner	9 321	8 814	9 321	8 814
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	0	0	0	0
Tjänstemän	0	0	0	0
Avsatt till pensioner (exkl. löneskatt)				
Ingående avsättning	8 814	8 255	8 814	8 255
Nya förpliktelser under året	705	744	705	744
<i>varav nyintjänad pension</i>	478	418	478	418
<i>varav ränta och basbeloppsuppräknig</i>	223	179	223	179
<i>varav ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0	0	0	0
<i>varav pension till efterlevande</i>	0	0	0	0
<i>varav övrig post</i>	4	147	4	147
Årets utbetalningar	-296	-295	-296	-295
Förändring av löneskatt	99	109	99	109
Summa avsatt till pensioner	9 321	8 814	9 321	8 814
Aktualiseringsgrad	98 %	98 %	98 %	98 %
Överskottsmedel i försäkringen	3 987	4 142	3 987	4 142
Summa avsättningar till pensioner	9 321	8 814	9 321	8 814

Not 16 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Avsättning E20*	7 060	7 060	7 060	7 060
Avsättning skatter, obeskattad reserv	0	0	6 727	1 647
Avsättning skatter, enligt företagens årsredovisning	0	0	7 033	4 606
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa övriga avsättningar	7 060	7 060	20 820	13 313

*Avsättning E20 avser Tibro kommuns framtida medfinansering av E20.

Not 17 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Lån i banker och kreditinstitut	0	0	423 313	421 548
Förutbetalda intäkter som ska regleras över flera år:				
Investeringsbidrag	1 233	1 352	1 233	1 352
Återstående antal år (vägt snitt)	11	6	11	6
Anslutningsavgifter	7 232	5 452	7 232	5 432
Återstående antal år (vägt snitt)	12	13	12	13
Summa långfristiga skulder	8 465	6 803	431 778	428 352

Not 18 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/kunder	0	0	300	0
Leverantörsskulder	53 817	45 186	67 847	55 539
Moms och punktskatter	3 562	2 606	3 562	2 606
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8 627	7 806	8 627	7 806
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	102 677	104 780	115 596	126 807
Skuld VA-kollektivet	3 498	4 351	3 498	4 351
Skuld Fjärrvärmekollektivet	10 190	8 882	10 190	8 882
Skuld Renhållningskollektivet	1 989	1 783	1 989	1 783
Övriga kortfristiga skulder	274	172	274	172
Summa kortfristiga skulder	184 634	175 566	211 883	207 946

Not 19 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Ingående ansvarsförbindelse exkl. löneskatt	190 815	194 341	191 505	195 117
Aktualisering	5	613	5	613
Ränteuppräknig	1 950	1 869	1 950	1 869
Basbeloppsuppräknig	3 111	3 906	3 111	3 906
Nyintjänande	0	0	0	0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	-1 149	-595	-1 135	-680
Årets utbetalningar	-9 004	-9 320	-9 004	-9 320
Summa pensionsförpliktelser	185 729	190 815	186 432	191 505
Löneskatt	45 058	46 292	45 228	46 459
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	230 786	237 107	231 660	237 964

Not 20 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Borgensåtaganden				
AB Tibrobyggen	393 671	393 971		
Tibro Elnät AB	25 000	25 000		
Bredband Östra Skaraborg	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa borgensåtaganden, kommunala bolag	419 671	419 971	1 000	1 000
Tibrobygdens Ridklubb	636	677	636	677
Tibro Tennisklubb	623	634	623	634
Summa borgensåtaganden, föreningar	1 259	1 311	1 259	1 311
Summa borgensåtaganden	420 930	421 282	2 259	2 311

De kommunala bolagen har efter beslut i kommunfullmäktige generella borgensramar att hålla sig inom. Upptagna belopp avser nyttjad borgen per 31/12 2018. AB Tibrobyggens borgensram är 406 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader. Tibro Elnät AB:s borgensram är 35 000 tkr. Bredband Östra Skaraborg AB:s borgensram är 2 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader.

Tibro kommun har i februari 2013, enligt beslut KF §73, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tibro kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 tkr och totala tillgångar till 406 323 006 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 489 374 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 490 007 tkr.

Not 21 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2018	2017	2018	2017
Av- och nedskrivningar	20 032	17 983	34 715	32 777
Avsättning pensioner	507	558	507	559
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Förändring långfristiga periodiseringar	1 662	2 299	1 662	0
Upplösning bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0
Realisationsvinster	0	-496	0	0
Övriga, ej likviditetspåverkade poster	-2	3	5 872	1 507
Summa kortfristiga skulder	22 199	20 347	42 756	34 843

Driftredovisning

Verksamhet, belopp i Tkr	Bokslut 2018	Budget 2018	Avvikelse (tkr)	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-3 117	-3 375	258	7,6
Kommunstyrelsen	-50 643	-54 665	4 022	7,4
Barn- och utbildningsnämnden	-282 572	-292 050	9 478	3,2
Byggnads- och trafiknämnden	-2 114	-3 430	1 316	38,4
Kollektivtrafiknämnden	-1 907	-1 625	-282	-17,4
Kultur- och fritidsnämnden	-22 835	-22 960	125	0,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-36 657	-38 195	1 538	4,0
Socialnämnden	-239 713	-227 750	-11 963	-5,3
Summa nämndsverksamhet	-639 558	-644 050	4 492	
Finansförvaltningen	12 223	3 450	8 773	
<i>varav PO-pålägg</i>	40 867	41 000	-133	
<i>varav pensionskostnader</i>	-36 045	-38 000	1 955	
<i>varav semesterlöneskultsförändring</i>	-72	-1 250	1 178	
<i>varav förändring upplupna löner</i>	1 619	-600	2 219	
<i>varav reavinster/realförluster</i>	0	0	0	
<i>varav internränta</i>	4 792	5 187	-395	
<i>varav netto försäkringsersättning brand</i>	2 815	0	2 815	
<i>varav övrigt</i>	-1 753	-2 887	1 134	
Justering för poster som ingår i finansnetto	45	0	45	
Verksamhetens nettokostnader	-627 290	-640 600	13 310	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	640 825	641 700	-875	
Finansnetto	3 046	10 100	-7 054	
Resultat efter finansiella poster	16 581	11 200	5 381	
Extraordinära poster	0	0	0	
Årets resultat	16 581	11 200	5 381	

Finansförvaltningen redovisar ett överskott jämfört med budget om 8,8 mnkr. 2,8 mnkr av överskottet avser försäkringsersättning i samband med Allégårdsbranden. Överskottsmedlen avser inventarier som förstördes men anskaffas först när lokalerna är återuppbyggda i slutet av 2019. I 2019 års budget har socialnämnden ett investeringsanslag om 3 mnkr som täcker inventarieinköpen. Överskott om 2,0 mnkr finns också avseende pensionskostnader då kostnadsökningen hittills inte blivit så hög som förväntats.

Därutöver har upplupna löner och semesterlöneskuld sjunkit respektive ökat obetydligt, vilket lett till ett budgetöverskott om totalt 3,4 mnkr. Beträffande semesterlöneskulden fanns problem med att få ett tillförlitligt belopp från personalsystemet vid bokslut 2017 och skulden bedömdes därför enligt försiktighetsprincipen. Den försiktiga bedömning som gjordes visar sig nu täcka i stort sett även skuldökningen 2018. Minskningen av upplupna löner beror i huvudsak på att det 2017 fanns ett större avgångsvederlag felaktigt med i skulden för upplupna löner.

Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag

Kommunkoncern	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat, mnkr	16,5	28,8	58,0	37,7	39,3
Balansomslutning, mnkr	867,2	936,0	1 142	1 216	1 270

Tibro kommun	2014	2015	2016	2017	2018
Antal invånare	10 864	10 980	11 070	11 110	11 168
Antal anställda, årsarbeten	927	958	-*	997	1 083
Skattesats	21,21	21,21	21,21	21,21	21,21
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	526,7	543,6	591,4	623,5	640,8
Årets resultat, mnkr	13,3	22,5	56,8	33,9	16,6
Årets resultat, % av skatter och bidrag	2,5	4,1	9,6	5,4	2,6
Nettoinvesteringar, mnkr	20,8	14,8	29,2	49,5	78,6
Soliditet, %	70	68	70	71	70
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %	20	24	32	35	37

* Problem vid implementering av nytt HR-system medför att det korrekta antalet anställda per 2016-12-31 inte kan tas fram.

Tibrobyggen AB	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsättning, mnkr	61,7	62,9	64,3	63,4	117,5
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	1,1	4,3	2,6	3,4	27,2
Årets resultat efter skatt, mnkr	0,6	1,7	0,9	2,3	1,1
Soliditet, %	12	13	9	9	13
Antal lägenheter	743	743	743	743	821
Vakansgrad	5	3	3	3	7

Tibro Elnät AB, koncern	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsättning, mnkr	73,3	72,3	77,6	79,6	99,0
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	3,4	3,8	2,5	1,6	4,7
Årets resultat efter skatt, mnkr	2,6	3,0	1,9	1,2	3,6
Soliditet, %	47	44	51	49	48
Energiomsättning, GWh	89,3	88,9	94,1	94,2	95,7

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, belopp i Tkr	Utfall	Budget	Avvikelse
Skattefinansierad verksamhet:			
Baggeboskolan (F-6)	51 053	68 070	17 017
Nybobadet	5 209	6 400	1 191
Planerat underhåll fastigheter	3 327	5 100	1 773
Mark, GC-väg Karlsborgsbanan	0	5 000	5 000
MIO-rondellen	1 143	4 845	3 702
Exploatering Häggetorp	2 227	3 500	1 273
Asfaltering	1	3 300	3 299
Mark Hägern 1 & 2	4 058	4 065	7
Bonargården, inventarier	2 389	2 405	16
Gestaltningprogram	621	2 245	1 624
Allétorget	1 108	1 800	692
Gatu- och parkavdelning	0	1 800	1 800
Entré, sporthallen	55	1 500	1 445
Infartsskyltar	353	1 096	743
Byte sarg, sparklist och publikskydd ishallen	1 503	1 000	-503
Parkering Mini-Zoo	487	1 000	513
E-handel	0	1 000	1 000
Övriga investeringar	4 275	10 775	6 500
Summa – skattefinansierat	77 809	124 901	47 092
Avgiftsfinansierad verksamhet:			
VA-verksamhet	2 922	9 969	7 047
VA-verksamhet anslutningsavgifter	- 2 135	-1 900	235
Summa – avgiftsfinansierat	787	8 069	7 282
Summa investeringar	78 596	132 970	54 374

Den ursprungliga investeringsbudgeten för 2018 uppgick till 103,9 mnkr. Till detta lades 24,7 mnkr av outnyttjade medel från 2017 års budget. Under året beslutade kommunfullmäktige om tre tilläggsanslag: Inköp av mark Hägern 1 och 2 (4,1 mnkr) samt effektbelysning för stenbron (0,3 mnkr). Den totala investeringsbudgeten uppgick därmed till 133,0 mnkr.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 78,6 mnkr. 77,8 mnkr avsåg skattefinansierad verksamhet och 0,8 mnkr avsåg avgiftsfinansierad verksamhet.

Kommunfullmäktige tog under 2018 beslut om att köpa in två strategiskt viktiga fastigheter, Hägern 1 och 2, för 4,1 mnkr i anslutning till järnvägsområdet. Detta för att möjliggöra framtida exploatering av området.

Fastighetsavdelningen har under 2018 gjort underhållsåtgärder för 3,3 mnkr. Exempel på större underhålls- och investeringsprojekt som har startat och helt eller delvis färdigställt är ny sarg till rinken i ishallen, ny belysning i sporthallen samt byte av tak på Snickargårdens förskola. Under 2018 har en extern brandskydds-

konsult sett över brandskyddet i samtliga verksamhetslokaler som ägs av kommunen. Genomgången har medfört och kommer att medföra omfattande åtgärder på kommunens fastighetsbestånd, både när det gäller drift och investeringar.

Kommunens planerade asfaltsunderhåll kunde inte genomföras 2018 på grund av förseningar i upphandlingsprocessen. Därför kommer medel avsatta för asfaltering överföras till 2019 års investeringsbudget.

Kommunens VA-verksamhet har under 2018 färdigställt en vattenledning till Ransberg och Fagersanna. Den 2 400 meter långa vattenledningen binder samman Tibros ledningsnät med Fagersanna, vilket innebär att kommunen nu kan försörja Fagersanna samhälle med vatten från Tibro. Arbetet innebär att cirka 170 fastigheter kan ansluta sig till det kommunala vattenledningsnätet. VA-verksamheten har vidare bytt ut cirka 400 meter tryckavloppsledning på sträckan mellan Fagersanna och Tibro under hösten. Den utbytta sträckan sträcker sig från motorbanans infart i riktning in mot Tibro.

Baggeboskolan

Projekt, mnkr	2017	2018	Budget	Kvar
Baggeboskolan	3,9	51,1	227	175,9

Arbetet med Baggeboskolan har under året lämnat projekteringsfasen och den nya skolan har börjat ta form vid korsningen mellan Fågelviksleden och Hörnebovägen. Grävmaskinerna rullade in på tomten i juni och det officiella första spadtaget togs i augusti med hjälp av politiker och elever från Smulebergsskolan. Överskottsmassor från schaktarbetet har använts för att skapa kullar runt om på tomten och en stor pulkabacke reser sig nu i sydöstra delen av skolgården. Under hösten har bottenplattan gjutits och under våren 2019 kommer stomme, väggar och tak att monteras. Totalt kostade skolprojektet 51 miljoner kronor under 2018, vilket är något mindre än prognostiserat. Skolan förväntas stå klar hösten 2020. **Total budget: 227 mnkr**

Inventarier till Bonargården

I början av mars 2018 startade inflyttningen till kommunens nya äldreboende Bonargården med totalt 40 lägenheter.

Tibrobyggen ansvarade för byggnationen av boendet, men kommunen har köpt in inventarier för 2,4 mnkr. Bland inköpen märks möbler, hjälpmedel, köksredskap samt IT-utrustning.

Total budget: 2,4 mnkr

Upprustning av Allétorget

Arbetet med Allétorget fortsatte under 2018 med kantsten, plattor och rabatter i norra delen av torget mot kvarteret Köpmannen 30. Meningen var att färdigställa beläggningen på hela torget, men på grund av en överklagad asfaltsupphandling fick detta skjutas på framtiden. Delen mot Kvarteret Handlaren 1 är inte färdigställd på grund av att ICA ännu inte har byggt om sin in- och utlastning.

Total budget: 5,4 miljoner kronor, varav 1,8 mnkr 2018

Upprustning av Nybobadet

I början av 2018 tvingades Nybobadet stängas på grund av att skadorna på badets bärande konstruktioner var mer omfattande än väntat. I budgeten för 2018 fanns 6,4 mnkr avsatta för renovering av stomme och ytskikt i badet. Badet förväntas öppna igen i mitten av april 2019.

Total budget: 8 miljoner kronor, varav 6,4 mnkr 2018

Revisionsberättelse

Revisorerna i Tibro kommun

1(2)

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedd lekmanarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De har också ansvar för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet och genomförts inom ramen för erhållet anslag och med den inriktning som vi ansett behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har löpande informerat oss om och provat ansvarsutövandet via genomgång av protokoll och handlingar, granskningar av delårsrapport och årsredovisning samt nämndernas internkontrollarbete. Vi har därutöver haft möte med nämndrepresentanter och i förekommande fall skaffat oss faktainformation från tjänstemän.

Årets resultat redovisas till 16,6 mnkr (33,9 mnkr år 2017) vilket kan jämföras med det finansiella målet på 6 mnkr och det budgeterade resultatet på 11,2 mnkr. Balanskravet uppnås och inga underskott från tidigare år finns att återhämta. Årets resultat kan framförallt förklaras av stora överskott inom nämndverksamheten för barn och utbildningsnämnden (9,5 mnkr), kommunstyrelsen (4,3 mnkr), samhällsbyggnadsnämnden (1,5 mnkr) och byggnads- och trafiknämnden (1,3 mnkr) medan socialnämnden redovisar ett underskott på hela 12,0 mnkr. Värdeutvecklingen av kommunens placerade medel och finansnettot uppgick till 3,0 mnkr som är 7,1 mnkr lägre än budgeterat. Marknadsvärdet på det förvaltade finansiella kapitalet uppgick vid årsskiftet till 214,8 mnkr (220,5 mnkr föregående år). Kommunens bolag redovisar också positiva resultat vilket innebär att **kommunens samlade verksamhet för 2018 bedöms ha en god ekonomisk ställning.**

Även om årets ekonomiska resultat är positivt och bättre än både mål och budget så visar årsredovisningen också på fortsatta brister i kommunstyrelsens och nämndernas prognosarbete. **Bristerna ser vi som allvarliga då inte ett tillförlitligt underlag finns för en tillräckligt bra ekonomisk styrning och vi skärper därför den kritik som vi framfört i de senaste årens revisionsberättelser.**

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt men som framgått ovan måste de ekonomiska prognoserna förbättras. Vi ser allvarligt på socialnämndens stora (12 mnkr) och under året allt ökande underskott men har vid möte med representanter för nämnd och förvaltning fått i huvudsak tillfredsställande information om orsaker samt vidtagna och planerade åtgärder även om situationen beskrivs som fortsatt ekonomiskt besvärlig för 2019. Nämnden har under året inte erhållit något särskilt uppdrag eller förändrad budget med anledning av prognostiserade underskott.

Vad avser verksamheten i nämnderna ser vi generellt sett ett behov av att man i samband med uppföljning av verksamhetsmålen på ett tydligare sätt anger åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande men som framgår av redovisningsprinciperna i årsredovisningen så görs även i år avvikelse från god redovisningssed avseende ersättning för flyktmottagning. Vi har under året haft särskilt möte med kommunledningen i frågan och vi är nu nöjda med att det i såväl årsredovisningen som av särskilt beslut i kommunstyrelsen framgår att rättelse i detta avseende kommer att ske i nästa bokslut.

Vi bedömer att den interna kontrollen i allt väsentligt varit tillräcklig men där tidigare framförda synpunkter kring prognosarbetet måste tas på större allvar också ur aspekten internkontroll. Vi ser det också som viktigt att samtliga nämnder säkerställer att antaget reglemente för internkontroll efterlevs fullt ut och att respektive nämnd dokumenterar en bedömning om man anser att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi bedömer att årsredovisningens resultat delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det mål som inte uppnås är självfinansiering av investeringar. Vi bedömer också att måluppfyllelsen för verksamheten är delvis förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv då ett av kommunfullmäktiges två övergripande mål uppnås i huvudsak och ett delvis. Av nämndernas sammanlagt tjugo prioriterade mål uppnås fem helt, fem i huvudsak, åtta delvis och två inte alls. Beslut om åtgärder vid bristande måluppfyllelse bör förbättras.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelse, nämnder och enskilda ledamöter i dessa organ samt överförmyndaren.

Tibro kommun 2019 - 03- 14

 Jan-Erik Olaussen	 Eva-Maj Johansson	 Ronny Wennerström
 Gunnar Hägg	 Kristina Häljestam	

Till revisionsberättelsen hör bilagorna granskningsrapporter från lekmannarevisor i AB Tibrobyggen, Tibro Energi AB och Tibro Elnät AB samt PwC:s revisionsrapport avseende granskningen av årsredovisning 2018.

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se